

“SƏS”

30

İlham

“SƏS” qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzetdir

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 004 (6204) 9 yanvar 2020-ci il. Qiyməti 40 qəpik

“Əlinçə” Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

2021-ci ildə böyük zəfərlərə, ardıcıl uğurlara doğru!

Prezident İlham Əliyev: “2020-ci ilin əsas yekunu torpaqlarımızın işğaldan azad olunmasıdır”

Bax 2

“SƏS”-OTUZ İL: ƏDALƏT VƏ ZƏFƏR YOLUNDA!

Bu il yanvarın 11-də “SƏS” qəzetinin ilk sayının çapdan çıxmasının 30-cu ildönümü tamam olur. Belə ki, bu tarixdən keçən 30 ildə Azərbaycan mətbuatı ilə birgə “SƏS” qəzeti kifayət qədər şərəfli bir yol, əqidə məktəbi qət edib...

Bax 8

“Şəhidlərimizin bizə əmanət olan ailələrinin qayğılarının həlli dövlətimizin əsas prioritet istiqamətlərindəndir”

Bax 4

Vətən müharibəsi rəşadətli ordumuzun qələbəsi ilə başa çatdıqdan sonra dövlətimizin qarşısında bir neçə prioritet istiqamətlər müəyyən edildi. Bunlardan biri işğaldan azad edilmiş ərazilərimizin bərpası və yenidən qurulması sahəsində...

Bəhrüz Quliyev: “SƏS” qəzeti böyük şərəf, mübarizə və əqidə yolu keçən 30 illik mətbuat məktəbidir

Bax 5

“SƏS” qəzetinin keçdiyi tarixi yol, onun fəaliyyətini bütün hallarda Yeni Azərbaycan Partiyasının fəaliyyətindən ayrı təsəvvür etmək mümkün deyil. O cümlədən partiyanın fəaliyyətinin təbliğində və işıqlandırılmasında bu qəzetin özünəməxsus rolu var.

Rusiya istintaq orqanları ermənilərin rus hərbiçilərinə qarşı törətdikləri cinayətləri “görmür”?

Bax 14

Məlum olduğu kimi, Rusiya hərbi müstəntiqləri, Ermənistan-Azərbaycan sərhədində rus hərbi helikopterinin “vurulması” (burada müəyyən şübhələr qalmaqda davam edir - R.R.) ilə əlaqədar cinayət işini daha ağır bir maddəyə (qəsdən adam öldürmə) aid edib.

Ceyhun Bayramovun məktubu BMT-nin sənədi kimi yayılıb

Bax 4

Azərbaycan Respublikasının xarici işlər naziri Ceyhun Bayramovun BMT-nin baş katibi Antonio Quterreşə ünvanladığı, Ermənistanın beynəlxalq hüquqa və 10 noyabr tarixli...

Səs Televiziyasında “Səs” qəzetinin 30 illiyinə həsr edilən film hazırlanıb

Bax 4

Ermənistanda əsgər valideynləri yenidən küçələrə axışıb

Erməni cəmiyyəti çətin sınaq qarşısında

Bax 14

Rusiya eksperti: “Ermənistan müharibəni ona görə uduzdu ki...”

Bax 13

“Ayaks” 22,5 milyon avroya hücumçu aldı

Bax 16

2021-ci ildə böyük zəfərlərə, ardıcıl uğurlara doğru!

Prezident İlham Əliyev: “2020-ci ilin əsas yekunu torpaqlarımızın işğaldan azad olunmasıdır”

Azərbaycanın yeni tarixini yazan, 30 illik torpaq həsrətinə son qoyulan, 44 gün davam edən Vətən Müharibəsinin Zəfərlə başa çatması ilə 2021-ci ilə qədəm qoyan Qarabağ Azərbaycandır!

Bəli, Prezident İlham Əliyev yanvarın 6-da 2020-ci ilin yekunlarına həsr olunmuş videoformatda keçirilən müşavirədə dediyi kimi “2020-ci ilin əsas yekunu torpaqlarımızın işğaldan azad olunmasıdır”. Prezident İlham Əliyev bildirib ki, Azərbaycan 44 gün ərzində tarixi qələbə qazanaraq öz torpaqlarını azad edib, düşməne sarsıdıcı zərbələr endirib və Ermənistanı məğlub edib: “Bizim şanlı Qələbəmiz bizim güclü iradəmizi, xalqımızın güclü özmini bütün dünyaya nümayiş etdirdi, Azərbaycan dövlətinin gücünü nümayiş etdirdi, göstərdi ki, sözümüzle əməlimiz arasında heç bir fərq yoxdur. Mən dəfələrlə demişdim ki, əgər bu məsələ sülh yolu ilə öz həllini tapmasa, biz bu məsələni hərbi yolla həll edəcəyik və belə də oldu - hərbi yolla. Ondan sonra məsələ siyasi yolla həll olundu və tarixi ədalət bərpa edildi”.

“Keçən ilin və nəinki keçən ilin, son 30 ilin əsas yekunu torpaqlarımızın işğaldan azad olunmasıdır. Azərbaycan 44 gün ərzində tarixi Qələbə qazanaraq öz torpaqlarını azad etdi, düşməne sarsıdıcı zərbələr endirdi, Ermənistanı məğlub etdi. Bu məğlubiyyət nəticəsində Ermənistan məcbur olub kapitulyasiya aktına imza atıb, təslim olub və biz 3 rayonumuzu bir güllə atmadan, bir şəhid vermədən siyasi yollarla geri qaytardıq”, - deyən dövlət başçısı qeyd edib ki, Ermənistanın 30 il davam edən işğalçılıq siyasətinə son qoyuldu: “Biz bunu hərbi yollarla həll etdik. Baxmayaraq, uzun illər ərzində beynəlxalq vasitəçilər, demək olar, bütün aparıcı beynəlxalq təşkilatlar bizə deyirdilər ki, münaqişənin hərbi həlli yoxdur. Biz də deyirdik ki, əgər belədirsə, onda münaqişə sülh yolu

ilə həll olunsun, biz də bunun tərəfdarıyıq. Müharibə dövründə mən dəfələrlə Azərbaycan xalqına müraciət edərək və xarici kütləvi informasiya vasitələrinə müsahibələr verərək deyirdim ki, Ermənistan tərəfi bizə tarix versin, onlar nə vaxt bizim torpaqlarımızdan öz silahlı qüvvələrini geri çəkirlər və biz dayanırıq. Əks təqdirdə, axıra qədər gedəcəyik və bunu etdik. Beləliklə, şanlı Qələbəmiz bizim güclü iradəmizi, xalqımızın güclü özmini bütün dünyaya nümayiş etdirdi, Azərbaycan dövlətinin gücünü nümayiş etdirdi, göstərdi ki, sözümüzle əməlimiz arasında heç bir fərq yoxdur. Mən dəfələrlə demişdim ki, əgər bu məsələ sülh yolu ilə öz həllini tapmasa, biz bu məsələni hərbi yolla həll edəcəyik və belə də oldu - hərbi yolla. Ondan sonra məsələ siyasi yolla həll olundu və tarixi ədalət bərpa edildi”.

“Bu, Ermənistan üçün tarixi dərs oldu”

“Mən son illər ərzində ölkəmizin hərtərəfli inkişafını dilə gətirərək deyirdim ki, bu gün müstəqil Azərbaycan dövləti özünün ən şanlı dövrünü yaşayır. Çünki Azərbaycan tarixdə heç vaxt bu qədər güclü olmayıb. Bu gün bu, həm siyasi gücdür, iqtisadi gücdür, xalq-iqtidar birliyidir, hərbi gücdür və bizim regionda oynadığımız müsbət roldur. Biz bu gücdən istifadə edərək qarşımızda duran əsas vəzifəni şəərəflə yerinə yetirdik”, - qeyd edən Prezident İlham Əliyev vurğulayıb ki, Ermənistan ordusu 44 gün ərzində darmadağın edildi, demək olar ki, Ermənistan ordusu yoxdur: “Müharibədən sonra müşahidə olunan mənzərə onu göstərir ki, bu gün Ermənistan silahlı qüvvələri faktiki olaraq tam dağıdılıb. Ermənistan məğlub edilib və biz istədiyimizə 44 gün ərzində nail ola bilmişik. Cəbrayıl, Füzuli, Zəngilan, Qubadlı rayonlarını, keçmiş Hadrut rayonunu, Xocavənd rayonunun böyük hissəsini, Suqovuşan qəsəbəsini, Murovdağ silsiləsini və Şuşa şəhərini hərbi yollarla azad etdik. Bütövlükdə 300-dən çox yaşayış məntəqəsi hərbi yollarla işğal

dan azad edildi. Bunun nəticəsində Ermənistan faktiki olaraq diz çökdü, məcbur olub noyabrın 10-da kapitulyasiya aktına imza atdı. Beləliklə, Ağdam, Laçın və Kəlbəcər rayonları bir güllə atmadan, bir şəhid vermədən geri qaytarıldı”.

Prezident İlham Əliyev bildirib ki, bu Qələbə tarixdə əbədi qalacaq: “Bu Qələbə bütün dünyaya sübut etdi ki, - bir daha bunu qeyd etmək istəyirəm, - bizim sözümüzle əməlimiz arasında heç bir fərq yoxdur. Mən demişdim ki, tarixi Azərbaycan torpaqlarında heç vaxt ikinci erməni dövləti yaradılmayacaq. Mən demişdim ki, heç vaxt Dağlıq Qarabağa müstəqillik verilməyəcək. Mən demişdim ki, Azərbaycan xalqı bu vəziyyətlə heç vaxt barışmayacaq. Demişdim ki, biz bu məsələni istənilən yolla həll edəcəyik və etdik, bütün təzyiqlərə, təhdidlərə baxmayaraq. Baxmayaraq ki, dünyada kifayət qədər güclü erməni lobbisi var. Dünyada bir çox aparıcı dövlətlər Ermənistanı dəstəkləyir və müharibə dövründə biz bunu açıq-aşkar görürdük, bəzi ölkələr bunu gizlədə bilmirdilər. Bu dəstək Ermənistanla nə verdi? Heç nə. Bizim gücümüz, iradəmiz qarşısında bu dəstək sıfırına bərabər oldu. Hər kəs gördü ki, bizi heç kim və heç nə dayandıra bilməz. Mən deyəndə ki, biz axıra qədər gedəcəyik, sözümə əməl etdim”.

“Onlar bir daha Azərbaycan xalqının böyüklüyünü gördülər”

“O vaxt dayandıq ki, Ermənistan öz alçalıcı məğlubiyyətini etiraf etdi, diz çökdü, ağ bayraq qaldırdı, təslim oldu. Hesab edirəm ki, bu, Ermənistan üçün tarixi dərs oldu. Onlar bir daha Azərbaycan xalqının böyüklüyünü gördülər”, - deyən dövlət başçısı bildirib ki, işğal edilmiş bütün torpaqlarda vandalizm aktları törədildi, bizim bütün tarixi abidələrimiz, məscidlərimiz dağıdıldı və ya təhqir edildi, bütün yaşayış binalarımız dağıdıldı, Ağdam, Füzuli şəhərləri yoxdur, kəndlər yoxdur, Cəbrayıl, Qubadlı, Zəngilan şəhərlərində tək-tük bina qalıb, orada da Ermənistan hərbiçiləri yerləşmişdilər. Kəlbəcər və La-

çın rayonlarında daha çox qanunsuz məskunlaşma aparıb: “Ancaq Ermənistanla o rayonlardan çıxmaq üçün vaxt verildiyi müddət ərzində onlar oranı da dağıdıb, bütün dünyaya öz vəhşiliklərini göstəriblər. Bütün dünyanın gözü qarşısında evləri yandırıb, meşələri kəsib, qıraraq, yandıraraq, vandalizm aktları törədiblər. Bütün dünya gördü ki, biz kiminlə üz-üzə idik. Bu vəhşiliyin, bu qəddarlığın bəlkə də tarixdə analoqu yoxdur. Heç İkinci Dünya müharibəsində işğalçı qüvvələr bu qədər qəddarlıq törətməyiblər. Onlar hesab edirdilər ki, biz bu bölgələrə qayıtmayacağıq, amma biz qayıtmışıq və qayıdırıq. Bu gün biz Böyük Qayıdış haqqında danışacağıq”.

“Biz tarixi ədaləti bərpa etdik. Biz bütün dünyaya gücümüzü göstərdik. Göstərdik ki, heç kim bizim iradəmizin qabağında dura bilməz. Eyni zamanda, məsuliyyət göstərdik, ədalət göstərdik, Ermənistan ərazisinə girmədik. Baxmayaraq ki, Ermənistan ərazisindən bizə qarşı namərd atəşlə törədilən hərbi cinayət nəticəsində onlarla mülki şəxs həlak oldu, şəhərlərimiz bombalandı. Biz Ermənistan ərazisinə keçmədik”, - deyən dövlət başçısı bildirib ki, biz beynəlxalq hüquqa hörmətimizi göstərdik: “Baxmayaraq ki, mənfur düşmənin üçün heç bir məna və dəyər yoxdur, heç bir məna və dəyər yoxdur. Amma mən demişdim ki, biz özümüzü onlar kimi apara bilmərik, biz azərbaycanlıyıq, biz özümüzlə hörmət edən xalqıq. Biz döyüş meydanında düşməni çökdürdük. Döyüş meydanında düşməne elə dərs verdik ki, onlar bu günə qədər bu dərsləndən özlərinə gələ bilmirlər”.

Prezident İlham Əliyev qeyd edib ki, bu gün Ermənistanı bürümüş böhran onların işğalçılıq siyasətinin nəticəsidir: “Qanunsuz məskunlaşma, şəhərlərimizin adlarının dəyişdirilməsi, Azərbaycanın tarixi, mədəni, dini irsinin silinməsi. Əfsuslar olsun ki, bəzi beynəlxalq təşkilatlar və şirkətlər onlara bu sahədə yardım etmişdilər. Bizim torpaqlarımızda qanunsuz biz-

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev Nərgiz Qurbanovanın Azərbaycan Respublikasının Polşa Respublikasında fəvqəladə və səlahiyyətli səfəri təyin edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb. Sərəncamda qeyd edilir ki, Nərgiz Akif qızı Qurbanova Azərbaycan Respublikasının Polşa Respublikasında fəvqəladə və səlahiyyətli səfəri təyin edilsin.

* * *

Dövlət başçısının digər Sərəncamı ilə Nərgiz Qurbanova Azərbaycan Respublikasının Bolqarıstan Respublikasında fəvqəladə və səlahiyyətli səfəri vəzifəsindən geri çağırılıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev Həsənov Həsənovun Azərbaycan Respublikasının Polşa Respublikasında fəvqəladə və səlahiyyətli səfəri vəzifəsindən geri çağırılması haqqında sərəncam imzalayıb. Trend-in məlumatına görə, Sərəncamda qeyd edilir ki, Həsən Əziz oğlu Həsənov Azərbaycan Respublikasının Polşa Respublikasında fəvqəladə və səlahiyyətli səfəri vəzifəsindən geri çağırılıb.

nes fəaliyyəti göstərilmişdir. Bu gün bu barədə də danışacağıq, artıq müvafiq göstərişlər verildi. O şirkətlər məsuliyyətə cəlb olunacaq. Onlar bunu bilsinlər və gözləsinlər bu günü. Oraya müxtəlif ölkələrin parlamentlərinin nümayəndələri gedirdilər, indi görüm necə gedirlər. Fransadan bir heyət getmişdi, parlament üzvləri. Əfsuslar olsun ki, sülhməramlı qüvvələr onlara bu icazəni vermişdilər. Halbuki, biz bu sülhməramlı qüvvələr qarşısında məsələ qoymuşduq ki, bizim icazəmiz olmadan heç bir xarici vətəndaş Dağlıq Qarabağa gedə bilməz. Nəticədə Fransa səfəri bizim Xarici İşlər Nazirliyinə çağırıldı, nota verildi. Biz səssiz qalmaq istəyirdik”.

Azərbaycan Prezidentinin xəbərdarlığı: “Ermənistanın xarici işlər naziri, sən kimsən ki, oraya gədirsən? Oxşar addım təkrarlarsa, cavabımız çox sərt olacaq”

“Mənə məlumat verildi ki, Ermənistanın xarici işlər naziri Xankəndiyə gedib. Sənin orada nə işin var? Müharibə onların yadından çıxmasın. Unutmasınlar ki, dəmir yumruq yerindədir”, - deyən Prezident İlham Əliyev bildirib ki, bu səfərlərə son qoyulmalıdır: “Biz xəbərdarlıq edirik, əgər belə təxribat xarakterli addımlar atılcaqsa, Ermənistan daha da peşman olacaq. İndi münasibətlərin normalaşdırılması istiqamətində addımlar atılır. Rusiya öz vasitəçilik imkanlarını tərəflərə təqdim edib. Bu yaxınlarda Ermənistanla və Azərbaycana səfər etmiş Rusiya hökumət nümayəndələrindən ibarət heyət əsasən bu mövzular haqqında söhbətlər aparmışdır.

Ardı Səh. 3

2021-ci ildə böyük zəfərlərə, ardıcıl uğurlara doğru!

Prezident İlham Əliyev: “2020-ci ilin əsas yekunu torpaqlarımızın işğaldan azad olunmasıdır”

Əvvəli-Səh-2

Yaxşı, əgər münasibətlər normallaşsa, o zaman belə təxribat xarakterli “səfərlərə” nə ehtiyac var? Nəyi göstərmək istəyirlər? Yəni bizi qıcıqlandırmaq istəyirlər? Unutmasınlar ki, onlara çox baha başa gəldi bu tipli addımlar. Ona görə bütün səfərlərə son qoyulmalıdır. Heç bir xarici vətəndaş bizim icazəmiz olmadan o əraziyə gedə bilməz. Heç bir beynəlxalq təşkilat, - ancaq Qırmızı Xaç istisna olmaqla, - oraya gedə bilməz. Bu, bizim ərazimizdir. Bütün dünya bu ərazini Azərbaycanın ayrılmaz hissəsi kimi tanıyır. Ermənistanın xarici işlər naziri, sən kimsən ki, oraya gedirsən? Xəbərdarlıq edirik. Əgər buna oxşar addım təkrarlanarsa, bizim cavabımız çox sərt olacaq. Elə birinci dəfə biz Xarici İşlər Nazirliyi vasitəsilə onlara xəbərdarlıq etdik. Ondan sonra xəbərdarlıq başqa cür veriləcək. Onların ayağı oradan kəsilməlidir. Otursun öz ölkəsində”.

“Noyabrın 10-da imzalanmış bəyanat gələcək fəaliyyət üçün əsas olmalıdır”

“Sülhməramlı qüvvələr. Onların orada funksiyası var. Noyabrın 10-da bu funksiya təsbit edildi. Baxmayaraq ki, indi onlar orada humanitar işlərlə məşğuldurlar, halbuki noyabrın 10-da imzalanmış bəyanatda bu funksiya təsbit edilməyib, biz buna, necə deyirlər, göz yumuruq. Nə üçün? Çünki başa düşürük ki, orada insanlar yaşayır, başa düşürük ki, indi qış gəlib, hava soyuqdur. Orada müəyyən işlər görülməlidir ki, bu qış orada yaşayan ermənilər üçün problem yaratmasın. Ona görə biz imkan verdik. İndi yüklərin böyük hissəsi oraya Azərbaycan ərazisindən gedir. Biz imkan verdik. Bərdəyə qədər dəmir yolu ilə gedir. Ondan sonra maşınlarla Dağlıq Qarabağa aparılır. Əlbəttə, biz imkan verməyə də bilərdik”, - deyən Prezident İlham Əliyev bildirib ki, Ermənistan 30 il bizim suyumuzu kəsib, 100 min hektar torpağı susuz qoyub: “Baxmayaraq ki, həm Sərsəng, həm də Suqovuşan su anbarları o vaxt Ulu Öndər Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə və onun fəaliyyəti nəticəsində inşa edilmişdi. Ermənistan bizim suyumuzu kəsmişdi. Amma mən yenə də deyirəm, biz heç vaxt onların səviyyəsinə düşməməliyik. Bu gün Dağlıq Qarabağda yaşayan insanlar bizim vətəndaşlarımızdır. Mən demişəm, onlar görəcəklər ki, Azərbaycan rəhbərliyi altından onlar yaxşı yaşayacaqlar. Ona görə biz bu imkanları verdik. Yoxsa Laçın dəhlizi ilə oraya yük daşımaq çox çətin məsələdir. Biz digər addımlar atdıq ki, orada humanitar işlər getsin. Yenə də deyirəm, noyabrın 10-da imzalanmış sənəddə bu, yoxdur. Amma biz yenə də imkan veririk. Bu, bizim ürayımızın nə qədər geniş olmasını göstərir. Hesab edirəm ki, noyabrın 10-da imzalanmış bəyanat gələcək fəaliyyət üçün əsas olmalıdır. Bu bəyanatdan başqa, hər hansı bir digər sənəd imzalanmayıb”.

“İndi biləndə ki, bu, Azərbaycan ərazisidir və Azərbaycan sərhəddiləri oraya gəlib yerləşiblər, əlbəttə, onlar stres keçiriblər”

“Eyni zamanda, imkan verdik ki, - söhbət bizim ərazimizdən keçən yollardan və azad edilmiş torpaqlardan gedir, - erməni vətəndaşlar Qu-

badlı rayonundan keçən yoldan istifadə etsinlər. Bunu gerek onlar qiymətləndirsin, yoxsa yox. Bu, bizim torpağımızdır. Başa düşürük ki, yol oradan keçib. Sovet vaxtında sərhədlərin o qədər də böyük əhəmiyyəti yox idi, orada yaşayan erməni əhalisi bəlkə də bilməyib ki, bu, Azərbaycan ərazisidir. Çünki kim onlara deyə bilərdi ki, bu, Azərbaycan ərazisidir. Onlar hesab ediblər ki, bu, Ermənistan ərazisidir. İndi biləndə ki, bu, Azərbaycan ərazisidir və Azərbaycan sərhəddiləri oraya gəlib yerləşiblər, əlbəttə, onlar stres keçiriblər”, -deyən dövlət başçısı bildirib ki, mən göstəriş vermişdim ki, bir adamın burnu qanamamalıdır: “Onlara başa salın ki, bu, bizim yerimizdir, bizim torpağımızdır, çıxıb getsinlər. Vaxt verdik onlara. Ermənistan tərəfi bizdən xahiş etmişdi ki, yanvarın 2-nə qədər vaxt verin. Biz də vaxt verdik. Vaxt verməyə bilərdik. Mən oraya bir hərbi dəstə göndərə bilərdim və görüm nə günə düşərdilər onlar. Bunu etdikmi? Yox! Amma onlar edərdilər. Onlar Kəlbəcəri işğal edəndə bizə vaxt vermədilər. Bizim vətəndaşlar oradan ayaqyalın Murov aşırımından, Ömər aşırımından keçərək çıxdılar. Bir çoxları da yolda donub həlak oldular. Onlar bizə vaxt verdilər?”.

“Parlament seçkiləri demokratiya istiqamətində atılmış növbəti ciddi addım idi”

“Beləliklə, müharibə başa çatdı. Biz istədiyimizə nail olduq. İndi artıq quruculuq dövrü başlayır. Biz bu gün bu barədə də danışacağıq. Amma bundan əvvəl 2020-ci ildə baş vermiş başqa hadisələr haqqında demək istərdim”, -deyən Prezident İlham Əliyev bildirib ki, 2020-ci ilin fevral ayında ölkəmizdə parlament seçkiləri keçirilib: “Parlament seçkiləri demokratiya istiqamətində atılmış növbəti ciddi addım idi. Parlamentin rəhbər orqanları yeniləndi, rəhbərliyə yeni insanlar gəldi. İlk dəfə olaraq parlamentin sədr müavini müxalifət partiyasının nümayəndəsi seçildi. Eyni zamanda, ilk dəfə olaraq parlamentin komitələrinin sədr və müavin vəzifələrinə müxalifət nümayəndələri seçildilər. Bu, yeni siyasi mədəniyyətin təzahürüdür. Bu, bütün siyasi qüvvələr arasındakı əməkdaşlığa yönəlmiş ciddi bir addımdır. Əlbəttə ki, ölkəmizin demokratik inkişafı baxımından bunun çox böyük əhəmiyyəti var. Parlament çoxpartiyalı parlamentdir və bu, siyasi sistemimizin gücləndirilməsi istiqamətində çox önəmli addım sayılmalıdır”.

“Minalardan təmizlənmə ilə əlaqədar, hesab edirəm ki, biz bu sahəni böyük dərəcədə gücləndirməliyik. Çünki mənə verilən məlumata görə, bu günə qədər bu məsələ ilə məşğul olan qurumun heç hər hansı bir dövlət statusu da yoxdur”, - deyən dövlət başçısı qeyd edib ki, ANAMA qurumunun dövlət statusu yoxdur, bu, adi agentlikdir: “O, faktiki olaraq dövlət idarəetmə strukturlarında agentliyə xas olan səlahiyyətlərə malik deyil. Bu, vaxtilə yaradılmış komissiyanın nəzdində olan bir qurumdur. Ona görə mən artıq göstəriş vermişəm ki, bu qurum yaxın günlərdə yenidən təşkil edilsin”, - deyən dövlət başçısı bildirib ki, ANAMA-nın Ərazilərin Bərpası Agentliyi ilə birləşdirilməsinə də

baxmaq olar.Çünki bu qurumun də faktiki olaraq agentlik statusu yoxdur. Say tərkibinə baxılmalıdır”

“Ya Laçın, ya da Kəlbəcər rayonunda yeni beynəlxalq hava limanı tikiləcək”

“Digər vacib layihəyə də artıq start verilib. Bu, Toğanalı - Kəlbəcər yoludur, bu da çox çətin relyefdən keçən bir yoldur. Bəzi yerlərdə yüksəklik 3500 metr olduğuna görə qış aylarında bu yoldan istifadə etmək çox çətindir. Ona görə tunellərin tikintisi nəzərdə tutulur, müvafiq göstərişlər verilib və bu layihə də indi icra edilir”, -deyən dövlət başçısı vurğulayıb ki, göstəriş verilib ki, Horadizdən Zəngilana, oradan Qubadlıya və oradan da Laçın rayonuna qədər yol çəkilsin və hazırlıq işləri gedir: “Onu da əlavə etməliyəm ki, Toğanalıdan Kəlbəcəyə çəkiləcək yol Laçın rayonuna da davam etdiriləcək. Beləliklə biz iki tərəfdən, - həm şimaldan, həm cənubdan Laçın və Kəlbəcər rayonlarına yol-nəqliyyat infrastrukturunu yaradacağıq. Eyni zamanda, mənim göstərişimlə Laçın və ya Kəlbəcər rayonlarının ərazisində müasir beynəlxalq hava limanının tikilməsi üçün yer axtarılır. Düzdür, orada relyef çox çətindir və demək olar ki, ərazilərin mütləq əksəriyyəti dağlıq ərazilərdir. Orada düz yer tapmaq çətindir, amma indi araşdırmalar gedir, ümid edirəm ki, yaxın gələcəkdə mənə məlumat verəcəkdir. Beləliklə, ya Laçın, ya da Kəlbəcər rayonunda yeni beynəlxalq hava limanı tikiləcək. Füzuli şəhərində isə beynəlxalq hava limanının tikintisinə artıq az vaxt qalıb. Göstəriş verilib, yaxın gələcəkdə artıq inşaat başlanacaq və bu il Füzuli şəhərində, - şəhərdən indi əsər-əlamət qalmayıb, - yaxud da ki, o ərazidə beynəlxalq aeroport fəaliyyətə başlayacaq. Bu, həm Qarabağ bölgəsinin inkişafı üçün lazımdır, çünki bütün növ təyyarələr enə biləcək - həm Füzulidə, həm Kəlbəcər-Laçın zonasında. Eyni zamanda, Şuşaya gəlmək istəyən xarici qonaqlar rahat Füzuliyə enib, oradan avtomobillə Şuşaya gedəcəklər”.

“Aeroportun tikintisi ilə paralel olaraq artıq Füzuli şəhərindən beynəlxalq uçuşların təşkili ilə bağlı ilkin araşdırmalar aparılmalıdır. Beynəlxalq aeroport beynəlxalq uçuşlar təşkil etməlidir. İlk növbədə, bizim aviasirkətimiz “AZAL” bu məsələ ilə bağlı ciddi işləsin ki, aeroport açıldıqdan sonra dərhal bizim qonşu ölkələrin bəziləri ilə hava nəqliyyatı təmin edilsin”, -deyən Prezident İlham Əliyev bildirib ki, iki beynəlxalq aeroport Qarabağ zonasını bərpa etmək, yüklərin daşınması, turizmin inkişafı üçün bizə kömək göstərəcək. Eyni zamanda, insanlar oraya qayıdandan sonra onların rahatlığı üçün də bunun böyük əhəmiyyəti olacaqdır.

“Füzuli-Şuşa dəmir yolunun tikintisi nəzərdə tutulur”

“Dəmir yolları ilə bağlı göstəriş verildi, hazırlıq işləri gedir. Horadiz-Füzuli və ondan sonra Füzuli-Şuşa dəmir yolunun tikintisi də nəzərdə tutulur. Gerek bunun icra cədvəli təsdiq edilsin. Şuşaya vətəndaşlar qayıdandan sonra, əlbəttə ki, bu yol istismara verilməlidir. Amma hər halda indi layihələndirmə işləri gedir, maliyyə vəsaiti də ayrılmalıdır. Şuşaya rahat gediş-gəlişi təmin etmək

üçün mütləq dəmir yolu da çəkilməlidir. Bu il bu layihəyə start veriləcək”, - keçirilən müşavirədə deyən dövlət başçısı qeyd edib ki, eyni zamanda, Horadiz-Ağbənd dəmir yolu da, - Ağbənd Zəngilan rayonunda Ermənistan sərhədinə yaxın olan qəsəbədir, - yenidən tikiləcək: “Çünki mənfur düşməni bu yolu dağıdıb və tamamilə sıradan çıxarıb. Naxçıvan dəhlizini açmaq üçün bu yol xüsusi əhəmiyyət daşıyır”.

Prezident İlham Əliyev müşavirədə vurğulayıb ki, 2021-ci ildə daha böyük işlər görülməlidir: “Bizim 2021-ci ildə işlərimiz çoxdur, həm ənənəvi işlər, hansılar ki, dövlət investisiya proqramında təsbit olunub, eyni zamanda, azad edilmiş ərazilərdə görülməli işlər, mən əsasən bu haqda sözümlə demək istədim. Çünki bizim ənənəvi infrastruktur layihələrimiz demək olar ki, başa çatmaq üzrədir”, -deyən dövlət başçısı onu da vurğulayıb ki, əgər azad edilmiş torpaqları istisna etsək, indi qazlaşdırma səviyyəsi 96 faizə çatıb: “Elektrik enerjisi ilə heç bir problem yoxdur, əksinə, mən Davos Forumunun hesabatını Azərbaycan xalqının diqqətinə çatdırdım, biz burada ikinci yerdəyik”.

Dövlət başçısı qeyd edib ki, avtomobil yollarının böyük hissəsi artıq inşa edilib, qalan layihələr də plan üzrə gedir: “Dəmir yolları xətləri və digər infrastruktur layihələri, o cümlədən suvarma ilə bağlı layihələr plan üzrə gedir və demək olar ki, başa çatmaq üzrədir. Ona görə bizim əsas diqqətimiz azad edilmiş torpaqlara olmalıdır və bu sahədə ilkin infrastruktur layihələrinin icrası artıq başlamışdır”.

Azərbaycan Prezidenti vurğulayıb ki, birinci layihə Şuşa şəhərinə yol layihəsidir: “Çünki Şuşa şəhərinə ənənəvi yollar hazırda bizim üçün o qədər də məqbul deyil. Düzdür, biz bu yollardan istifadə edirik. Ancaq biz bu yollardan Rusiyanın sülhməramlı qüvvələrinin müşayiəti ilə istifadə edirik - həm Laçın dəhlizindən, həm də Qırmızı Bazar ərazisindən. Gələcəkdə əlbəttə ki, biz bu yollardan da sərbəst şəkildə istifadə edəcəyik, o cümlədən Ağdam-Xankəndi-Şuşa yolundan da istifadə edəcəyik”.

“Qarabağ bölgəsi yaşıl enerji zonası kimi dünya üçün bir nümunə olacaq”

“Azad edilmiş torpaqlarda kənd təsərrüfatının məhsuldarlığının artırılması üçün suvarma işləri sürətlə getməlidir. Bu barədə artıq danışıldı”, -deyən dövlət başçısı bildirib ki, ən müasir suvarma sistemləri təşkil edilməlidir: “Nəzərə alsaq ki, su mənbələri də kifayət qədər çoxdur”. “Hazırda Naxçıvan dəhlizinin açılması üçün konkret işlər gedir. Mən hadisələri qabaqlamaq istəmirəm, amma bu dəhlizin açılması noyabrın 10-da imzalanmış Bəyanatda öz əksini tapıb. Ona görə bu, mütləq açılacaq və bölgəyə yeni imkanlar gətirəcək”, -deyən Prezident İlham Əliyev bildirib ki, bu yoldan həm Azərbaycan, həm Türkiyə, həm Rusiya, həm Ermənistan, həm də İran istifadə edəcək: “Bu yol gələcəkdə çoxtərəfli əməkdaşlıq üçün xüsusi əhəmiyyətə malikdir. Biz öz ərazimizdə Horadiz-Ağbənd dəmir yolunun tikintisinə başlayacağıq. Bununla paralel olaraq, Naxçıvan Mux-

tar Respublikasında dəmir yolunun bərpası və müasirləşdirilməsi istiqamətində də işlər aparılacaq. Nəzərə alsaq ki, Ermənistan dəmir yolları Rusiya dəmir yollarının mülkiyyətindədir, bizim tərəfmüqabilimiz, əlbəttə, Rusiyadır. Çünki Ermənistan dövlətinin Mehri dəmir yolu layihəsinə heç bir aidiyyəti yoxdur. Biz bu məsələni Rusiya ilə müzakirə edirik. Çünki Rusiya dəmir yolları Ermənistan dəmir yollarının sahibidir. İlk müzakirələr müsbətdir. Hələlik bu qədər. Gələcək hadisələr haqqında məlumat verilməlidir”.

“Azərbaycan dövləti əlindən gələni edəcək ki, keçmiş köçkünlər tezliklə öz doğma torpaqlarına qayıtsın”

Prezident İlham Əliyev qeyd edib ki, planlarımız böyükdür. Müharibə cəmi iki aya yaxındır ki, başa çatıb. Amma görün, nə qədər böyük işlər görüldü: “Bərpa işləri artıq başlanıb və bu, onu göstərir ki, bizim sözümlə əməlimiz arasında bu dəfə də heç bir fərq yoxdur. Biz demişdik ki, torpaqlar işğaldan azad olundandan sonra bu torpaqları tezliklə bərpa edəcəyik. Mən bu yaxınlarda demişdim ki, biz Qarabağ bölgəsində cənnət yaradacağıq və sözümdə dururam. Bizim hamımızdan asılıdır ki, bu sözlər yerinə yetirilsin”.

Dövlət başçısı qeyd edib ki, 2021-ci il bu baxımdan çox əlamətdar olmalıdır: “Məhz 2021-ci ildə Azərbaycan xalqı və bütün dünya görəcək ki, bizim niyyətimiz həyatda öz əksini tapır, bizim planlarımız həyatda gerçəkləşir.İl başlayıb, bizim hamımıza uğurlar, Azərbaycan xalqına cənaşlığı, xoşbəxtlik arzulayıram. Keçmiş köçkünlərə tezliklə öz doğma torpaqlarına qayıtmağı arzulayıram. Hər halda Azərbaycan dövləti əlindən gələni edəcək ki, bu gün daha da yaxınlaşsın. Vahid Azərbaycan dövləti bundan sonra uğurla, inamla inkişaf edəcək”.

Bəli, xalqımız, bütün dünya dövlətləri və xalqları bir daha gördü ki, Azərbaycan bütün bu qələbələrə həmrəyliyi, XALQ-İQTİDAR birliyi ilə qazanıb və 2020-ci il 30 illik həsrətə 44 gündə son qoyan Azərbaycan son əsrlərin ən böyük zəfərini qazanmaqla bu böyük sevinci yaşayaraq, 2021-ci ildə bir milyondan artıq soydaşlarımız “köçkün” damğası ilə qeyd olunmayacaq, doğma yurd-yuva həsrətindən danışılmayacaq.

Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandanımız İlham Əliyev dedi ki: “Qarabağ Azərbaycandır və nida” ifadəsi artıq bizim qələbəmizin rəmzi idi, rəmzinə çevrildi. Bir il bundan əvvəl mən bunu demişəm. Mən fəxr edirəm ki, mənim dediyim ifadə artıq bir milli şüara çevrildi. Bu gün böyük qürur hissi ilə deyə bilərik ki, Füzuli bizimdir, Cəbrayıl bizimdir, Zəngilan bizimdir, Qubadlı bizimdir, Ağdam bizimdir, Laçın bizimdir, Kəlbəcər bizimdir, Şuşa bizimdir, Qarabağ bizimdir, Qarabağ Azərbaycandır! Eşq olsun Azərbaycana xalqına! Yaşasın Azərbaycan!”.

Bir sözlə, bütün bunlar yenidən qarşıladığımız 2021-ci ilin də növbəti uğurlu 10 illiklərə doğru atılacaq addımların tərkib hissəsi olacaqdır.

RƏFİQƏ KAMALQIZI

“Şəhidlərimizin bizə əmanət olan ailələrinin qayğılarının həlli dövlətimizin əsas prioritet istiqamətlərindəndir”

Vətən müharibəsi rəşadətli ordumuzun qələbəsi ilə başa çatdıqdan sonra dövlətimizin qarşısında bir neçə prioritet istiqamətlər müəyyən edildi. Bunlardan biri işğaldan azad edilmiş ərazilərimizin bərpası və yenidən qurulması sahəsində görülməli işlərlə bağlıdır. Bu məqsədlə 2021-ci ilin dövlət büdcəsindən lazımi vəsait ayrılıb və tezliklə işğaldan azad edilmiş Vətən torpaqları ölkəmizin ən gözəl guşələrindən birinə çevriləcək. Digər önəmli məsələ isə vaxtilə doğma el-obalarını tərk etməyə məcbur qalmış köçkün və qaçqın vətəndaşlarımızın yenidən öz dədə-baba yurdlarına qayıtmasıdır.

Həmin insanlar bu tarixi anı 30 ilə yaxındır həsrətlə gözləyirdilər. İnanırıq ki, dövlətimizin diqqət və qayğısı ilə işğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə quruculuq işləri, o cümlədən yeni binaların inşası, yolların bərpası, digər infrastrukturun qurulması qısa müddət ərzində yekunlaşacaq. Onu da qeyd etmək lazımdır ki, Ermənistanın apardığı işğalçılıq siyasəti, vandal və barbar əməlləri nəticəsində əraziləri-

mizdəki tarixi, mədəni abidələr vəhşicəsinə talan edilib və dağıdılıb, yaşayış evləri xarabalığa çevrilib, yollar yararsız hala salınıb, təbiətə ciddi ziyan vurulub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sözləri KİV-lərə açıqlamasında Milli Məclis sədrinin müavini Adil Əliyev söyləyib.

Sədr müavini deyib: “Digər əsas prioritet istiqamət isə ərazilərimizin işğaldan azad edilməsində

şücaət göstərmiş, şanlı tariximizin ən parlaq səhifələrini yazmış şəhidlərimizin bizə əmanəti olan ailələrinin qayğılarının həll edilməsidir. 44 günlük müharibə zamanı hər bir Azərbaycan hərbiçisinin öz məsuliyyətini dərk edərək özünə düşən vəzifələri layiqincə yerinə yetirməsi təqdirəlayiqdir. Bu gün şəhid ailələrinin qayğılarının aradan qaldırılması, onların problemlərinin həlli başda Prezident İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyeva olmaqla, hər bir azərbaycanlının ən ümdə məsələsinə çevrilib. Bu istiqamət-

verilməsi nəzərdə tutulub. Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin balansında olan mənzillərin aidiyyəti üzrə istifadə edilməsi üçün Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin balansına verilir. Ümumilikdə, ölkə başçısının 2020-ci ilin yekunlarına həsr edilmiş konfransında da bildirdiyi kimi, bu vaxta qədər 9 mindən çox şəhid ailəsi dövlət tərəfindən evlərlə və mənzillərlə təmin edilib. Bundan əlavə 1500 şəhid ailəsi üçün də qısa müddətdə evlərin verilməsi nəzərdə tutu-

lub. Bununla da, dövlət həm məcburi köçkünlərin öz dədə-baba yurdlarına köçürülməsini təmin edəcək, həmçinin də şəhid ailələrinin mənzil problemi birdəfəlik həll olunacaq”.

Adil Əliyev bildirib ki, mühüm əhəmiyyət kəsb edən məsələlərdən biri də yerli icra hakimiyyətlərində şəhid ailələri və qazilərlə işləyəcək şöbələrin yaradılmasıdır. Belə ki, “Yerli icra hakimiyyətləri haqqında” Əsasnaməyə edilmiş dəyişiklik nəticəsində yeni yaradılmış struktur bölmələrin birbaşa təyinatı şəhid ailələri və qazilərimizlə işin təşkil edilməsidir. Bu isə öz növbəsində onların çətinliklərinin qısa müddət ərzində həllinə şərait yaradacaq.

“Biz Vətən müharibəsində qazandığımız şanlı qələbəmizi torpaqlarımız uğrunda canlarını qurban vermiş şəhidlərimizə, qazilərimizə borcluuyq. Onların bizə əmanət qoyduğu ailələri hər zaman diqqət və qayğı ilə əhatə olunmalıdır”, - deyər parlament sədrinin müavini vurğulayıb.

Ceyhun Bayramovun məktubu BMT-nin sənədi kimi yayılıb

Azərbaycan Respublikasının xarici işlər naziri Ceyhun Bayramovun BMT-nin baş katibi Antonio Quterreşə ünvanlandığı, Ermənistanın beynəlxalq hüquqa və 10 noyabr tarixli üçtərəfli bəyanata zidd olaraq sabitliyin pozulmasına yönələn fəaliyyəti barədə məktubu BMT Baş Assambleyasının və Təhlükəsizlik Şurasının sənədi kimi yayılıb.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən SİA-ya verilən məlumata görə, məktubda 10 noyabr tarixli üçtərəfli bəyanatdan sonra Azərbaycanın münaqişənin təsirinə məruz

qalan bütün ərazilərdə bərpa və reintegrasiya üzrə geniş miqyaslı işlərə başladığı bir vaxtda Ermənistanın bölgədə sülh, əməkdaşlıq və inkişafın təmin edilməsinə təhdid təşkil edən fəaliyyəti barədə məlumat verilir. Belə ki, Azərbaycanın işğaldan azad olunmuş Xocavənd rayonu ərazisində Ermənistan

silahlı qüvvələrinin diversiya-təxribat fəaliyyəti qeyd olunaraq, Azərbaycanın müvafiq qurumları tərəfindən aparılan anti-terror əməliyyatı nəticəsində Ermənistan vətəndaşları olan 62 nəfərdən ibarət diversiya qrupunun üzvlərinin saxlanıldığı bildirilir.

Birgə bəyanatın imzalanmasından bir ay keçdikdən sonra Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycanın beynəlxalq tanınmış ərazilərində bu kimi diversiya-təxribat fəaliyyətinin Ermənistanın beynəlxalq hüququn prinsiplərini, eləcə də bəyanatla üzünə götürdüyü öhdəlikləri kobud şəkildə pozmasının sübutu olduğu BMT baş katibinin diqqətinə çatdırılır. Məktubda Ermənistanın Azərbaycan ərazilərində bu kimi sabitliyin pozulmasına yönələn fəaliyyətdən çəkin-dirilməsi üçün təxirəsalınmaz tədbirlərin görülməsi müdaxiləti əks olunur. Həmçinin bölgədə mehriban qonşuluq münasibətlərinin bərpa olunmasını və edən birgə bəyanatın icrasının dəstəklənməsində BMT başda olmaqla, beynəlxalq ictimaiyyətin mühüm rolu vurğulanır. BMT Baş Assambleyasının və Təhlükəsizlik Şurasının sənədi ilə aşağıdakı keçiddən tanış olmaq olar: <https://undocs.org/la/75/689>.

Ermənistanda əsgər valideynləri yenidən küçələrə axışib

Ermənistanın paytaxtı İrəvandakı Vazgen Sarkisyan adına hərbi universitetin qarşısında hərbiçilərin valideynləri etiraz aksiyası keçirib. SİA xəbər verir ki, onlar Müdafiə Nazirliyindən övladlarını orduya göndərərək təhlükəsizlik zəmanəti verilməsini tələb ediblər.

İki saat davam edən etiraz müddətində Müdafiə Nazirliyinin əməkdaşları etirazçıların qarşısına yalnız bir dəfə çıxıb və əsgər yaxınlarının suallarını cavablandırmağa səlahiyyətləri olmadığını söyləyib.

Leyla Abdullayeva: Bu barədə danışmaq əsassızdır

Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidməti idarəsinin rəisi Leyla Abdullayeva KİV-in Azərbaycan və Ermənistan arasında viza məsələsinə aydınlıq gətirib. SİA-nın məlumatına görə, XİN Mətbuat xidməti idarəsinin rəisi Leyla Abdullayeva bildirib ki, Azərbaycan Respublikası və Ermənistan Respublikası arasında vətəndaşların səfərləri və vizadan azad olunma məsələləri barədə danışmaq üçün ilk növbədə dövlətlər arasında diplomatik münasibətlər qurulması vacibdir.

“Qeyd etmək istədik ki, iki ölkə arasında gediş-gəlişi tənzimləyən hər hansı beynəlxalq müqavilə imzalanmayıb. Odur ki, hazırkı mərhələdə qarşılıqlılıq prinsipi əsasında vizadan azad etmədən danışmaq əsassızdır”.

Misirin “Əl Vəsilə” nəşri Şuşanın Azərbaycan mədəniyyətinin paytaxtı elan edilməsindən yazır

Misirin “Əl Vəsilə” nəşrində “Azərbaycan Prezidenti işğaldan azad olunmuş Şuşanı mədəniyyət paytaxtı elan edib” sərlövhəli məqalə dərc edilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, misirli jurnalist Məhəməd Rafət Fərağın müəllifi olduğu məqalədə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin yeni təyin olunmuş mədəniyyət nazirini qəbulunda etdiyi çıxışa geniş yer verilib. Yazıda Qarabağın incisi kimi təqdim edilən Şuşa şəhərinin 1992-ci ildə Ermənistan tərəfindən işğal edildiyi və ötən il noyabrın 8-də düşmən tapdağından azad olunduğu diqqətə çatdırılıb. Bu qədim şəhərin Azərbaycan tarixində və mədəniyyətində rəmzi mənə daşdığı, tanınmış azərbaycanlı musiqiçilərin və görkəmli elm-mədəniyyət xadimlərinin yurdu olduğunu vurğulayan müəllif qeyd edib ki, Azərbaycan Prezidenti erməni işğalı dövründə Şuşaya vurulmuş maddi-mənəvi ziyanı da bəhs edib.

Məqalədə yazılıb: “Azərbaycan dövlətinin başçısı Şuşada yaşayış fondunun, tarixi abidələrin təftişinin aparılması, vurulmuş ziyanın dəqiq hesablanması və restavrsiya işlərinə başlanması barədə göstəriş verib. Prezident, eyni zamanda, şəhərin ilkin və tarixi simasının bərpa edilməli olduğunu da vurğulayıb”. Sonda diqqətə çatdırılıb ki, Prezident İlham Əliyev Şuşa şəhərində musiqi festivalı və poeziya günlərinin keçirilməsinə dair tapşırıqlar verib.

Vaqif Dərgahlı: Azərbaycanın üç şəhərində Türkiyənin aviasiya hərbi bazalarının qurulacağı barədə yayılan xəbərlər həqiqəti əks etdirmir

Bir sıra xarici media orqanlarında ölkəmizin üç şəhərində Türkiyənin aviasiya hərbi bazalarının qurulacağı barədə xəbərlər yayılıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəisi polkovnik Vaqif Dərgahlı yayılan bu məlumatların həqiqəti əks etdirmədiyini bildirib.

Vaqif Dərgahlı qeyd edib ki, Azərbaycan Respublikası tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrdə nəzərdə tutulmuş hallar istisna olmaqla, öz ərazisində xarici hərbi bazaların yerləşdirilməsi siyasətindən kənardır. Nəzərə almaq lazımdır ki, Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatının üzvüdür və 2019-2022-ci illər üçün bu hərəkatın sədridir.

Bəhruz Quliyev: “SƏS” qəzeti böyük şərəf, mübarizə və əqidə yolu keçən 30 illik mətbuat məktəbidir

Yanvarın 11-də “SƏS” qəzetinin ilk sayının çapdan çıxmasının 30-cu ildönümü tamam olur. Qəzetin baş redaktoru Bəhruz Quliyev bununla bağlı AZƏRTAC-ın suallarını cavablandırır. Müsahibəni təqdim edirik.

-Bəhruz müəllim, bu il yanvarın 11-də “SƏS” qəzetinin ilk sayının çapdan çıxmasının 30-cu ildönümü tamam olur. Qəzetin fəaliyyətə başlaması, eləcə də keçdiyi keşməkeşli yolları, tarixi barədə nə deyə bilərsiniz?

-Çox doğru qeyd etdiniz ki, “SƏS” qəzeti fəaliyyətinin 30 illik dövründə keşməkeşli bir yol keçib. Amma mən onu da qeyd etmək istərdim ki, keçilən bu yol həm də kifayət qədər şərəfli bir yoldur ki, onun təməlinə müstəqil mətbuatımızın əqidə məktəbi dayanır. Yeni “SƏS” qəzeti yalnız özünə düşən tarixi missiyaları yerinə yetirən mətbu orqanı deyil, həm də bir mətbuat məktəbidir. Məhz Azərbaycanın müstəqilliyi ilə yaşadıqlarımız bu qəzet bütün fəaliyyəti dövründə xalqın sevimli mətbuat orqanına çevrilməyi bacarıb və daim Azərbaycan dövlətçiliyinin, ulu öndər Heydər Əliyev ideyalarının yaşadılmasına, inkişafına, tərəqqisinə çalışıb. Əlbəttə ki, belə bir şərəfli, qətiyyətli yolu keçmək heç də hər bir mətbuata nəsihət olmur. Biz fəxr edirik ki, həmin yolu keçmək, qətiyyətli bizlərə nəsihət olub və bu arada fərdi istəklərdən istifadə edərək, mən və redaksiya heyəti bizi 30 illik yubileyimiz münasibətilə bağlı təbrik edən hər kəsə öz dərin minnətdarlığımızı bildiririk.

“SƏS”-in yaranması zərurəti necə baş verdi və 30 il əvvəl cəريان edən hadisələr fonunda qəzetin fəaliyyətə başlamasında yaqin ki, çətinliklər, baryerlər də mövcud idi...

-Təbii ki, həmin dövrlər çox mürəkkəb bir siyasi-ictimai hadisələrə söykənirdi. Qəzetimizin fəaliyyətə başlaması tarixinə diqqət yetirsəniz görürsünüz ki, o vaxt hələ rəsmi müstəqillik aktı qəbul olunmamışdı və ölkənin ilk müstəqil mətbu orqanı olaraq kifayət qədər sədlər, baryerlər mövcud idi. Ona görə də dəqiq tarixləri diqqətinizə çatdırmaq və xatırlatmaq istərdim. Belə ki, “SƏS” ictimai-siyasi qəzeti 1990-cı ilin noyabrında “Əlinca” Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı olaraq qeydiyyatdan keçib, 1991-ci il yanvarın 11-də dərc olunmağa başlayıb. Fəaliyyətə başladığı vaxtdan həftədə 2 dəfə 8 səhifə həcmində və 5-10 min arası tirajla dərc olunan qəzet Ağabəy Əsgərovun baş redaktorluğu ilə nəşr edilib.

1992-ci ildən isə qəzetimizin tirajı 15 mindən yuxarı olub, 1993-cü ildə isə 25 minə çatıb. O dövrün ictimai-siyasi hadisələri fonunda qəzetə tələbat daha da artıb və tiraj sayı həttə 35 minə də keçib. Bu, kifayət qədər böyük rəqəmdir və eyni zamanda, xalqın marağını

əks etdirirdi.

1992-ci ildən başlayaraq, “SƏS” qəzeti hakim Yeni Azərbaycan Partiyasının təşkilatlanmasında baza rolunu oynayır, xalqla Ulu Öndər arasında olan sevgini bir-birinə çatdırıb və partiya yarandıqdan sonra onun əsas mətbu rəhbəri kimi fəaliyyətini davam etdirib. Partiyanın bəyanatlarını, yığıncaqlarını və sair tədbirlərini öz səhifələrində geniş işıqlandırır. 1994-cü ildən başlayaraq 16 səhifə həcmində çap olunmaqla yanaşı, qəzetimiz 1998-ci ildən etibarən gündəlik işıq üzü görməyə başlayıb. Bütün dövrlərdə “SƏS”-in səhifələrində tanınmış ictimai-siyasi xadimlərin, nüfuzlu elm adamlarının, mədəniyyət xadimlərinin, ziyalılarımızın məqalələri dərc olunub.

“SƏS”-in danılmaz həqiqət payı budur ki, qəzet yarandığı gündən ulu öndər Heydər Əliyevin müdafiəçisi rolunda çıxış edib, Onun Naxçıvandakı fəaliyyətini ölkə ictimaiyyətinə çatdırıb. Qəzetin 1991-93-cü illər saylarında ulu öndər Heydər Əliyevin müsahibələrini və Onun haqqında məqalələri, həmçinin, ölkə parlamentindəki çıxışlarını oxucularına təqdim edib. Həmçinin Ulu Öndərin xarici mətbuata verdiyi müsahibələri tərcümə edərək, ölkə ictimaiyyətinə çatdırıb.

Qəzet fəaliyyətə başladığı dövrdə dövlətçilik uğrunda çox böyük, həttə orada çalışan jurnalistlərin həyatına təhlükə yarada biləcək qədər işlər gördü. Xüsusilə, AXC-Müsavat hakimiyyəti illərində bu qəzetə qarşı davamlı basqılar, hücumlar baş qaldırırdı, orada çalışan qəzet heyətinə təhdidlər yağdırılırdı. Həttə bir neçə dəfə qəzetin redaksiyasına silahlı hücumlar, sui-qəsdlər təşkil olunmuş, jurnalistlərə xəsarətlər yetirilmişdi. Ancaq bütün bunlara baxmayaraq, nəşr öz fəaliyyətini qətiyyətlə davam etdirdi, heç bir təhdiddən, hücumlardan çəkinmədiyini sübuta yetirirdi. Məhz həmin zamanlardan sərtliklərə, təqib və təzyiqlərə sinə gərən “SƏS”-in adına xalq arasında dəmir iradəli, qətiyyətli, mübariz qəzet ifadəsi əlavə edildi.

1992-ci il oktyabrın 16-da ölkənin 91 nəfər tanınmış ziyalisinin Heydər Əliyevə müraciəti və oktyabrın 24-də Ulu Öndərin həmin müraciətə cavabı da, məhz “SƏS” qəzetində dərc olunub. Halbuki bir sıra mətbu orqanlar həmin tarixi müraciəti dərc etməkdən çəkinirdilər. Ümummilli Lider hakimiyyətə gəldikdən sonra “SƏS” qəzetini doğma qəzet adlandırır və xüsusilə vurğulayıb ki, “SƏS” qəzeti tarixi

xə düşmüş bir qəzetdir. Bu gün “SƏS”-in gündəlik buraxılışında Onun tarixi kəlamları imzası ilə yaşamaqda, yaşadılmaqdadır.

Dahi öndər Heydər Əliyevin Prezident seçilməsindən və YAP-ın hakimiyyətə gəlişindən sonra qəzet ölkənin ictimai həyatında daha böyük rol oynamağa başlayıb. Həmçinin dövlətin, Prezidentin və partiyanın fəaliyyəti haqqda xəbərlərin, dünyada və ölkədə yaşanan proseslərin ictimaiyyətə çatdırılması missiyasını

davam etdirib. Müstəqil Azərbaycanın ilk qəzetlərindən biri olan “SƏS” qəzeti hazırda da eyni kursu davam etdirir və ölkə mətbuatında özünün xüsusi yeri ilə seçilir. Qəzet dövlət və xalq arasında münasibətlərin daha da yaxınlaşması, cəmiyyətin maarifləndirilməsi üçün, mütəmadi olaraq, medialayihələr həyata keçirir. Əlamətdar tarixi günlərdə qəzetin xüsusi buraxılışları, multimedia diskləri və digər əlavələri buraxılır. Hazırda qəzet gündəlik 5 min tirajla nəşr olunur, redaksiya heyəti 40 nəfərə yaxındır. Ölkənin bir sıra bölgələrində müxbir postları da davamlı fəaliyyət göstərməkdədir.

-Qeyd etdiyiniz kimi, “SƏS” Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasında baza rolunu oynayır, hakim partiyanın ilk rəhbəri kimi fəaliyyət göstərib. Bəs müasir zamanda təbliğat işləri necə qurulur?

-Sözsüz ki, “SƏS” qəzetinin keçdiyi tarixi yol, onun fəaliyyətini bütün hallarda Yeni Azərbaycan Partiyasının fəaliyyətindən ayrı təsəvvür etmək mümkün deyil. O cümlədən partiyanın fəaliyyətinin təbliğində və işıqlandırılmasında bu qəzetin özünəməxsus rolu var. “SƏS” bu gün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, YAP-ın Sədri cənab İlham Əliyevin siyasi xəttini, fəaliyyətini çox fəal, qətiyyətli şəkildə müdafiə edir, YAP-ın bütün seçki və siyasi kampaniyalarında fəallıq göstərir. Bu da öz ədalətli mövqeyində dönməz olan “SƏS”-in ictimai-siyasi qəzet kimi nüfuzunu, populyarlığını daha da artırır və qəzetin artan oxucu auditoriyasını bir qədər də genişləndirir.

Son dövrlərin ictimai-siyasi proseslərində, eləcə də qloballaşan dünyada baş verən hadisələri işıqlandırılmasında fərqliliyi ilə seçilən “SƏS” qəzeti 44 günlük Vətən müharibəsində dəyərdir ki, ən fəal mətbu orqanı olaraq seçildi. İstər analitik yazıları, istər cəbhədə baş verən hadisələrin operativ çatdırılması, istərsə də yerli və xarici politoloq və siyasi xadimlərin mövqelərinin işıqlandırılmasında, xüsusilə milli ideya, vətənpərvərlik mövzularının təbliğində qəzetimiz var qüvvəsini ortaya qoydu. Əsasən, düşmənlə aparılan informasiya müharibəsində biz fəaliyyətimizi bilavasitə Müzəffər Ali Baş Komandan, xalqın, Ordusunun qalib Sərkərdəsi İlham Əliyev cənablarının fikri və konsepsiyaları, tezisləri kontekstində qurduq, cəb-

hədə əldə edilən zəfərimiz üçün bütün gücümüzlə çalışdıq. Bu, ilk növbədə bizlərin jurnalistlik missiyamızla yanaşı, həm də vətəndaşlıq borcumuz, məsuliyyətimiz idi.

Digər tərəfdən, dünyanı bürüyən koronavirus pandemiyasında ölkə rəhbərliyinin çevik, önleyici və operativ tədbirlərinin işıqlandırılması, vətəndaşların sağlamlıqlarının qorunması, mühafizəsi istiqamətində görülən işlər, habelə bu sahədə aparılan sosial siyasətin insanlara informativ qaydada çatdırılması funksiyasını da özünə götürən “SƏS” qəzeti bu gün də həmin fəaliyyətini uğurla davam etdirməkdədir.

-Bütövlükdə Azərbaycan mətbuatının fəaliyyəti, eləcə də dövlət və media siyasəti arasındakı körpünün hansı perspektivlərə yol açdığı barədə nə deyə bilərsiniz?

-Sualınıza görə minnətdaram. Belə ki, bu sual daim mətbuat adamlarının diqqətindədir və ilk növbədə, demokratik, müstəqil ölkənin mətbuatında dövlət-media münasibətlərinin davamlılığı, mövcud körpü dayaqlarının əsaslı şəkildə möhkəmləndirilməsi öz aktuallığını qoruyub-saxlayır. Əbəs deyil ki, media dördüncü hakimiyyət statusuna malikdir və bu statusa malik olmağın öz də bir məsuliyyət hissi yaradır.

Digər tərəfdən, tarixi köklərə malik olan Azərbaycan mətbuatı bu gün də öz ənənələrini qoruyub-saxlamaqla yanaşı, çağdaş dövrümüzdə qədər müxtəlif siyasi-ictimai proseslər mərhələsindən keçib və hazırda dünyanın informasiya məkanında özünəməxsus özəllikləri ilə seçilməkdədir. Məhz bugünkü Azərbaycan mətbuatının əsaslı inkişafı üçün dövlət bir çox böyük layihələr reallaşdırıb. Bildiyimiz kimi, yolsa saldıığımız 2020-ci il həm də milli mətbuatımızın 145-ci ildönümünə təsadüf etdi və ötən il bizlər - media adamları olaraq müstəqillik tariximizdə apardığımız fəaliyyətimizi bir daha təhlil etdik, müasir dünyanın çağırışlarına cavab verən daha müfəssəl mətbuatın fəaliyyəti istiqamətində çalışmaq qərarını verdik. Lakin bütün bunları reallaşdırmaq üçün əlbəttə ki, dövlətin dəstəyi hər zaman ön planda dayanır və dövlət də mətbuata göstərdiyi dəstəyini əsla əsirgəmir. Qəzet və saytların, digər KİV strukturlarının mütəmadi fəaliyyətləri üçün, onların bazalarının möhkəmləndirilməsi yönündə çoxsaylı layihələr, qərarlar verilir. Əlbəttə, biz burada KİVD-nin də fəaliyyətini vurğulamalı, xüsusilə bu qurumun yenilənmiş qaydada iş prinsipinin verdiyi səmərələri də qeyd etməliyik. Bildiyimiz kimi, cənab Prezident İlham Əliyevin apardığı genişmiqyaslı islahatlar konsepsiyası sayəsində ölkəmizdə digər sahələrlə yanaşı, mətbuat sahəsində də mühüm islahatlara start verildi və bu baxımdan, KİVD-nin yenidən strukturlaşması sayəsində dövlət-media münasibətlərinə yeni nəfəs verildi və artıq bütün bunlar əməli qaydada öz bəhrələrini verməkdədir.

Xüsusilə qeyd etmək istəyirəm ki, ölkə başçısı İlham Əliyev cənablarının jurnalistlərin əsl dostu olması faktoru Onun media adamlarına göstərdiyi diqqət və qayğısından qaynaqlanır. Mətbuat günü və s. mühüm günlərdə ölkəmizin inkişafında, təbliğatında yorulmadan çalışan hər bir mətbuat təmsilçisi dövlət mükafatları ilə qiymətləndirilir, habelə bu qiymətləndirmələr digər jurnalistlərin də fəaliyyətlərinin artırılmasına, ezməli çalışmaları geniş şərait yaradır. Həmçinin jurnalistlərin mənzil-məişət, sosial həyatlarının təmin olunması da bu xüsusdandır, yəni dövlətin onlara verdiyi qiymətin tərkib hissəsidir. Məhz möhkəm əsaslara söykənən bu körpü yaxın gələcəkdə daha nəhəng perspektivli imkanlarına yol açır, jurnalistlərin əmək fəaliyyətlərinə əhəmiyyətli təkanlarını verir. Əlbəttə, biz jurnalistlər, media adamları da peşəimizlə yanaşı, həm də vətəndaşlıq məsuliyyətimizi öz üzərimizdə daim hiss edirik və dövlətçiliyimizin inkişafında, möhkəmləndirilməsində çətin və şərəfli missiyamızı həyata keçirməkdəyik.

-Yeri gəlmişkən, “SƏS” qəzetində davamlı və artıq ənənəvi xarakter alan yeniliklər və layihələr barədə fikirləriniz maraqlı olardı...

-Sırr deyil ki, XXI əsr mətbuatı çox tələbkar oxucu kütləsinə ünvanlanmış, müasir texnologiyalara yiyələnmiş və ciddi rəqabət mühitində fəaliyyət göstərən sektora çevrilib. Qəzetin kollektivi yaradıcı prinsipləri və təşkilat-texniki meyarlar baxımından müasir dövrün tələbləri ilə ayaqlaşmaq sahəsində yüksək peşəkarlıq, böyük təşəbbüskarlıq nümayiş etdirir. Bu gün “SƏS” qəzetini internet şəbəkəsi vasitəsilə hər an bütün dünyada izləmək və oxumaq mümkündür. Qəzetin müasir informasiya texnologiyalarını mənimsəmək sahəsində göstərdiyi səylər, şübhəsiz ki, təqdirəlayiqdir. Hazırda bununla bağlı qəzetin fəaliyyətində böyük tərəqqi, müsbət irəliləyiş müşahidə olunur.

Hər il bir hesabat olduğu kimi, 30-illik hesabat dövrünə qısa nəzər saldıqda görürük ki, əlimizdə olan bütün imkanlardan maksimum qaydada istifadə edərək, fəaliyyətimizin əhatə dairəsini daha da genişləndirmişik. Cəmiyyətdə baş verən müxtəlif vacib məsələlərin və hadisələrin dəyirmi masalar vasitəsilə ictimai müzakirəyə çıxarılması, həmçinin regionlarda görülən işlər və problemlərlə bağlı geniş müzakirələrin təşkili də qəzetin fərqli yeniliklərindəndir. “SƏS” in intellektual potensialından istifadə edərək müxtəlif dövrlərdə ulu öndər Heydər Əliyevin, Onun layiqli davamçısı İlham Əliyevin, birinci xanım Mehriban Əliyevanın siyasi və dövlətçilik fəaliyyəti ilə bağlı film və multimedia diskləri hazırlanıb və geniş ictimaiyyətə təqdim edilmişdir.

Bəhruz Quliyev: “SƏS” qəzeti böyük şərəf, mübarizə və əqidə yolu keçən 30 illik mətbuat məktəbidir

Əvvəli-Səh-5

Yeni Azərbaycan Partiyasının ildönümlərində və siyasi hadisələr dönmündə də müxtəlif sənədli filmlər və analitik yazılarla “SƏS” qəzeti ictimaiyyətə öz töhfəsini veribdir.

Artıq 2008-ci ildən qəzetin maddi və intellektual bazasında yaradılmış, müasir informasiya siyasətinə uyğunlaşan, üç dildə “SƏS” İnformasiya Agentliyi (sia.az) fəaliyyət göstərir ki, qısa zamanda bu agentlik öz maraqlı, obyektiv informasiyaları ilə təkcə ölkə oxucularının deyil, həm də xarici ölkələrdə yaşayan azərbaycanlıların mütəmadi izlədikləri bir internet resursa çevrilib.

Qəzetin onlayn (PDF) variantı və internet saytı (sesqazeti.az) fəaliyyət göstərir və xarici ölkələrdə yaşayan azərbaycanlılar da sayt vasitəsilə qəzeti izləmək imkanına malik olurlar. Artıq ötən ilin ortalarından başlayaraq, qəzetimiz Quarkod (QR) vasitəsi ilə də Azərbaycanın müasir mətbuatında bir yeniliyə imza atdı. Azərbaycanda ilk dəfə olaraq videoqəzet forma-

tında nəşrə başladı və qəzet üzərindən müxtəlif xəbərləri videogörüntü vasitəsilə izləmək mümkündür. Müasir informasiya texnologiyalarının imkanları bizim bu işi həyata keçirməyimizə təkan verdi.

Həmçinin qəzet, sayt, internet televiziya fonunda eyniadlı böyük media qrupuna çevrilən “SƏS”in sosial şəbəkələrə çıxış imkanları kifayət qədər genişdir və ölkə daxilində və xaricində on minlərlə izləyiciləri var ki, “You Tube”, “Facebook” və s. şəbəkələrdə canlı yayımlarımızı, xəbər bülletenlərimizi izləyənlərin də sayı durmadan artır. Qeyd edirəm ki, qəzetimizin 30 illik yubileyi ilə yanaşı “SƏS” Internet Televiziya (sestv.az) da 10 yaşı tamam olur. “SƏS” Media Qrupunun tərkibində 2011-ci ildə yaranan televiziya tezliklə öz ətrafında çox böyük izləyici auditoriyası toplayıb. Bu yeniliklərin hər biri isə bilavasitə tarixi “SƏS” qəzetinin qlobal dünyanın çağırışlarına qoşulmasının göstəricisidir. Bax, bütün bu həqiqətlər bizlər üçün böyük şərəf, tükenməz fəxarət hissləri olmaqla yanaşı, həmçinin mövcud

fəaliyyətimizin də stimullaşdırıcısıdır.

Şübhə yoxdur ki, “SƏS”in kollektivi yeni informasiya texnologiyalarını mənimsəmək sahəsində və Azərbaycan mətbuatının inkişafı yolunda növbəti həlli vacib çoxsaylı vəzifələrin öhdəsindən də bacarıqla gəlməyi məqsəd kimi qarşıya qoyub. Çünki “SƏS”in 10 il öncə keçirildiyi 20 illik yubileyində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev bizə təbrik məktubunda öz tarixi kəlamları ilə məsuliyyətimizi daha da artırır. Təbrik məktubunda ölkə başçısı vurğulayıb: “Azərbaycanın ilk müstəqil mətbuat orqanlarından olan “SƏS” qəzetinin kollektivini fəaliyyətə başlamağı 20 illik yubileyi münasibətilə təbrik edirəm. İlk nömrəsi gərgin ictimai-siyasi proseslərin cərəyan etdiyi mürəkkəb dövrdə, 1991-ci ilin yanvarında işıq üzü görmüş “SƏS” qəzeti qısa zamanda əsl müstəqil və demokratik mətbuat nümunəsinə çevrilmişdir. Cəmiyyətdə siyasi plüralizmə böyük ehtiyac duyulduğu həmin illərdə, qəzet müxtəlif ictimai-siyasi dairələrin, sağlam dü-

şüncəli vətənpərvər ziyalıların tribunasına çevrilmiş, vətəndaşları narahat edən məsələləri, dövrün aktual problemlərini cəsarətlə ictimai müzakirəyə çıxarmış, müxtəlif-yönlü təqib və təzyiqlərə baxmayaraq öz mübariz mövqeyindən geri çəkilməmişdir”.

Prezident təbrik məktubunda qeyd edib ki, müstəqillik illərində Azərbaycanda demokratik dəyişikliklərlə yanaşı, söz və məlumat azadlığı da inkişaf edib, kütləvi informasiya vasitələrinin sərbəst fəaliyyəti üçün geniş imkanlar yaralıb. “Yeni şəraitdə Azərbaycanın digər mətbuat orqanları arasında özünəməxsus dəst-xətti və mövqeyi ilə seçilən “SƏS” qəzeti də iş prinsiplərini zamanın tələblərinə uyğun quraraq, cəmiyyət həyatının bütün sahələrini, ictimai maraq kəsb edən aktual mövzuları həmişə diqqət mərkəzində saxlamış, milli dövlətçilik ənənələrinin əsl təbliğatçısı olmuş, öz oxucu auditoriyasının informasiya ehtiyacını ödəməyə çalışmışdır. Ümummilli lider Heydər Əliyev mətbuatda plüralizmin formalaşmasına və inkişafına

fina mühüm töhfə vermiş “SƏS” qəzetinin fəaliyyətini və cəmiyyət qarşısında xidmətlərini daim yüksək qiymətləndirmişdir”, - deyə tarixi təbrikdə qeyd olunmuşdu. Ölkə Prezidenti fəaliyyət göstərdiyi bütün dövrlərdə öz amallarına sadıq qalmış “SƏS” qəzetinin kollektivinin bundan sonra da həqiqət qarçısı olacağına, ictimai maraqların, milli-dövlətçilik mənafeələrinin qorunmasında yüksək peşəkarlıq və prinsipiallıq göstərərək, xalqımızın mütləqki mətbuat ənənələrini layiqincə davam etdirəcəyinə inandığını vurğulayaraq, öz təbriklərini qəzet kollektivinə çatdırıb. Əlbəttə ki, iftixar və qürur doğuran məqamdır ki, Prezidenti İlham Əliyev ölkə mətbuatı tarixində ilk olaraq, məhz müstəqil media orqanına xüsusi təbrik ünvanlayıb, qəzetimizin qocaman işçilərini müxtəlif fəxri adlara layiq görüb və mükafatlandıırıb.

-Biz də 30 illik yubileyinizi ürəkdən təbrik edir, “SƏS”inizin daim zirvələrdən gəlməsini arzulayırıq.

-Çox sağ olun, minnətdaram.

“Səs” qəzeti mübarizliyini, cəsarətini ən çətin dövrlərdə nümayiş etdirib

Hörmətli Bəhruz müəllim!

Yeni Azərbaycan Partiyası Səbail rayon təşkilatının çoxminli üzvləri və şəxsən öz adımdan “Səs” qəzetinin təsis olunmasının 30 illik yubileyi münasibətilə Siz başda olmaqla dəyərli kollektivinizin hər bir üzvünü səmimi qəlbədən təbrik edir, Sizə möhkəm cansağlığı, məsuliyyətli və şərəfli ictimai-siyasi fəaliyyətinizdə yeni-yeni nailiyyətlər arzulayıram.

“Səs” qəzeti müstəqil Azərbaycan dövlətçiliyi və xalqımız üçün ən taleyüklü, mürəkkəb dövrdə yaranmış və şərəfli inkişaf yolu keçmişdir. Bütün fəaliyyət dövrü ərzində xalqımızın milli-mənəvi, tarixi və mədəni dəyərlərinin qarçısı olan bu mətbu orqan ölkəmizdə informasiya cəmiyyətinin formalaşması və inkişafına misilsiz töhfələr vermiş, Ulu Öndər Heydər Əliyevin və möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevin mütləqki siyasətinin, qabaqcıl ictimai ideyaların təbliğində və məlumatların geniş oxucu kütləsinə hər zaman operativ, obyektiv və qərəzsiz çatdırılmasında yüksək peşəkarlıq nümayiş etdirmişdir.

Milli mətbuatımızın inkişafında xüsusi xidmətləri olan “Səs” qəzeti mübarizliyini, cəsarətini, yüksək milli ruhunu ən çətin dövrlərdə nümayiş etdirən nümunəvi kütləvi informasiya vasitəsi kimi müstəqillik tariximizə daxil olmuş, özünün layiqli və prinsipial mövqeyi, peşəkarlığı və əvəzsiz xidmətləri ilə respublika ictimaiyyətinin daimi yaddaşına həkk olun-

muş, geniş oxucu auditoriyasının böyük rəğbətini qazanmışdır. Yeni Azərbaycan Partiyasının rəsmi mətbuat orqanı olaraq “Səs” qəzeti bütün dövrlərdə müstəqil Azərbaycan dövlətçiliyinin və xalqımızın milli maraqlarının, partiyamızın çoxşaxəli fəaliyyətinin geniş təbliğatçısı olmuşdur.

YAP-ın “Qızıl Fondu” hesab olunan “91-lər”in Ulu Öndər Heydər Əliyevə müraciətinin və xalqımızın Ümummilli Liderinin həmin müraciətə Azərbaycanın qurtuluş konsepsiyasını təşkil edən programxarakterli tarixi cavabının son dərəcə mürəkkəb və ziddiyyətli dövrdə məhz “Səs” qəzetində dərc olunması qəzetin inkişaf tarixinin ən şərəfli səhifələrindən birini təşkil edir. Azərbaycan mətbuatı və jurnalistika tarixinə əbədi həkk olunan bu şərəfli və tarixi missiya “Səs” qəzeti kollektivinin cəsarətinin, qorxmazlığının və fədakarlığının ən bariz nümunəsi olaraq cəmiyyətimiz tərəfindən yüksək qiymətləndirilmişdir.

“Səs” qəzetinin yubileyi çox əlamətdar günlərə, tariximizə qızıl hərflərlə yazılan möhtəşəm Qarabağ Zəfəri dövrünə təsadüf edir. 44 günlük Vətən müharibəsi günlərində və möhtərəm Prezident, Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə əldə olunan tarixi Qələbəmizdə “Səs” qəzeti daima Prezidentimizin və Ordumuzun yanında olmuş, informasiya cəbhəsində özünəməxsus yerini və əvəzsiz töhfələrini bir daha göstərmişdir. Əminik ki, “Səs” qəzeti fəaliyyətini bundan sonra da eyni yüksək vətənpərvərlik, azərbaycançılıq, prinsipiallıq və milli-mənəvi dəyərlərə bağlılıq ruhunda davam etdirəcəkdir.

Hörmətli Bəhruz müəllim!

Sizi və rəhbərlik etdiyiniz kollektivin hər bir üzvünü “Səs” qəzetinin 30 illik yubileyi münasibətilə bir daha ürəkdən təbrik edir, Sizə şərəfli, məsuliyyətli və yorulmaz fəaliyyətinizdə yeni-yeni yaradıcılıq uğurları arzulayıram!

**Dərin hörmətlə,
Professor Şəmsəddin Hacıyev
Yeni Azərbaycan Partiyası Səbail
rayon təşkilatının sədri**

“Səs” qəzetinin rəhbərliyinə və kollektivinə

Müstəqil Azərbaycan mətbuatının inkişafı tarixində özünəməxsus rolunu olan “Səs” qəzetinin ilk sayının çapdan çıxmasından 30 il ötür. 1991-ci il yanvarın 11-də ilk sayı nəşr olunan “Səs” hər zaman öz xüsusi mövqeyi, dəst-xətti və səmərəli fəaliyyəti ilə fərqlənmiş qəzetlərdən biridir.

Fəaliyyətə başladığı dövrün gərgin ictimai-siyasi şərtlərinə, üzleşdiyi çətinliklərə baxmayaraq, “Səs” qəzeti ölkəmizdə baş verən mürəkkəb kateklizmlər dövründə ictimai rəyin düzgün əsaslarda formalaşmasına, Azərbaycan xalqının, dövlətçiliyinin maraqlarına və Ulu Öndər Heydər Əliyevin ideyalarının pərvəriş tapmasına xidmət edən bir mövqe tutub. Mətbuatımızın ən çətin vaxtlarında, demək olar ki, gündəlik mətbuatın olmadığı bir zamanda Azərbaycan geniş oxucu kütləsinin çox maraqla, həvəslə növbəti nömrəsinin nəşrini gözlədiyi qəzetlərdən biri də məhz “Səs” qəzeti olub.

“Səs” Azərbaycanda siyasi mədəniyyətin formalaşmasında, ictimai münasibətlərdə obyektivliyi və şəffaflığın ortaya qoyulmasında xüsusi xidməti olan bir qəzetdir. Bu qəzet heç zaman təkcə cəmiyyəti obyektiv, qərəzsiz informasiya ilə təmin etməklə öz funksiyasını bitmiş hesab etməyib. O, eyni zamanda, konkret mövqe ortaya qoymaqla, cəmiyyətin siyasi tənəkkürünün düzgün əsaslarda formalaşmasına təsir göstərmiş qəzetlərdəndir. “Səs” qəzeti ölkəmizdə baş verən siyasi proseslərin, taleyüklü məsələlərin işıqlandırılmasında, ictimaiyyətə çatdırılmasında da yüksək operativlik nümayiş etdirərək bu mənada etibarlı xəbər mənbəyi olmağı bacarıb. Mövzu rəngarəngliyi, tariximizə, milli dəyərlərimizə göstərdiyi həssaslıq, dövlətçiliyimizin qorunmasında tutduğu düz-

gün mövqeyi və tarixi gerçəkliklərin işıqlandırılması istiqamətindəki fəaliyyəti də qəzetin geniş oxucu kütləsi qazanmasına səbəb olub.

Milli mətbuatımızın inkişafında xüsusi yeri olan “Səs” qəzetinin milli jurnalist məktəbimizin formalaşmasında da xidmətləri danılmazdır. Bir zamanlar bu qəzetin redaksiyasında çalışan bir çox həmkarlarımız bu gün müxtəlif sahələrdə və fərqli ünvanlarda fəaliyyət göstərsələr də, “Səs” qəzetinin “mətbəx”ində qazandıqları təcrübə ilə özlərini doğrultmağa davam edirlər. “Səs” mənim də üçün də çox doğma qəzetdir və jurnalist kimi fəaliyyət tariximin bir hissəsidir. Bu qəzet 1990-cı illərin əvvəllərində Heydər Əliyev ideyalarının təbliğ olunması, dövlətçiliyimizin ideoloji əsaslarının geniş oxucu kütləsinə çatdırılması istiqamətində mənim də fəaliyyət göstərdiyim ən yaxşı mətbu nümunələrdən biri olmuşdur.

“Səs” qəzetinin ilk sayının çapdan çıxmasının 30-cu ildönümü münasibətilə baş redaktor Bəhruz Quliyevi və qəzetin kollektivini təbrik edir, onlara gələcək fəaliyyətlərində uğurlar arzulayıram.

**Hörmətlə,
Hikmət BABAOĞLU
Milli Məclisin deputatı, “Yeni Azərbaycan” qəzetinin baş redaktoru**

AZƏRTAC-dan “Səs” qəzetinə yubiley TƏBRİKİ

“Səs” qəzetinin redaktoru Bəhrüz Quliyev və qəzetin kollektivinə

Hörmətli həmkarlarımız, Sizi qəzetinizin 30 illik yubileyi münasibətilə AZƏRTAC-ın kollektivi adından və şəxsən öz adımdan səmimi qəlbədən təbrik edirəm. Tarixə nəzər salsaq görürük ki, ölkəmizdə gərgin ictimai-siyasi proseslərin cərəyan etdiyi, siyasi plüralizmə böyük ehtiyac duyulduğu 1990-cı illərin əvvəllərində mətbuat arenasına çıxan “Səs” qəzeti çox keçmədən öz ətrafına geniş oxucu auditoriyası toplaya bildi. İl

lər ötdükcə ölkə KİV-ləri arasında özünəməxsus dəst-xətti və prinsipial mövqeyi ilə seçilməyə başladı.

Son illər fəaliyyətini yeni dövrün çağırışlarına bacarıqla uyğunlaşdıran qəzetinizin kollektivi iş prinsiplərini dəyişən zamanın tələbləri səviyyəsində qurmağa, müasir informasiya texnologiyalarının yaratdığı imkanlardan yetərinə bəhrələnməyə çalışır. “Səs” ölkə həyatının bütün sahələrini, aktual məsələləri daim diqqət mərkəzində saxlayır, oxucuların görüşünə hər dəfə müxtəlif mövzularda maraqlı yazılarla gəlir. Ən başlıcası isə hansı mövzuya toxunursa-toxunsa, milli maraqlardan və dövlətçilik mənafeələrindən çıxış edir.

Hörmətli Bəhrüz müəlim, sözsüz ki, bu uğurlarda sizin özünü məxsus rolunuz var. Redaktor olduğunuz

15 ildə qəzetin keçdiyi inkişaf yolu göz qabağındadır. Bu gün biz “Səs”in təməlinə müasir, məzmun və forma baxımından fərqlənən bir mətbuat nümunəsi görürük. “Səs”, necə deyirlər, “danışan və göstərən” video-qəzetə çevrilib. Bu müasir layihələr sizin və kollektivinizin hər zaman yeniliyə can atmağınızdan, dövrün tələbləri ilə ayaqlaşmağınızdan xəbər verir. Qəzetinizin uğurları bir həmkarınız olaraq bizi də sevindirir.

Əlamətdar yubileyiniz münasibətilə sizi və kollektivinizi bir daha təbrik edir, yeni-yeni yaradıcılıq uğurları arzulayırıq. Əminik ki, “Səs” qəzeti bundan sonra da ictimai maraqların, dövlətçilik mənafeələrinin qorunmasına, milli həmrəyliyə öz sözü və səsi ilə dəstək verməkdə davam edəcək, mətbuatımızın mütərəqqi ənənələrinə daim sadıq qalacaq.

**Hörmətlə,
İdarə Heyətinin sədri
Aslan Aslanov**

Prinsipiallığı və ideyalara sadıqlığı ilə seçilən qəzet - “SƏS” - 30 il

Azərbaycan Mətbuat Şurasının sədri Əflatun Amaşov “Səs” qəzetinin 30 illik yubileyi münasibətilə təbrik edib. Həmin məktubu təqdim edirik: Azərbaycanın müstəqillik dövrü mətbuatında xüsusi çəkisi və mövqeyi olan “Səs” qəzetinin 30 yaşı tamam olur. Bu münasibətlə nəşrin kollektivinin hər bir üzvünü ürəkdən təbrik edirəm.

**Əflatun Amaşov,
Azərbaycan Mətbuat
Şurasının sədri**

“Səs” mübarizə şəraitində yaranmış və mübarizəyə köklənərək fəaliyyət göstərən kütləvi informasiya vasitələrimizdəndir. Onun keçdiyi yol müstəqil Azərbaycan Respublikasının hər cür çətinliklərə sinə gərəkərək bu günkü yüksək inkişaf səviyyəsinə çatdığı yoldur. Yubilyar nəşr bu tarixi yolu böyük ruh yüksəkliyi ilə işıqlandırır, prinsipiallığını, ideyalara sadıqlığını qoruyaraq özünə geniş oxucu auditoriyası qazandırır.

Bu günün “Səs”i Azərbaycan dövləti və dövlətçili-

yini yad təsirlərdən qorumaq, ölkəmizi daha da inkişaf etdirmək naminə jurnalistikanın gücündən bəhrələnen əməksevər peşəkar insanların bir yerə toplaşdıqları mərkəzdir. Onlar yubilyar qəzetin ənənələrini qoruyur və yaşadırlar. Ötən 30 ilin qürur və fəxrət hissindən hər birinin mükafat payı var.

Bir daha “Səs” qəzetini fəaliyyətə başlamasının 30 illiyi - əlamətdar yubiley münasibətilə səmimi qəlbədən təbrik edirəm. 30 illik tarix qarşısındakı daha böyük rə-

qəmli yubileylər üçün kifayət qədər ciddi bazadır.

Əminəm ki, nəşrin jurnalist kollektivi keçilmiş yolun təntənəsindən ruhlanaraq Vətən tarixinin şanlı səhifələrini yaratmaq uğrunda gələcəkdə daha əzmlə çalışacaqlar. Onlara möhkəm cansağlığı, yaradıcılıq uğurları, yeni-yenimüvəffəqiyyətlər arzulayıram.

Yubileyiniz mübarək, əziz “Səs”çilər!

Səsiniz Azərbaycan olsun!

Bizim “SƏS” - 30 il

**SAKİT HÜSEYNOV,
Azərbaycan Milli Elmlər
Akademiyası Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun
“Davamlı inkişafın fəlsəfəsi və sosiologiyası” şöbəsinin müdiri, fəlsəfə elmlər doktoru, professor.**

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun “Davamlı inkişafın fəlsəfəsi və sosiologiyası” şöbəsinin əməkdaşları “Səs” qəzetinin nəşr olunmasının 30 illik yubileyi münasibəti ilə qəzetin kollektivini təbrik edir. Məlumdur ki, yarandığı gündən “Səs” qəzetinin ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında özünəməxsus yeri vardır. “Səs” qəzetinin 1991-ci il 11 yanvar tarixində ilk nömrəsi nəşr olunmuşdur. “Səs” qəzeti fəaliyyət göstərdiyi bütün dövrlərdə həmişə ümumimillə lider Heydər Əliyevin siyasi xəttini müdafiə etmişdir.

Xalqın səsinə öz səhifələrində əks etdirən “Səs” qəzeti ictimai həyatın bütün sahələrində Respublikamızın əldə etdiyi uğurları həmişə işıqlandırmışdır. Bu baxımdan Azərbaycanda davamlı inkişaf konsepsiyasının həyata

keçirilməsində o cümlədən, regionların davamlı sosial-iqtisadi inkişafı, yeni iş yerlərinin yaradılması, əhəlinin rifahının yaxşılaşdırılması və sosial sahədə islahatların aparılmasında Prezident İlham Əliyevin rolunun işıqlandırılmasında “Səs” qəzeti xüsusi fəallıq göstərmişdir.

“Səs” qəzeti Respublikamızın elm və mədəniyyə-

tiştirak edən bizim şöbə əməkdaşlarımızın çıxışlarını öz səhifələrində işıqlandırmaqla “Səs” qəzeti həmişə fərqlənmişdir.

Qeyd etmək istəyirəm ki, “Səs” qəzeti 44 günlük Vətən müharibəsi dövründə qəhrəman ordumuzun erməni işğalçılarını darmadağın edərək torpaqlarımızın azad edilməsini geniş şəkildə işıqlandırmışdır. Eyni zamanda “Səs”çilər düşməne qarşı informasiya müharibəsində də fəal iştirak etmişlər. Bütün bu deyilənləri nəzərə alaraq “Səs” qəzetinin baş redaktoru, siyasi elmlər üzrə fəlsəfə doktoru Bəhrüz Quliyev və qəzetin bütün kollektivini yubiley münasibəti ilə təbrik edir və Respublikamızın davamlı inkişafında “Səs”çilərə böyük uğurlar arzulayırıq.

Qarabağ bölgəsində meteoroloji stansiyaların fəaliyyəti bərpa olunacaq

ərazilərimizdəki hidrometeoroloji şəbəkəni bərpa etmək istiqamətində bütün lazımı addımlar atılacaq.

U.Tağıyeva əlavə edib ki, Qarabağ bölgəsində 1990-cı ilə qədər 10 hidrometeoroloji, 3 radiometeoroloji, 15 çay üzərinə müşahidə, 2 aqrometeoroloji stansiya və 16 atmosfer proseslərinə fəal təsir göstərən məntəqələr fəaliyyət göstərmişdir.

“Ümid edirik ki, işğaldan azad olunan ərazilərdəki meteoroloji stansiyaların fəaliyyəti ən yaxın zamanlarda bərpa olunacaq”. SİA-nın məlumatına görə, bunu ETSN yanında Milli Hidrometeorologiya Xidmətinin rəisi Umayra Tağıyeva “Ekspert saati”nda çıxış edərkən deyib. Onun sözlərinə görə, ETSN tərəfindən ən tez zamanda 1990-cı ilə qədər işğal altında olmuş ərazilərimizdəki hidrometeoroloji şəbəkəni bərpa etmək istiqamətində bütün lazımı addımlar atılacaq.

“SƏS”in xidmətləri heç vaxt unudulmayacaq”

Əziz “SƏS”-çilər, sizi 30 illik yubileyiniz münasibətilə səmimi qəlbədən təbrik edirəm. Azərbaycan mediasında sizin xüsusi dəst-xəttiniz var. Dövlətimizin tarixində “SƏS”in əvəzsiz və dənılmaz xidmətləri heç vaxt unudulmayacaq. Böyük məmnunluq hissi ilə təmsil olunduğumuz Yeni Azərbaycan Partiyasının yaranma təşəbbüsünü ilk olaraq cəmiyyətə 1992-ci ildə siz çatdırmısınız.

**Vusar İsmayilov,
Yeni Azərbaycan
Partiyasının Binəqədi rayon
təşkilatının sədr müavini**

vətəninə, xalqına müxalif olanlarla kişi kimi vuruşdunuz. Bu gün də Böyük Sərkərdə, adını Azərbaycan xalqının tarixinə qızıl həriflərlə yazan, Ali Baş Komandan, Cənab Prezidentimiz İlham Əliyevin müdrik siyasətini cəmiyyətə olduğu kimi çatdıran, reallığı, həqiqəti tərənnüm edən mətbuat orqanı olaraq böyük nüfuz və hörmət qazanmışınız. Sizi bir daha ürəkdən təbrik edir, yeni-yeni yaradıcılıq uğurları arzulayıram.

Azərbaycanda 532 nəfər koronavirusa yoluxub, 24 nəfər vəfat edib

Azərbaycan Respublikasında koronavirus (COVID-19) infeksiyasına 532 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb, 1 879 nəfər müalicə olunaraq sağalıb. Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahdan SİA-ya verilən məlumata görə, COVID-19 üçün götürülən analiz nümunələri müsbət çıxmış 24 nəfər vəfat edib.

İndiyədək ölkədə ümumilikdə 223 417 nəfərin koronavirus infeksiyasına yoluxması faktı müəyyən edilib, onlardan 205 406 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 2 869 nəfər vəfat edib, aktiv xəstə sayı 15 142 nəfərdir. Son sutka ərzində yeni yoluxma hallarının müəyyənəşdirilməsi ilə əlaqədar 8 383, ötən müddət ərzində isə ümumilikdə 2 250 291 test aparılıb.

Azərbaycan Respublikasının ərazisində COVID-19 ilə bağlı son vəziyyət	
Ümumi	Bu gün 08.01.2021
Ümumi yoluxmaların sayı	223417
Ümumi sağalmaların sayı	205406
Aktiv xəstə sayı	15142
Ümumi test sayı	2250291
Ümumi ölümlərin sayı	2869
Yeni yoluxmaların sayı	532
Yeni sağalmaların sayı	1879
Rəqəmsal test sayı	8383
Rəqəmsal ölümlərin sayı	24

"SƏS" - OTUZ İL: ƏDALƏT

yası AMEA-nın Fizika İnstitutunun səhifə həcmində çap olunmaqla ya-

Bu il yanvarın 11-də "SƏS" qəzetinin ilk sayının çapdan çıxmasının 30-cu ildönümü tamam olur. Belə ki, bu tarixdən keçən 30 ildə Azərbaycan mətbuatı ilə birgə "SƏS" qəzeti kifayət qədər şərəfli bir yol, əqidə məktəbi qət edib. Məhz Azərbaycanın müstəqilliyi ilə yaşd olan bu qəzet bütün fəaliyyəti dövründə xalqın sevimli mətbuat orqanına çevrilməyi bacarıb və daim Azərbaycan dövlətçiliyinin, Ulu Öndər Heydər Əliyev ideallarının yaşadılmasına çalışıb. Əlbəttə ki, belə bir şərəfli, qətiyyətli yolu keçmək heç də hər bir mətbuata nəsisb olmur...

Tarixə düşmüş qəzet haqda ümumi məlumat

"SƏS" ictimai-siyasi qəzeti 1990-cı ilin noyabrında "Əlinca" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı olaraq qeydiyyatdan keçib, 1991-ci il yanvarın 11-də dərc olunmağa başlayıb. Qəzetin ilk redaksi-

6-cı mərtəbəsində olub.

Fəaliyyətə başladığı vaxtdan həftədə 2 dəfə 8 səhifə həcmində və 5-10 min arası tirajla dərc olunub. Ağabəy Əsgərovun baş redaktorluğu ilə nəşr olunan "SƏS" qəzeti 1992-ci ildən tirajı 15 mindən yuxarı olub, 1993-cü ildə isə 25 minə çatıb. Bir sıra hallarda tiraj sayı həftə 35 minə də keçib. 1994-cü ildən 16

naşı, 1998-ci ildən etibarən gündəlik işıq üzü görməyə başlayıb.

1991-ci ildən etibarən qəzetin səhifələrində tanınmış şəxslərin məqalələri dərc olunub. Onlardan bəzilərinin adlarını çəkirik. Əli Əhmədov, Siyavuş Novruzov, Hacıbala Abutalıbov, Əli Nağıyev, Murtuz Ələsgərov, Ziya Bünyadov, Fəraməz Maqsudov, Bəxtiyar Vahabza-

de, Məlik Dadaşov, Xəlil Rza Ulutürk, Kərim Kərimov, Səyyad Aran və başqaları. Qəzet yarandığı vaxtdan Ulu Öndər Heydər Əliyevin müdafiəçisi rolunda çıxış edib, Onun Naxçıvandakı fəaliyyətini ölkə ictimaiyyətinə çatdırıb. Qəzetin 1991-93-cü illər saylarında Ulu Öndər Heydər Əliyevin müsahibələrini və Onun haqqında məqalələri, həmçinin, ölkə parlamentindəki çıxışlarını oxucularına təqdim edib. Ulu Öndərin xarici mətbuata verdiyi müsahibələri tərcümə edərək, ölkə ictimaiyyətinə çatdırıb.

1993-cü ilin iyunundan başlayaraq, "SƏS" qəzeti hakim Yeni Azərbaycan Partiyasının baza rolunu oynayır və partiya yarıdan sonra onun əsas mətbu rəhbəri kimi fəaliyyətini davam etdirib. Partiyanın bəyanatlarını, yığıncaqlarını və sair tədbirlərini öz səhifələrində geniş işıqlandırır.

1992-ci il oktyabrın 16-da ölkənin 91 nəfər tanınmış ziyalisinin Heydər Əliyevə müraciəti və oktyabrın 24-də Ulu Öndərin həmin müraciətə cavabı da, məhz "SƏS" qəzetində dərc olunub. Halbuki bir sıra mətbu orqanlar həmin tarixi müraciəti dərc etməkdən çəkinirdilər. Ümummilli Lider hakimiyyətə gəldikdən sonra "SƏS" qəzetini özü üçün doğma qəzet adlandırır və qeyd edib ki, "SƏS" qəzeti tarixə düşmüş bir qəzətdir.

Dahi Öndər Heydər Əliyevin Prezident seçilməsindən və YAP-ın hakimiyyətə gəlişindən sonra qəzet ölkənin ictimai həyatında daha böyük rol oynamağa başlayıb. Qəzetdə ölkədəki mövcud problemlər və onların həlli yolları haqda müxtəlif ziyalıların, mütəxəssislərin yazıları, müsahibələri dərc olunub. Həmçinin, dövlətin, prezidentin və partiyanın fəaliyyəti haqda xəbərlərin, dünyada və ölkədə yaşanan proseslərin ictimaiyyətə çatdırılması missiyasını davam etdirir.

Müstəqil Azərbaycanın ilk qəzetlərindən biri olan "SƏS" qəzeti hazırda da eyni kursu davam etdirir və ölkə mətbuatında özünün xüsusi yeri ilə seçilir. Qəzet dövlət və xalq arasında münasibətlərin daha da yaxınlaşması, cəmiyyətin maarifləndirilməsi üçün, mütəmadi olaraq, medialayihələr həyata keçirir. Əla-mətdar tarixi günlərdə qəzetin xüsusi buraxılışları, multimedia diskləri və digər əlavələri buraxılır.

Hazırda qəzet gündəlik 5 min tirajla nəşr olunur, redaksiya heyəti 40 nəfərə yaxındır. Ölkənin bir sıra bölgələrində müxbir postları var. Qəzetin onlayn variantı və internet saytı (ses-news.az, sesqazeti.az) fəaliyyət göstərir və xarici ölkələrdə yaşayan azərbaycanlılar da sayt vasitəsilə qəzeti izləmək imkanına malik olurlar.

"SƏS" qəzetinin yaranma zərurəti necə meydana çıxdı? - tarixi aspektdən yanaşma

"SƏS" qəzetinin yaranma tarixi,

onun məramı və aspekti 1990-cı illərin hadisələri ilə, Azərbaycanda milli-azadlıq hərəkatının başlaması ilə bağlıdır. Hərəkatın ilk dövrlərində ermənilər tərəfindən dağıntılara məruz qalan sərhədyanı rayonlara, kəndlərə kömək etmək və insanların yurd-yuvalarını tərk etmələrinin qarşısını almaq üçün Azərbaycanın bir qrup ziyalıları mərhum akademik Fəraməz Maqsudovun rəhbərliyi ilə "Əlinca" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətini yaratdılar.

Cəmiyyətin İdarə Heyətində görülməli işləri, aparılan təbliğatı, ölkədə gedən prosesləri və digər məsələləri geniş ictimaiyyətə çatdırmaq üçün qəzet nəşr edilməsinin vacibliyi vurğulandı. O dövrdə müstəqil qəzet dərc etmək çətin olsa da, milli mənafeələr naminə qəzet yaratmaq məqsəda uyğun sayıldı. Belə qərara gəldi ki, insanların səsinə Azərbaycanın hər yerinə, dövlət strukturlarına çatdırmaq üçün nəşrə başlayacaq qəzetin adı "SƏS" qoyulsun.

Beləliklə, 1991-ci il yanvarın 11-də "SƏS" qəzeti nəşrə başladı. Qəzet fəaliyyətə başladığı dövrdə çox böyük, orada çalışan ilk jurnalistlərin həyatına təhlükə yarada biləcək qədər işlər gördü. Xüsusilə, AXC-Müsavat hakimiyyətinin illərində bu qəzetə qarşı davamlı basqılar, hücumlar baş qaldırılırdı, orada çalışan qəzet heyətinə təhdidlər yağdırılırdı. Hətta bir neçə dəfə qəzetin redaksiyasına silahlı hücumlar da təşkil olunmuş, jurnalistlərə xəsarətlər yetirilmişdi. Ancaq bütün bunlara baxmayaraq, nəşr öz fəaliyyətini qətiyyətlə davam etdirir, heç bir təhdiddən, hücumlardan çəkinmədiyini sübuta yetirirdi.

Qeyd etmək yerinə düşərdi ki, o dövrdə ölkə regionları arasında Naxçıvan daha çətin durumda idi. Bu bölgənin problemlərini, insanların üzləşdikləri çətinlikləri real şəkildə geniş ictimaiyyətə çatdırmaq yeganə mətbu orqanı isə "SƏS" qəzeti idi. Bu baxımdan, "SƏS" qəzeti o zaman Azərbaycanda daha çox oxunan, bir nömrəli qəzet sayılırdı. Bütün insanlar, xüsusilə də, ölkədə gedən ictimai-siyasi, proseslərdən real, düzgün məlumat əldə etmək istəyənlər, məhz "SƏS" qəzetini oxuyurdular.

"SƏS" qəzetinin tarixi qəzet olmasını da bu faktor təşkil edir. Onun xalq və dövlət üçün göstərdiyi fəaliyyətinin ən yüksək qiymətini Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyev verib. Heydər Əliyev çıxışlarında, o cümlədən, Yeni Azərbaycan Partiyasının qurultaylarında "SƏS" qəzetinin fəaliyyətini yüksək qiymətləndirib. Çünki "SƏS" qəzetinin YAP-ın formalaşmasında xüsusi rolu olub.

Müstəqillik tarixinə ziyalı hərəkatı kimi düşən "91-lər" in müraciəti, Heydər Əliyevi müdafiə edən ziyalıların məqalələri də, məhz "SƏS" qəzetində dərc olunub.

Xalqın və YAP-ın mətbu rəhbərinə çevrilən əqidə məktəbi

T VƏ ZƏFƏR YOLUNDA!

"SƏS" qəzetinin keçdiyi tarixi yol, onun fəaliyyətini bütün hallarda Yeni Azərbaycan Partiyasının fəaliyyətindən ayrı təsəvvür etmək mümkün deyil. Başqa sözlə, "SƏS" xalqın dəstəklədiyi YAP ilə ortaq tarixi inkişaf yolu keçib, həlledici məqamlarla partiyanın məqsəd və məramlarının geniş ictimaiyyətə çatdırılmasında müstəsna rol oynayıb. Ona görə də, bu qəzet həm də xalqın və YAP-ın mətbu rəpu kimi qiymətləndirilməkdədir.

Beləliklə, vurğuladığı kimi, "SƏS" qəzeti bu gün də YAP-ın ideyalarının ən fəal təbliğatçısı kimi çıxış edir. Partiyanın fəaliyyətini təbliğində və işıqlandırılmasında bu qəzetin özünəməxsus rolu var. YAP-ın mövqeyini, siyasi kursunu müdafiə edən qəzetlər sırasında "SƏS" qəzeti öz ardıcılığı, mübarizliyi və məqsədyönlülüylə seçilir. "SƏS" bu gün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, YAP-ın Sədri İlham Əliyevin siyasi xəttini, fəaliyyətini çox fəal, qətiyyətli şəkildə müdafiə edir. Bu da öz ədalətli mövqeyində dönməz olan "SƏS"-in ictimai-siyasi qəzet kimi nüfuzunu, populyarlığını daha da artırır və qəzetin oxucu auditoriyasını bir qədər də genişləndirir.

"Qoy ədalət zəfər çılsın"

"SƏS" qəzeti öz şüarına sədə-qətini ötən əsrin 90-cı illərinin əvvəllərində Ulu Öndər Heydər Əliyev şəxsiyyətinin və ideyalarının mübariz təbliğatçısı rolunu qətiyyətlə öz üzərinə götürməklə təsdiqləməklə ədalət qarçısı olduğunu müxtəlif dövrlərdə sübuta yetirib. Məhz bu mübarizlik, haqqa söykənib haqq-ədalət uğrunda mücadilənin öndə olmaq "SƏS" qəzetini populyarlaşdırıb, onun özünəməxsus oxucu auditoriyasını formalaşdırıb. Elə buna görə, YAP-ın üzvləri, fəalları, tərəfdarları, bütövlükdə, geniş ictimaiyyət "SƏS" qəzetini sevgi-sevə oxuyur və çox yüksək qiymətləndirirlər.

"SƏS" qəzeti yarandığı vaxtdan başlayaraq, nəşrin baş redaktoru olmuş Ağabəy Əsgərovun gördüyü işləri isə xüsusilə qeyd etmək lazımdır. Məhz onun prinsipliliyi, mübarizliyi o dövrdə hakimiyyətdə olmuş şəxslərin narahatlığına səbəb olub. Yeri gəlmişkən, "SƏS"-ə qarşı yalnız AXC-Müsavat iqtidarı deyil, Mütəllibov hakimiyyəti də qışqandaqla yanaşıb. Məsələn, qoxların bilmədiyi bir nüans da - qəzetin elə birinci nömrəsindən sonra şəxsən Mütəllibovun göstərişi ilə bağlanması göstərmək mümkündür. Lakin oxucuların, tanınmış ziyalıların israr və tələblərindən sonra qərarı dəyişməyə məcbur olublar və qəzetin nəşri bərpa edilib. Beləliklə, nə Mütəllibov hakimiyyəti, nə də AXC-Müsavat iqtidarı dövrlərində "SƏS" qəzetinin nəşri bir neçə dəfə dayandırılısa da, qəzetə dəfələrlə hücumlar edilsə də, bu hərəkətlər qəzetin fədakar kollektivini öz haqq-ədalət yolundan, milli mücadilədən çəkəndirməyib! Bu səbəbdən, qəzet bir növ Azər-

baycan mətbuatı üçün haqq-ədalət uğrunda çarpışma, mübarizə aparın məktəb rolunu oynayıb. Azərbaycanın bugünkü mətbuatında da "SƏS" qəzetinin özünəməxsus yeri var.

Ulu Öndər Heydər Əliyev: "Sən demə iki balaca otaqda da dövrün nəbzini tutan bütün problemlərə fədakarlıqla sənə gələn qəzet buraxmaq olarmış"

Heydər Əliyev idealları, Heydər Əliyev siyasəti daim təbliğ olunmalı olan və indiki və gələcək nəsillərə çatdırılmalı dəyərlərimizdir. "SƏS" bu istiqamətdə xüsusi fəallığı və peşəkarlığı ilə seçilir. Ölkədə baş verən ictimai-siyasi proseslərə doğru-düzgün və obyektiv yanaşması ilə seçilən "SƏS" qəzeti Prezidentin, eləcə də, YAP-ın bununla bağlı prinsiplərini ardıcıl şəkildə işıqlandırır və müdafiə edir.

"SƏS" qəzeti, mütəmadi olaraq, Ümummilli Lider Heydər Əliyev, Prezident İlham Əliyev, həmçinin, Yeni Azərbaycan Partiyasının fəaliyyəti haqda xüsusi buraxılışlar və multimedia diskleri hazırlayıb, cəmiyyətə təqdim edir. Bu da insanlar arasında maraqla qarşılanır. "SƏS"-in hazırladığı kitab, film və jurnallar, bir qayda olaraq, Azərbaycan xalqına və dövlətçiliyinə, həmçinin, bu xalqın və dövlətin böyük şəxsiyyətlərinə həsr olunur. "SƏS" qəzeti Azərbaycan mətbuatında Ulu Öndər Heydər Əliyevlə bağlı ən son xəbərləri, hadisələri operativ və obyektiv şəkildə əks etdirən yeganə qəzet olub. 1994-cü ilin 19 noyabrında YAP-ın konfransında Ümummilli Lider Heydər Əliyevin bu sözlərini qəzetin fəaliyyətinə verilməsi ən böyük qiymət hesab etmək olar: "Sən demə iki balaca otaqda da dövrün nəbzini tutan bütün problemlərə fədakarlıqla sənə gələn qəzet buraxmaq olarmış".

"Mətbuatın Dostu" adını almış Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin bütün KİV-lərə göstərdiyi dəstək və qayğı jurnalist mədəniyyətinin inkişafına, sivil dəyərlərə inteqrasiya prosesinin sürətlənməsinə, demokratik dəyişikliklərin, həyata keçirilən islahatların geniş əhali kütləsinə çatdırılmasında "SƏS" qəzetinin layiqli rol oynamasına öz təsirini göstərib.

Prezident İlham Əliyev: "Yeni şəraitdə Azərbaycanın digər mətbuat orqanları arasında özünəməxsus dəst-xətti və mövqeyi ilə seçilən "SƏS" qəzeti də iş prinsiplərini zamanın tələblərinə uyğun quraraq cəmiyyət həyatının bütün sahələrini, ictimai maraq kəsb edən aktual mövzuları həmişə diqqət mərkəzində saxlamış, milli dövlətçilik ənənələrinin əsl təbliğatçısı olmuş, öz oxucu auditoriyasının informasiya ehtiyacını ödəməyə çalışmışdır".

Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevin siyasi kursunun davamçısı möhtə-

ram Prezident İlham Əliyevin Azərbaycanın inkişafı və çiçəklənməsi, xalqın rifahının yüksəlməsi yolunda gördüyü möhtəşəm işlərin işıqlandırılması və əhaliyə çatdırılmasında "SƏS" qəzeti müstəsna rol oynayır.

XXI əsr mətbuatı çox tələbkar oxucu kütləsinə ünvanlanmış, müasir texnologiyalara yiyələnmiş və ciddi rəqabət mühitində fəaliyyət göstərən sektora çevrilib. Qəzetin kollektiv-i yaradıcılıq prinsipləri və təşkilati-texniki meyarlar baxımından müasir dövrün tələbləri ilə ayaqlaşmaq sahəsində yüksək peşəkarlıq, böyük təşəbbüskarlıq nümayiş etdirir. Bu gün "SƏS" qəzetini internet şəbəkəsi vasitəsilə hər an bütün dünyada izləmək və oxumaq mümkündür.

Qəzetin müasir informasiya texnologiyalarını mənimsəmək sahəsində göstərdiyi səylər, şübhəsiz ki, təqdirəlayiqdir. Hazırda bununla bağlı qəzetin fəaliyyətində böyük tərəqqi, müsbət irəliləyiş müşahidə olunur. Artıq qəzetin bazası əsasında yaradılmış "SƏS" İnformasiya Agentliyi, "SƏS" İnternet Televiziya fəaliyyət göstərir və qısa zamanda bu agentlik öz maraqlı, obyektiv informasiyaları ilə təkə ölkə oxucularının deyil, həm də xarici ölkələrdə yaşayan azərbaycanlıların mütəmadi izlədikləri bir internet resursa çevrilib.

Şübhə yoxdur ki, "SƏS"-in kollektiv-i yeni informasiya texnologi-

yalarını mənimsəmək sahəsində qarşıya çıxan növbəti həlli vacib çoxsaylı vəzifələrin öhdəsindən də bacarıqla gəlməyi məqsəd kimi qarşıya qoyub. Çünki "SƏS"-in 9 il öncə keçirildiyi 20 illik yubileyində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev öz tarixi kəlamlarını səşçilərlə bölüşüb. Təbrik məktubu ilə müraciət edən ölkə başçısı vurğulayıb: "Azərbaycanın ilk müstəqil mətbuat orqanlarından olan "SƏS" qəzetinin kollektivini fəaliyyətə başlamağı 20 illik yubileyi münasibətilə təbrik edirəm. İlk nömrəsi gərgin ictimai-siyasi proseslərin cərəyan etdiyi mürəkkəb dövrdə, 1991-ci ilin yanvarında işıq üzü görmüş "SƏS" qəzeti qısa zamanda əsl müstəqil və demokratik mətbuat nümunəsinə çevrilmişdir. Cəmiyyətdə siyasi plüralizmə böyük ehtiyac duyulduğu həmin illərdə, qəzet müxtəlif ictimai-siyasi dairələrin, sağlam düşüncəli və tənqirpəvər ziyalıların tribunasına çevrilmiş, vətəndaşları narahat edən məsələləri, dövrün aktual problemlərini cəsarətlə ictimai müzakirəyə çıxarmış, müxtəlif yönü təqib və təzyiqlərə baxmayaraq öz mübariz mövqeyindən geri çəkilməmişdir".

Prezident təbrik məktubunda qeyd edib ki, müstəqillik illərində Azərbaycanda demokratik dəyişikliklərə yanaşı, söz və məlumat azadlığı da inkişaf edib, kütləvi in-

formasiya vasitələrinin sərbəst fəaliyyəti üçün geniş imkanlar yarənib. "Yeni şəraitdə Azərbaycanın digər mətbuat orqanları arasında özünəməxsus dəst-xətti və mövqeyi ilə seçilən "SƏS" qəzeti də iş prinsiplərini zamanın tələblərinə uyğun quraraq, cəmiyyət həyatının bütün sahələrini, ictimai maraq kəsb edən aktual mövzuları həmişə diqqət mərkəzində saxlamış, milli dövlətçilik ənənələrinin əsl təbliğatçısı olmuş, öz oxucu auditoriyasının informasiya ehtiyacını ödəməyə çalışmışdır. Ümummilli Lider Heydər Əliyev mətbuatda plüralizmin formalaşmasına və inkişafına mühüm töhfə vermiş "SƏS" qəzetinin fəaliyyətini və cəmiyyət qarşısında xidmətlərini daim yüksək qiymətləndirmişdir", - deyə tarixi təbrikdə qeyd olunmuşdu.

Ölkə Prezidenti fəaliyyət göstərdiyi bütün dövrlərdə öz amallarına sadiq qalmış "SƏS" qəzetinin kollektivinin bundan sonra da həqiqət qarçısı olacağına, ictimai maraqların, milli-dövlətçilik mənafehlərinin qorunmasında yüksək peşəkarlıq və prinsiplilik göstərərək, xalqımızın mübarəq qəzetinə ənənələrini layiqincə davam etdirəcəyinə inandığını vurğulayaraq, öz təbriklərini qəzet kollektivinə çatdırıb. Əlbəttə ki, ictimaiyyət və qürur doğuran məqamdır ki, ölkə Prezidenti İlham Əliyev ölkə mətbuatı tarixində ilk olaraq, məhz müstəqil media orqanına xüsusi təbrik ünvanlayıb, qəzetimizin qocaman işçilərini müxtəlif fəxri adlara layiq görüb və mükafatlandı- rıb.

Sonda isə bir daha Ulu Öndər Heydər Əliyevin "SƏS" qəzeti haqda söylədiyi tarixi sözləri xatırlatmaq istəyirik: "SƏS" qəzeti mənim üçün çox əziz qəzetdir. 1991-ci ilin fevral ayında, Azərbaycanda kommunist hakimiyyəti dövründə mən Ali Sovetdə çıxış edəndən sonra mənim çıxışım, xatirinizdədir, o vaxt mənim çıxışımı hörmətdən salmağa çalışdılar, onu dərc etmək də istəmidilər, amma mənə lazım idi ki, o, dərc olunsun, - "SƏS" qəzetində dərc edildi. Mən Naxçıvanda işləyərkən bizim bir neçə tədbirlərimiz barədə yazıları "SƏS" qəzetində dərc edə bildik. Nəhayət, "SƏS" qəzeti "91-lər"-in müraciətini dərc edib, mənim cavabımı dərc edibdir. Ona görə də "Səs" qəzeti bizim partiyanın tarixində ən mötəbər yer qazanmış bir qəzetdir. Görürəm ki, son vaxtlar özünün xüsusiyyətlərini itirmədən modernləşir, yaxşılaşır. Arzu edirəm ki, daha da modernləşsin və yaxşılaşsın".

Biz Ulu Öndərimiz, Dahi Şəxsiyyət Heydər Əliyevin bu kəlamlarını özümüze kredo kimi götürərək, fəaliyyətimizi bundan sonra da inkişaf etməyə, mübarizliyə və müasirləşməyə yönəldəcəyik! 30 yaşın mübarək, doğma "SƏS"imiz!

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

Vüqar Rəhimzadə: Qələbəmiz dünyaya sübut etdi ki, Azərbaycanın sözü ilə əməli arasında fərq yoxdur

“Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevin sədrliyi ilə 2020-ci ilin yekunlarına həsr olunmuş videoformatda keçirilən müşavirə Zəfərimizə gedən yolun, eyni zamanda, tarixi Qələbəmizdən sonra işğaldan azad edilmiş ərazilərdə icra ediləcək quruculuq və bərpa layihələrinin təqdimatı kimi dəyərləndirilir. Müşavirədə dövlətimizin başçısı bildirdi ki, bütün şəhərlərin, kəndlərin bərpası ilə əlaqədar vahid konsepsiya olmalıdır.

İlk növbədə böyük yaşayış məntəqələri bərpa olunmalı, ərazilərdə infrastruktur, məşğulluq və sair kimi məsələlər nəzərə alınmalıdır. Bu əminlik də ifadə olundu ki, Qarabağ bölgəsinin zəngin, füsunkar, təkrarolunmaz təbiəti və tarixi abidələri onu Azərbaycanın əsas turizm zonalarından birinə çevirəcək. Bu fikirləri Yeni Azərbaycan Partiyası Siyasi Şurasının üzvü, “İki sahil” qəzetinin baş redaktoru, siyasi elmlər doktoru Vüqar Rəhimzadə SİA-ya açıqlamasında bildirib.

V.Rəhimzadə qeyd edib ki, 44 günlük müharibə arxada qalsa da dövlətimizin başçısı, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin “Artıq yetər”, deyib “Azərbaycan əsgəri, irəli!” əmrini şərtləndirən amillər, işğalçı Ermənistanın və ona havadarlıq edən dövlətlərin 30 il ərzində imitasiya naminə danışıqlar aparması, dünya üçün beynəlxalq hüquq anlayışı arxa planda olsa da Azərbaycanın beynəlxalq münasibətlərdə bu amilin böyük rol oynadığını təsdiqləməsi, ən əsası döyüş meydanında Qələbə-

nin siyasi müstəvidə Qələbəyə də böyük yol açması, Azərbaycanın dünyanın hərbi tarixinə yazdığı yeni səhifə xarici ölkələrin mətbuatında bu gün də müzakirə olunur: “Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevin videoformatda keçirilən müşavirədə qeyd etdiyi kimi, bu tarixi Qələbə dünyaya göstərdi ki, bizim sözümlə əməlimiz arasında heç bir fərq yoxdur. Dövlətimizin başçısı mötəbər tribunallardan da im bəyan edirdi ki, tarixi Azərbaycan torpaqlarında heç vaxt ikinci erməni dövləti yaradılmayacaq. Heç vaxt Dağlıq Qarabağa müstəqillik verilməyəcək. Azərbaycan xalqı bu vəziyyətlə heç vaxt barışmayacaq. Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin qətiyyəti, ordumuzun gücü sayəsində ölkəmiz 44 gün davam edən Vətən müharibəsi nəticəsində bu məsələni həll etdi. Baxmayaraq ki, dünyada kifayət qədər güclü erməni lobbisi var, bir çox aparıcı dövlətlər Ermənistanı dəstəkləyir, Azərbaycan öz prinsiplial mövqeyindən bir addım da geri çəkilmədi. Dünyanın aparıcı dövlətlərinin dəstəyi Ermənistanı nə verdi? Təbii ki, heç nə. Azərbaycanın gücü, iradəsi qarşısında bu dəstək sıfırına bərabər oldu. Dünyaya gördü ki, Azərbaycanı heç kim yolundan, mövqeyindən döndərə bilməz. Azərbaycan o zaman dayandı ki, Ermənistan öz alçaldıcı məğlubiyyətini etiraf etdi, diz çökdü, ağ bayraq qaldırdı, təslim oldu. Bir sözlə, ikinci Qarabağ müharibəsi Ermənistan üçün tarixi dərs oldu”.

Baş redaktor bu fikri xüsusi

qeyd edib ki, 30 ilin əziyyəti, ümid-sizliyi, əzabları xalqımızı sındırmadı, iradəmizə heç bir mənfi təsir göstərmədi: “Əksinə, biz daha da bütövləşdik, mətinləşdik, gücləndik. Xalqımız işğala dözmədiyini, buna son qoymağın zamanı olduğunu möhtərəm Prezidentimizin ətrafında dəmir yumruq kimi birləşməklə sübut etdi. İndi bütün dövlətlər Azərbaycanın Vətən müharibəsinin təcrübəsini öyrənirlər. Bu Qələbə Azərbaycan tarixində şanlı Qələbə kimi əbədi qalacaq”.

“İkinci Qarabağ müharibəsinin davam etdiyi 44 gündə baş verənlər dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin 30 ilin imitasiya naminə danışıqlarına son qoyub döyüş meydanında ədaləti bərpa etməsinin mahiyyətini daha dərindən dərk etməyə geniş imkan yaratdı” deyən V.Rəhimzadə vurğulayıb ki, Azərbaycana dünyanın müxtəlif güc mərkəzlərindən göstərilən təzyiqlərə baxmayaraq, ölkə rəhbərliyi böyük qətiyyət, cəsarət və siyasi iradə nümayiş etdirdi və ərazi bütövlüyümüzün bərpası kimi əsas vəzifənin öhdəsindən layiqincə gəldi.

Baş redaktor vurğulayıb ki, bö-

yük Qələbəyə aparan yolda Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə həyata keçirdiyi uğurlu siyasətin, diplomatik fəaliyyətin rolu xüsusi qeyd edilməlidir: “Həm ölkə daxilində ardıcıl şəkildə təşkil edilən, qlobal problemlərin müzakirə olunduğu, həm də ayrı-ayrı ölkələrdə keçirilən müxtəlif səviyyəli tədbirlərdə Azərbaycanın yüksək səviyyədə təmsil olunması, dünyanın əsas aparıcı dövlətlərində və beynəlxalq təşkilatlarında fəaliyyət göstərən diplomatik nümayəndəliklərimiz həqiqətlərimizin bütün dünyaya çatdırılmasında mühüm rol oynadılar. Münaqişənin həlli üçün möhkəm hüquqi baza yaradıldı. Azərbaycanın siyasi Qələbəsinin təsdiqləyən 10 noyabr razılaşması da bu məqamlara işıq saldı. Bütün dünyaya sübut edildi ki, Qarabağ əzəli Azərbaycan torpağıdır. Qarabağ bizimdir, Qarabağ Azərbaycandır”.

“Azərbaycan xalqı üçün bu müharibə azadlıq, Ermənistan üçün isə işğalçılıq müharibəsi idi” deyən V.Rəhimzadə qeyd edib ki, Azərbaycanın ədalətli, məsuliyyətli, humanist siyasəti, Ermənistan-dan fərqli olaraq həttə hərbi əməliyyatlar dövründə belə yalnız hərbi hədəflərə qarşı əməliyyatlar aparılması, dinc əhəlinin hədəfə götürülməməsi, ərazilərin boşaldılması üçün düşməne vaxt verilməsi kimi addımları dünyaya ciddi mesaj olmalıdır: “Bəs işğalçı Ermənistan bu humanistliyin qarşısında havadarlarının dəstəyi ilə hansı addımları atdı? Döyüş meydanında məğlubiyyəti ilə barışmayan Ermənistan hakimiyyətinin tapşırığı əsasında mülki əhali, yaşayış məntəqələri atəşə tutuldu. Bu hərbi təxribatlar nəticəsində 100 nəfərə ya-

xın insan həlak oldu, 400-dən çox mülki əhali yaralandı. Ermənilərin Kəlbəcəri, Ağdamı, Laçını boşaldarkən törətdikləri vəhşiliklərin miqyası ölçüyəgəlməzdir. Dünya bunları gördü, amma çox təəssüflər olsun ki, susdu”.

V.Rəhimzadə Azərbaycanın icazəsi olmadan xarici ölkə vətəndaşlarının, rəsmi şəxslərinin, o cümlədən Fransa parlamentarilərinin, Ermənistanın xarici işlər nazirinin Dağlıq Qarabağa səfərlərinə də münasibət bildirərək bunun yol-verilməz, 10 noyabr üçtərəfli Bəyanatının şərtlərinə zidd olduğunu bildirib: “Azərbaycanın prinsiplial mövqeyi noyabrın 10-da imzalanmış üçtərəfli Bəyanata əsaslanır. Cənab Prezidentin qeyd etdiyi kimi, bu Bəyanatda təsbit olunmamış heç bir fəaliyyət həyata keçirilə bilməz. Ermənistan Azərbaycanın humanist siyasətindən nəticə çıxarmalı və təxribatçı addımlarından birdəfəlik əl çəkməlidir. Ölkə Prezidenti İlham Əliyevin bəyan etdiyi kimi, əks təqdirdə bunun cavabı sərt olacaq”.

Baş redaktor 2020-ci ilin mühüm hadisələrinə nəzər salınması fonunda Qələbənin memarı, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin ölkəmizin gələcəyi ilə bağlı fikirlərinə də diqqət çəkərək bildirib ki, 2021-ci il Azərbaycan üçün çox əlamətdar olacaqdır. Məhz 2021-ci ildə Azərbaycan xalqı və bütün dünya görəcək ki, planlarımız həyatda uğurla gerçəkləşir. Vahid Azərbaycan dövləti bundan sonra uğurla, inamla inkişaf edəcək. Dağlıq Qarabağ munaqişəsinin həlli ölkəmizə yeni nəfəs verəcək. Azərbaycan üçün yeni bir dövr başlanı.

“Qazın Avropaya çatması regionun inkişafı üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir”

“2020-ci il Azərbaycan xalqı üçün Zəfər ili oldu! Müzəffər Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə dövlətimizin qazandığı bu tarixi qələbə hər bir azərbaycanlıya yeni həyat bəxş etdi!”. SİA-nın verdiyi məlumatlara görə, bu fikirləri yap.org.az saytına açıqlamasında Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişili deyib.

Tahir Mirkişili bildirib ki, iqtisadi cəhətdən 2020-ci il bütün dünya üçün çətin və mürəkkəb bir il oldu. Əslində, dünya iqtisadiyyatının 2020-ci ildə 3.3% böyüməsi proqnozlaşdırılsa da, pandemiyanın yaratdığı fəsadlar nəticəsində 4.9% azaldı. 2018-ci ildən başlayaraq sürətlənən iqtisadi islahatlar nəticəsində Azərbaycan iqtisadiyyatında da artım sürətlənmiş və 2020-ci

ildə ÜDM-in 3% artması proqnozlaşdırılırdı. Lakin eyni pandemiyanın yaratdığı fəsadlar nəticəsində iqtisadiyyatımız 4%-dən bir az çox azaldı. Dünyada görünməmiş böhranın baş verdiyi bir şəraitdə iqtisadi siyasətin qarşısından əsas məqsədlərdən biri azalmanı minimum etmək, əhaliyə və sahibkarlara dəstək vermək olmuşdur. Azərbaycanda hər 2 istiqamətdə dövlət başçısı İlham Əliyevin tapşırığı ilə miqyaslı işlər görülmüş, 3.5 milyard manata çatan iqtisadi dəstək proqramı icra edilmiş, 5 milyon vətəndaşı əhatə edən sosial dəstək tədbirləri həyata keçirilmişdir. Eyni zamanda, iqtisadi islahatlar da aparılmış və iqtisadiyyatın dayanıqlılığını təmin edən amillər gücləndirilmişdir.

“Belə bir şəraitdə iqtisadiyyatın minimum kiçilməsinə nail olunmuş və növbəti illərdə iqtisadi artımı təmin edə biləcək sahələrdə isə artım qeydə alınmışdır. Belə ki, qeyri-neft sektorundakı 11%-lik, kənd təsərrüfatı sahəsindəki 2%-lik artım iqtisadi artım mənbələrin dəstək mexanizmlərinə aktiv reaksiyasından xəbər verir. Eyni zamanda, inflyasiyanın 3%-dən az olması, məna-tin məzənnəsinin sabit olması da mühüm nailiyyətlərdəndir. Azərbaycan qazının tarixdə ilk dəfə olaraq Avropaya çatması regionun inkişafı üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir”,-deyə komitə sədri vurğulayıb.

Korrupsiyaya görə 281 şəxs barəsində 180 cinayət işi məhkəmələrə göndərilib

Yanvarın 8-də Baş Prokurorluqda 2020-ci ildə prokurorluq orqanları tərəfindən görülmüş işlərin və qarşıda duran vəzifələrin müzakirəsinə həsr olunmuş əməliyyat müşavirəsi keçirilib. Baş Prokurorluğun Mətbuat xidmətindən SİA-ya verilən məlumata görə, müşavirədə Baş prokuror Kamran Əliyev çıxış edib.

Bildirilib ki, hesabat dövründə korrupsiyaya qarşı mübarizə diqqət mərkəzində saxlanılmaqla korrupsiya hüquqpozmasına yol vermiş 281 şəxs barəsində 180 cinayət işinin istintaqı tamamlanaraq baxılması üçün məhkəmələrə göndərilib.

Yeni tədris ilində peşə təmayüllü siniflər necə fəaliyyət göstərəcək?

2020-2021-ci tədris ilində “Peşə təmayüllü siniflərin təşkili” layihəsinin əhatə dairəsi daha da genişləndirilib. Hazırda layihə paytaxt və bölgələrdə 35 məktəb, 55 sinif, 1187 şagird və 165 müəllimi əhatə edir.

Təhsil Nazirliyindən SİA-ya bildirilib ki, ötən tədris ilində layihə çərçivəsində dülger, çilingər, aşpaz, kombi-kondisioner ustası və santexnik, mebel quraşdırma, aqronom, dərzi peşə ixtisasları tədris edildisə, 2020-2021-ci tədris ilində qənnadçı, bərbər, xalçaçılıq, İKT olmaqla, daha 4 peşə ixtisasının tədrisinə başlanılıb. Həmçinin cari ildən 20 məktəbdə STEAM metodologiyası tətbiq edilir. 2020-2021 tədris ilinin sonuna doğru isə 20 məktəbdə 417 şagird üçün “Sürücülük” modulunun tətbiqinə başlanacaq.

2020-2021-ci tədris ilində peşə təmayüllü siniflərdə dərs deyən müəllimlərinin bilik və bacarıqlarının artırılması məqsədilə təlimlər təşkil edilib. Ümumilikdə təlimlərdə 210 nəfər iştirak edib. Peşə təmayüllü siniflərin iştirakı ilə bir sıra sosial layihələr də həyata keçirilib. 2021-2022-ci tədris ilində peşə təmayüllü siniflərin sayının 50 məktəbdə 85 sinifə, şagirdlərin sayının isə 1700-ə çatdırılması planlaşdırılır. Həmçinin 35 ümumi təhsil müəssisəsində 700 şagird üçün “Sürücülük” modulunun və STEAM metodologiyasının tətbiqi nəzərdə tutulur.

Azərbaycanın multikulturalizm modeli dünyaya nümunədir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Fərmanı ilə 2014-cü ildən fəaliyyət göstərən Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi 2020-ci ili uğurla başa vurdu. Dövlət başçısının tövsiyəsi ilə BBMM sadəcə ölkə daxilində deyil, eyni zamanda bir sıra xarici ölkələrdə də Azərbaycandakı etno-mədəni və konfessional müxtəliflik, multikulturalizmin dövlət siyasəti müstəvisində həyata keçirilməsi, bu modelin mədəniyyətlərarası və dinlərarası dialoqda oynadığı global rol mövzusunda konfranslar, dəyirmi masalar, görüşlər həyata keçirdi.

Tədbirlərdə Azərbaycandakı etnik qruplar, onların əsrlər boyu qarşılıqlı anlaşma şəraitində yaşaması, eləcə də, multikultural cəmiyyətdəki inteqrasiya və idarəetmə siyasəti barədə geniş məlumat verilib, müzakirələr aparılıb. Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin mətbuat xidmətindən “Səs” qəzetinə verilən məlumata istinadən, 2020-ci ildə bütünlükdə dünya ölkələrində tüğyan edən pandemiya səbəbindən, BBMM-in də bir çox yerli və beynəlxalq səviyyəli tədbiri təxirə salındı. Bəzi tədbirlər isə pandemiya şəraitinin şərtlərinə uyğun olaraq, online şəkildə həyata keçirildi.

2020-ci ili Azərbaycanın Zəfər ilinə çevirən 44 günlük Vətən müharibəsi dövründə də Multikulturalizm Mərkəzi Azərbaycanın burada yaşayan bütün xalqların Ana Vətəni olduğunu bir daha vurğulayan fəaliyyət nümayiş etdirib. 2020-ci il ərzində ölkə daxilində gerçəkləşən yerli və beynəlxalq əhəmiyyətli tədbirlər içərisində 20 Yanvar faciəsinin 30-cu ildönümünə həsr edilmiş elmi konfrans, “Holokost və Xocalı - müasirlərin gözü ilə”, eləcə də “Xocalı soyqırımı”nın 28-ci ildönümünə həsr edilmiş dəyirmi masaları, habelə Novruz bayramı münasibətilə ölkəmizdəki etnik qrupların və konfessiya nümayəndələrinin iştirakı ilə ənənəvi bayram tədbirini xüsusi qeyd etmək olar.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 96-cı ildönümü münasibətilə BBMM-in yaradılmasının 6 illiyinə həsr edilmiş Mərkəzin xarici ölkələrdəki filiallarının həyata keçirdiyi tədbirlər, Azərbaycanda mövcud olan etnik və dini icmalarla birgə 15 iyun - Milli Qurtuluş Gününə ithaf edilən dəyirmi masa və “Qafqaz Albaniyası irsi” mövzusunda təşkil olunan videokonfrans pandemiya şəraiti ilə əlaqədar online şəkildə gerçəkləşdirilmişdir. Eyni zamanda, ali məktəblərin bakalavr pilləsi üçün tədris proqramına əsas fənn kimi daxil olan “Multikulturalizmə giriş” fənnini tədris edəcək müəllimlər üçün treninqlərin təşkili də online həyata keçirilib.

Multikulturalizm Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə Azərbaycanda yaşayan azsaylı xalqların nümayəndələri və dini konfessiya rəhbərlərinin Dağlıq Qarabağda 44 günlük müharibə müddətində dövlət başçısı İlham Əliyevə, Azərbaycan xalqına və beynəlxalq təşkilatların rəhbərlərinə müraciətləri və məktubları hazırlanaraq ünvanlara çədirilib, habelə ölkədaxili və xarici mətbuatda çoxsaylı müsahibələri təqdim olunub. Ermənilərin Azərbaycanın işğaldan azad edilmiş ərazilərində törətdiyi mədəni terror və beynəlxalq təşkilatların bu mözuya laqeyd münasibəti məsələsi də BBMM tərəfindən diqqət mərkəzində saxlanılıb.

BBMM-in Rusiya, ABŞ, Bolqarıstan, Almaniya nümayəndəliklərində, eləcə də Mərkəzin dəstəyi ilə Ukrayna və Xorvatiyada Xocalı soyqırımının 28-ci ildönümünə həsr olunmuş anım tədbirləri təşkil edilib.

Ənənəvi olaraq keçirilən Beynəlxalq Multikulturalizm Qış Məktəbinin X buraxılışı baş tutub. “Azərbaycan multikulturalizmi modelinin beşəri sülhə töhfəsi” mövzusunda həsr edilən Qış Məktəbində 20-dən çox ölkədən 25 tələbə iştirak edib.

Ötən ilin 8-12 mart tarixlərində Multikulturalizm Mərkəzi, Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi, Azərbaycanın Los Anceles şəhərindəki Baş Konsulluğunun təşkilatçılığı və ABŞ-ın Yuta ştatında yerləşən Stirlinq Fondunun dəvəti ilə həmin ştatda “Azərbaycan multikulturalizmi modeli və dinlərarası dialoq” mövzusunda həsr olunmuş beynəlxalq konfrans və bir sıra görüşlər keçirilib. Görüşlər çərçivəsində ABŞ-ın Yuta Ştat Senatı Azərbaycanın dinlərarası harmoniya və multikulturalizm ənənələrini təqdir edən bəyannamə qəbul edib.

Mövcud pandemiya şərtlərinə baxmayaraq, Brüsseldə “Mədəniyyətlərə-rası və dinlərarası dialoqda dini kimliyin rolu: Azərbaycan və Belçika modeli” haqqında, ABŞ-da “Multikulturalizm təhlükəsizliyin və barışın açarıdır” adlı

beynəlxalq videokonfranslar təşkil olub. Habelə, Azərbaycan Respublikasının Braziliyadakı, Argentinadakı və Uruqvaydakı Səfirliklərinin və Multikulturalizm Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə Braziliyanın Braziliya Federal Universiteti və Rio de Janeyro Universitetlərində, Argentinanın Belqrano Universiteti, Boenes Aires Universiteti, Salvador və La-Plata Universitetlərində, Uruqvayın Katolik Universitetində Azərbaycan multikulturalizmi modelinin təqdimatına həsr olunmuş silsilə online seminarlar keçirilib.

Multikulturalizm Mərkəzinin əməkdaşları 2020-ci il ərzində müxtəlif xarici ölkələrdə təşkil olunan bir çox beynəlxalq əhəmiyyətli tədbirlərə qatılıb, məruzələrlə çıxış ediblər. Belə tədbirlər sırasında Albaniyanın paytaxtı Tirana şəhərində “ATƏT regionunda antisemitizmlə mübarizə” mövzusunda keçirilən konfransı, BMT-nin Azlıqların Məsələlərinə dair Forumunun 13-cü sessiyasını, Avropa Şurasının “Nifrət nitqi ilə mübarizə” üzrə ekspert komitəsinin birinci və ikinci toplantılarını, Rusiya-Azərbaycan Gənclər Forumunu və digərlerini qeyd etmək olar.

Qeyd edək ki, Azərbaycan Respublikasının Təhsil nazirinin müvafiq əmrinə əsasən ölkədaxili bütün ali təhsil məktəblərində “Multikulturalizmə giriş” fənni bakalavr pilləsi üçün əsas fənn olaraq tədris proqramına daxil edilib və bu fənn 38 ölkədaxili universitetdə magistr pilləsində tədris olunur. 2020-ci il ərzində “Multikulturalizmə giriş” və “Azərbaycan Multikulturalizmi” fənnlərini tədris edəcək şəxslərin hazırlanması üçün Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi tərəfindən Azərbaycan universitetlərinin 23 müəllimi iştirak etdiyi treninq kursları təşkil edilib, treninqləri uğurla bitirənlər müəllimlərə müvafiq sertifikatlar verilib.

Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin 2020-ci il ərzindəki fəaliyyəti, müxtəlif layihələr çərçivəsində həyata keçirdiyi tədbirlər müntəzəm olaraq yerli KİV-lərlə yanaşı, xarici KİV-də işıqlandırılmasına da geniş yer ayrılıb. Malaziyanın Bernama xəbər portalında, İsrailin STMEGI və “The times of İsrail” xəbər portallarında, Almaniyanın nüfuzlu “Der Freitag” qəzetində və “News24” portalında, ABŞ-ın Fairfield Universitetinin rəsmi saytında, Türkiyənin elmi portalında, habelə Braziliyanın Rebe TV telekanalında Azərbaycan dövlət siyasətinin əsas istiqamətlərindən birini təşkil edən multikulturalizm siyasəti, Azərbaycan multikulturalizmi modeli, “Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsi: sivilizasiyaların toqquşması?” mövzusunda həsr edilən bir çox məqalə və videomaterial təqdim edilib.

Multikulturalizm Mərkəzinin ingilis dilində “International Journal of Multikulturalism” (Beynəlxalq Multikulturalizm Jurnalı) adlı yeni beynəlxalq elmi jurnalının nəşrə başlayıb. Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin 2020-ci il ərzində fəaliyyəti barədə bütün informasiya məlumatları Mərkəzin 3 dil-də - azərbaycan, rus və ingilis dillərində yayılan <http://multikulturalizm.gov.az> rəsmi saytında, eləcə də rəsmi facebook, Twitter və Youtube səhifəsində yerləşdirilib.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Baş Prokurorluq erməni təxribatı nəticəsində əhaliyə dəymiş ziyanı müəyyənləşdirir

Prokurorluq orqanları tərəfindən Vətən Müharibəsi zamanı erməni hərbi birləşmələrinin beynəlxalq humanitar hüququ pozaraq dinc əhalini atəşə tutması, mızdluların iştirakı, terrorizm və sair cinayət faktlarının hər biri üzrə dərhal cinayət işlərinin başlanması, döyüş əməliyyatları şəraitində hadisə yerlərinin müayinəsi, maddi sübutların götürülməsi istiqamətində zəruri tədbirlər görülüb.

SİA-nın məlumatına görə, bu barədə yanvarın 8-də Baş Prokurorluqda 2020-ci ildə prokurorluq orqanları tərəfindən görülmüş işlərin və qarşıda duran vəzifələrin müzakirəsinə həsr olunmuş əməliyyat müşavirəsində Baş prokuror Kamran Əliyev deyib.

O bildirib ki, bundan başqa, ölkə başçısının “Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad olunmuş ərazilərində müvəqqəti xüsusi idarəetmənin təşkili haqqında” 29 oktyabr tarixli Fərmanından irəli gələn vəzifələrin icrasının təmin olunması məqsədilə Baş Prokurorluğun İstintaq idarəsində başlanmış cinayət işləri üzrə aidiyyəti qurumlarla birlikdə erməni vandalizmi nəticəsində planlı şəkildə talan edilmiş, dağıdılmış tarixi, dini-mədəni abidələrə və digər əmlaklara dəymiş ziyanın, həmçinin atəşkəsin davam etdiyi illər ərzində əldən çıxmış faydanın məbləğinin müəyyən edilməsi məqsədilə prokurorluq orqanları tərəfindən digər qurumlarla əlaqəli şəkildə müvafiq işlər davam etdirilib.

Müşavirədə eyni zamanda, işğal olunmuş ərazilərdə xarici ölkələrin konkret şirkətlərinin ekologiya və yerin təkinin istismarı qaydalarının kobud şəkildə pozulması ilə nəticələnən qanunsuz sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmaları faktları ilə bağlı cinayət işləri üzrə bütün təqsirli şəxslərin beynəlxalq hüquq normaları çərçivəsində məsuliyyətə cəlb edilməsi istiqamətində işlərin aparıldığı qeyd edilib.

Diqqətə çatdırılıb ki, prokurorluq orqanları tərəfindən Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamları ilə yaradılmış işğal nəticəsində vurulmuş ziyanın qiymətləndirilməsi və aradan qaldırılması üzrə Dövlət Komissiyasının və işğaldan azad edilmiş ərazilərdə məsələlərin mərkəzləşdirilmiş qaydada həlli ilə bağlı Əlaqələndirmə Qərargahının fəaliyyətində yaxından iştirak təmin edilir.

Mikael Minasyan: “Gerçəklik ermənilərin bir əsrdən çox müddətdə boşuna mübarizə aparmasıdır”

Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan tərəfindən bugünkü günün planının ikinci hissəsi belədir ki, Mehrini təslim edir, sadəcə, əvəzində hakimiyyətdə qalmağına icazə verilsin deyər. SİA Ermənistanı məxsus armenianreport.com saytında yayımlanan məlumata istinadən xəbər verir ki, bu barədə Ermənistanın Vatikan-

dakı keçmiş səfiri Mikael Minasyan 8 yanvar tarixində öz Facebook səhifəsində yazıb.

“Məhkumların qayıtması ilə bağlı qeydlərin birinci hissəsi o deməkdir ki, heç olmasa məhbusları geri qaytarın ki, razılaşdığımız hər şeyi edə biləm.

Mehrini təslim etdiyini insanların anlayacaqlarını düşünən zaman Nikol dəhşətə gəlir. İndi də bunu gizlətmək və “iqtisadi nəqliyyat yollarının blokdan çıxarılması”, “Ermənistanı Rusiyaya yük daşınması” adı altında təqdim edərək vəziyyətdən çıxmaq üçün hər şeyi etməyə çalışır. Ancaq gerçək yalnız Nikolun Mehrini təslim etməsi və ermənilərin bir əsrdən çox müddət ərzində boş-boşuna mübarizə aparmasıdır”, deyər Minasyan öz sosial şəbəkə hesabında yazıb.

“SƏS” qəzetinə ən böyük qiyməti Ümumilli Liderimiz verib

“Səs” qəzetinin 30 yaşa çatdığını eşitdikdə çox təsirləndim, həm də qarışıq hisslər keçirdim. Müstəqil Azərbaycanın yaradılması ilə ilk nəşrinə başlayan “Səs” qəzeti demokratik dəyərlərin, söz, mətbuat azadlığının genişləndirilməsi, soykökümüzə, milli adət-ənənələrimizə qayıdış, dilimizin, dinimizin qorunması, tarixi ədalətin bərpası kimi mütərəqqi ideyaların carçısına çevrildi. Qısa müddətdə xalqın trubunasına çevrilən qəzet müstəqillik illərində üzləşdiyimiz çətin, ağır prosesləri ümumxalq müzakirələrə çıxarılmasına nail oldu.

Artıq neçə ildir ki, səhifələrində siyasi, iqtisadi, sosial, təhsil, ümumiyyətlə, cəmiyyət həyatının müxtəlif səhifələri ilə bağlı mövzulara yer ayıraraq, obyektiv xəbərləri oxuculara çatdırır. Bacarıqlı yazılar kollektivi sayəsində uğurlar qazanan və bu günlərdə yubileyini qeyd edəcək bu mətbuat orqanı, artıq 30 ildə arxada qoyub. Bu gün “SƏS” qəzeti 30 illik yubileyini 44 gün davam edən Vətən Müharibəmizin 30 il həsrətində olduğumuz Qarabağ Azərbaycandır! xalqımızın Şanlı Qələbəmizin sevincini yaşadığı günlərdə qeyd et-

məsi, doğurdan da qürurvericidir.

Hörmətli, Bəhrüz müəllim,
Sizi müstəqil Azərbaycanın
müasir mətbuat aləmində öz dəst-
xətti ilə seçilən, fəaliyyətə başladı-
xı gündən xalqımızın azadlıq arzu-
larına səs verən "Səs" qəzetinin
əməkdaşlarını, qəzetin yaranma-
sında əməyi olan insanları və bu
nəşrin oxucularını uyubiley münasi-
bətə təbrik edirəm.

“Səs” qəzeti bütün bu illər ərzində tək-cə cəmiyyətin informasiya ilə təmin olunması funksiyasını yerinə yetirməmiş, eyni zamanda,

Azərbaycanda ictimai fikrin obyektiv və düzgün əsaslarla formalaşması sahəsində böyük xidmətlər göstərmiş, gərgin mübarizədə müstəqilliyini bərpa edən ölkəmizin siyasi sisteminin milli maraqlara uyğun qurulmasında mühüm rol oynamışdır.

Bir məqamı vurğulamaq istərdim ki, “Səs” qəzetinin nəşrə başladığı dövrdə dünyada, regionda və cəmiyyətimizdə baş verən proseslər indiki qədər aydın deyildi. Xüsusilə, keçmiş sovet rejimi kimi monosiyasi bir sistemdən çıxan insanlar üçün yeni bir quruluş qədəm qoymaq çətin məsələ idi. Belə bir məqamda “Səs” qəzeti is-

tər milli maraqlarımızın təhlükə ilə
üzleşdiyi, istərsə də qəzetlərin
basqılara məruz qaldığı dövrlərdə
də böyük cəsarətlə öz müxalif söz-
ünü demişdir. Bütün fəaliyyəti
dövründə Ulu Öndər Heydər Əli-
yevin siyasi xəttini müdafiə edən
qəzet bu gün də bu siyasətin hə-
yata keçirilməsi və qazanılan
uğurları təbliği işinə layiqli töhfə

*ZƏRİFƏ QULİYEVA,
YAP Qadınlar Şurası İdarə
Heyətinin üzvü, “Modern
ailə və inkişaf “ İctimai
Birliyinin sədri*

lər verir. Azərbaycan dövləti və dövlətçiliyi məhv olmaq təhlükəsi ilə üz-üzə qaldığı bir vaxtda öz niyyətini Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin siyasi hakimiyyətə qayıtmasında görən "91-lər" in Ulu Öndərə ünvanladığı müraciəti də məhz birinci olaraq "Səs" qəzeti dərc etmişdir.

Bu gün "Səs" qəzeti daim tək-

milləşir və inkişaf edir, ölkənin aparıcı mətbuat orqanlarından biri olaraq, öz tarixi ənənələrinə və missiyasına sadiq qalaraq, səmərəli fəaliyyət göstərir. Böyük ictimai hissi ilə demək istəyirəm ki, Yeni Azərbaycan Partiyasının əldə etdiyi bütün uğurları cəmiyyətimizə çatdırın, partiyanın mövqeyini geniş oxucu auditoriyasına təqdim edən “Səs” qəzeti, doğrudan da, böyük bir ideologiya yolu keçmişdir. “Səs” qəzetinin əməkdaşları bütün varlıqları, ağılları, zəkaları, sədaqətləri ilə, Yeni Azərbaycan Partiyasının mövqeyində möhkəm dayanan, lazım gələndə bu partiyanın ideologiyası uğrunda həyatlarından keçən insanlardır. Bir sözlə, “Səs” qəzeti düzü-düz, əyrini-əyri yazır. Buna görə də, “Səs” qəzetini müstəqil Azərbaycanın mətbuatı flaqmanı adlandırmaq olar. Sizi yubileyiniz münasibəti ilə təbrik edir, fəaliyyətinizdə uğurlar, qəzetin bütün kollektivinə “qələmləri iti olsun” deyirəm. Gün o gün olsun ki, “Səs” qəzetinin 50 illik yubileyini qeyd edək.

Aqil Məmmədov,
Milli Məclisin deputatı

Müstəqil Azərbaycan mətbuatının inkişafı tarixində özünəməxsus rolunu oynamış "Səs" qəzetinin nəşrə başlamasından 30 il ötür. 1991-ci il yanvarın 11-də ilk sayı çapdan çıxan "Səs" qəzeti hər zaman öz xüsusi mövqeyi, işi və dəst-xətti ilə fərqlənmiş qəzetlərdən olub.

Dövlət müstəqilliyimizin ilk illərində ölkəmizdə cəryan edən gərgin ictimai-siyasi şərtlərinə, üzlaşdığı çətinliklərə baxmayaraq, "Səs" qəzeti cəmiyyətdə baş verən müəkkəb proseslərin ictimai rəyə düzgün əsaslarla çatdırılmasına, Azərbaycan xalqının, dövlətçiliyinin maraqlarına və Ulu Öndər Heydər Əliyevin ideyalarının reallaşmasına xidmət edən bir mövqe tutub. Qətiyyətli və prinsipial mövqeyinə görə, hər zaman qəzet seçilib və sevilib.

“Səs” qəzeti Azərbaycan da siyasi mədəniyyətin formalaşmasında, ictimai münasibətlərdə obyektivliyin və şəffaflığın təmin edilməsində xüsusi xidmətlər göstərüb. “Səs” qəzeti yalnız cəmiyyəti obyektiv, qərəzsiz informasiya ilə təmin etməkə öz funksiyasını bitmiş hesab etməyib, eyni zamanda, konkret mövqə ortaya qoymaqla, cəmiyyətin siyasi təkəkkürünün düzgün əsaslarda formalaş-

**“Səs” qəzeti daim
inkişaf edən qəzetdir**

masına təsir göstərmiş qəzetlərdəndir. “Səs” qəzeti yarandığı gündən yenilənməyə meylli olub, daim inkişafda və bu sahədə hər bir dəyişiklikdən, yenilikdən bəhrələnməyə çalışır. Qəzet modernləşərək öz ərazisində “Səs” İnformasiya Agentliyi (SİA) və SƏS TV internet televiziyasını yaradır. “Səs” qəzeti ölkəmizdə torpaqlarımızı ardıcıl olaraq azad etməsindən geniş və operativ məlumatlar çatdırdı. Bu baxımdan dövlətçiliyimizin qorunmasında tutduğu düzgün mövqeyi və tarixi gerçəkliklərin işıqlandırılması istiqamətindəki fəaliyyəti də qəzetin çoxsaylı oxucu rəğbəti qazanmasına səbəb olub. Milli mətbuatımızın inkişafında xüsusi yeri olan

baş verən siyasi proseslərin, taleyüklü məsələlərin işıqlandırılmasında, ictimaiyyətə çatdırılmasında da yüksək operativlik nümayiş etdirərək bu mənada etibarlı xəbər mənbəyi olmağı bacarıb. 44 günlük Vətən Müharibəsi dövründə təbliğat-təşviqat işinin aparılmasında, cəmiyyətə mühəribədə müzəffər ordumuzun erməniləri əzərək

“Səs” qəzetinin milli jurnalist məktəbimizin formalaşmasında da xidmətləri danılmaqdır. “Səs” qəzetinin 30 illik yubileyi münasibətilə qəzetin Baş redaktoru, hörmətli ziyalımız Bəhruz Quliyevi və qəzetin kollektivini təbrik edir, onlara firavan ömür və yaradıcılıq uğurları arzulayıram.

“Səs” qəzetinin milli jurnalist məktəbimizin formalaşmasında da xidmətləri danılmazdır. “Səs” qəzetinin 30 illik yubileyi münasibətilə qəzetin Baş redaktoru, hörmətli ziyalımız Bəhruz Quliyevi və qəzetin kollektivini təbrik edir, onlara firavan ömür və yaradıcılıq uğurları arzulayıram.

16

Erməni fəal: "Onları ən axırncı ifadələrlə təhqir etməklə, lənətləməklə işləməyə məcbur edə bilmərik"

İkinci Qarabağ müharibəsində itkin düşmüş əsgərlərin valideynləri və qohumları inzibati məhkəmələrə müraciət edərək, hakimiyyətin fəaliyyətsizliyi ilə bağlı şikayətlərini bildirməkdə davam edirlər. SIA xəbər verir ki, bu barədə erməni ictimai fəalları Arsen Qukasyan ötən gün "Facebook" sosial şəbəkəsində çıxardığı canlı yayımda bildirib. O, valideynlərin şikayətlərini xatırladığını canlı yayımda bildirib. O, valideynlərin şikayətlərini xatırladığını canlı yayımda bildirib. O, valideynlərin şikayətlərini xatırladığını canlı yayımda bildirib.

[illegible]

R. Nurəddinoğlu

FOTOFAKT: Ermənistan dövləti əsgərin cibinə baxır

Aşot Avaqay: “Mühari-bəyə getdiyim zaman verilən bel çantası, yorğan, dəsmal və s. pulunu istədilər... Bunlara görə 15 334 dram ödədim”

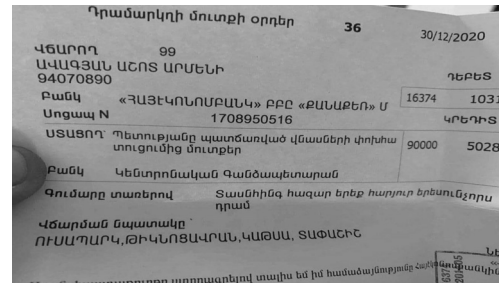
İkinci Qarabağ müharibəsində iştirak etmiş erməni əsgərləri bu dəfə Ermənistanın Müdafiə Nazirliyinin hökumətin tapşırığı əsasında onlardan pul tutulması barədə etirazlar edirlər. Xatırlatmaq yerinə düşərdi ki, hələ müharibə yeni başlayarkən baş nazir Nikol Paşinyan öz çıxışlarının birində kimin evin-

də hərbi forma varsa, məhz həmin formaları götürərək hərbi komissarlıqlara getmələri barədə fikir səsləndirmişdi. Məhz bundan sonra məlum olmuşdu ki, erməni ordusunun nəinki silah-sursat təchizatı aşağı səviyyədə olub, həmçinin əsgərlərin qida, geyim, səhra vəziyyətindəki təchizatları da yetərli qədər olmavıb.

“Mən ödəyə bildim, ancaq çox əsgərin heç bunu ödəməyə imkanı yoxdur”

Artıq erməni sosial şəbə-
kə seqmentləri və KİV-ləri erməni əsgərlərinin narazılıqla-
rını işıqlandırır və onlardan biri də Aşot Avaqyanın fikirlə-
ridir. SİA-ya daxil olan məlu-
mata görə, Aşot Avaqyan bil-
dirir ki, müharibədə iştirak et-
mək üçün çağırış alıb və hər-
bi komissarlığa gedib, orada
müharibədə iştirak edib. La-
kin onun evə dönməsi ilə
problemlər başlayıb. Məlum
olub ki, ondan və digər ermə-
ni əsgərlərindən pul tələb olu-
nur və həmin pullar dövlətin
hərbi yöndə xərclədiyi vəsait-
ləri geri qaytarması ilə bağlı-
dır.

“Atəşkəsdən 1 həftə sonra isə evə döndüm. Bu zaman, hərbi komissarlıqdan hərbi biletimi götürməyə ge-

dəndə, bizdən müharibəyə getdiyim zaman verilən bel çantası, yorğan, dəsmal və .s pulunu istədilər”, deyən erməni əsgəri Avaqyan bildirib ki, sən demə əsgərlərə verdikləri ləvazimatları, əslində, əsgərə satmışlar. “Bunlara gö-
334 dram ödədim. Mən ə bildim, ancaq çox ə-
heç bunu ödəməyə im-
yoxdur”, deyə o, etirazı-
dır. Belə faktlar isə ar-
ızlıqlardır.

Bütün bunlar Ermənistan ordusunun istər müharibədən əvvəl, istərsə də müharibədən sonrakı acınacaqlı vəziyyətini açıq-aşkar ortaya qoymaqdadır.

Xatırladaq ki, hətta müharibə dövründə hərbi texnikalara işlənən yanacaq və s. vasitələr haqqında da zabitlərdən hesabatlar tələb olunur və sonradan onlardan vəsaitlər alınır. Bütün bunlar isə Ermənistan ordusunun istər müharibədən əvvəl, istərsə də müharibədən sonrakı acınacaqlı vəziyyətini açıq-aşkar ortaya qoymaqdadır. Hətta belə demək mümkündür ki, iqtisadiyyatı məhv olmuş bir ölkənin ordusu da demək olar ki, yox səviyyəsindədir və həтта o qədər yox səviyyəsindədir ki, dövlətə bundan sonra 30-40 il lazım gələcək ki, hansısa dirçəlişə nail ola bilsin, hələlik isə Ermənistan dövləti əşqerin cibinə baxır.

Rövsən RƏSULOV

Erməni siyasətçi: “Azərbaycan istədiyini alır, Ermənistan isə...”

Erməni elitaları birləşərək Nikol Paşinyanın baş nazir postundan istefasını tələb etdilər və Ermənistan prezidenti Armen Sarkisyan onların vasitəçisi oldu.

SİA xəbər verir ki, bu sözləri erməni siyasi strateq Vigen Akopyan bildirib. Onun sözlərinə görə, Ermənistanın 2-ci Qarabağ müharibəsindəki məğlubiyyətindən sonra başlayan siyasi həyatında iza-holunmaz bir xaos hökm sürür.

V.Akopyan qeyd edib ki, indiki vəziyyətdə zaman baş nazirə qarşı işləyir: “Müxalifət uzun müddət aksiyalar keçirə bilər, küçələri bağlamağa və ya başqa bir şey etməyə çalışa bilər. Ölkənin gələcə-

yindən hökumət məsuliyyət daşıyır. Eyni zamanda, ölkədə nə qanuni iqtidar, nə də müxalifət real gücə sahibdir. Ermənistandakı ən pis variant göz qabağındadır - total anarxiya hökm sürür. Zaman hakimiyyətə və Ermənistana qarşı işləyir. Buna müqavimət göstərmək üçün ciddi mənbələr görünür. Təcrübə göstərir ki, azərbaycanlılar istədiklərini əldə edirlər”.

Mütəxəssis Ermənistanın baş nazirinin məğlubiyyətdən dərhal

sonra istefa etməsini məntiqli hesab edir: “25 dekabrda Ermənistanın baş naziri 2021-ci ildə erkən parlament seçkiləri keçirilməsi mövzusunda siyasi qüvvələrlə məsləhətləşmələr apardığını elan etdi. Baş nazir bununla iki əsas məsələnin həlli üçün vaxt qazanmağa çalışırdı - mövcud təhlükəsizlik zəmanətləri və siyasi gələcəyinin təmin edilməsi”.

Siyasi şərhçi Ermənistan prezidentinin gediş ehtimallarını da dəyərləndirib: “Baş nazirin erkən seçkilərə hazır olduğunu açıqladığı görüşdən sonra ona getməsinə təklif edən vasitəçi Armen Sarkisyan oldu. Prezidentin şəxsiyyətinə gəlcə, “məxməri inqilab”dakı müşahidə ilə məhdudlaşmırdı. Siyasi sahədəki əsas oyunçular bu-

daha yaxşı başa düşürlər. Bir vasitəçidən danışarkən bunun yalnız sözdəşyan olmadığını başa düşməlisiniz. Onun 2018-ci il hadisələrində rolunu nəzərə alaraq, Paşinyanla daha açıq danışmaq hüququna malik olduğunu dəyərləndiririk. Düşünürəm ki, Sarkisyanın müəyyən missiyası var, bundan sonra o, öz də gedə bilər”.

Siyasi strateq görə, 2018-ci ildə hakimiyyət dəyişikliyinə səbəbi bir realığa çevrildi: “Planlaşdırılan hər şey həyata keçirilməyib, gələcək hadisələr dövlətçiliyin tamamilə itirilməsinə səbəb ola bilər. İndi suverenlik səviyyəmizi təhlil edərək dəyərləndiririk ki, faktiki olaraq bu suverenlik mövcud deyil”.

Akopyan vurğulayıb ki, Nikol Paşinyan və komandası hakimiyyətə nə üçün gəldiklərini və onları nə gözlədiyini bilirmiş: “Vitse-spiker Ləna Nazaryan bir dəfə Qarabağ məsələsinin onların əlinə verildiyini söyləmişdi. Nazaryan bu barədə danışsın, deməli, hakimiyyətdə belə söhbətlər olub. Çox güman ki, onlar (ya da hazırkı rəhbərliyin bəzi nümayəndələri) hakimiyyətə gəldikdən sonra onları nə gözlədiyini başa düşdülər.

İndi Ermənistanın bölgədəki rolundan danışmaq çox çətindir. İndi nə Qarabağın, nə də Sünikin, hətta Ermənistanın özünün təhlükəsizliyinin qarantı yoxdur. Bu vəziyyətdə təhlükəsizlik məsələləri birbaşa Rusiya ilə əlaqədardır”.

Aysel Məmmədova

S-400 sisteminin alınması hər hansı bir dövlətin suverenliyi üçün nə üçün vacibdir və Ermənistanın Qarabağ müharibəsində səhvi nə idi? Hərbi ekspert, “Milli Müdafiə” jurnalının baş redaktoru İqor Korotçenko, Pravda.ru saytının baş redaktoru İnnə Novikova-ya videomüsahibəsində bu mövzularda maraqlı məqamlara toxunub. Müsahibəni oxucularımıza təqdim edirik.

Türk sualı

- İqor, bu il Türkiyə S-400 kompleksimizdən birini də aldı. Deyəsən başqa bir kompleks almaqdan da danışılır. Əsas məsələlərdən biri də bu komplekslərin almasının okeanın o tayından uzanan “sehirli barmağın” təsiri ilə dayandırılma biləcəyidir. Türkiyəyə bu mövzuda təzyiqlər edilir...

- Türkiyə yalnız bir kompleks və ya sistem almayıb, S-400 zenit raket komplekslərinin tədarükü üçün 2,5 milyard dollar dəyəridən böyük bir müqavilə bağlayıb. Türkiyə dünyanın ən güclü uzun mənzilli silahlarını aldı. Müqavilə misilsizdir. NATO üzvü olan ölkə Rusiya hava hücumundan müdafiə sistemlərini alır. Ankaraya qarşı skandal, təzyiq, qışqırıq, təhdid, şantaj nəticə vermədi. Türkiyə, bu gün 2-ci müqavilə çərçivəsində daha 2,5 milyard dollarlıq Rusiya HHM sistemi almaq istəyir. Təbii ki, hamı Baydenin necə davranacağını gözləyir. Fəqət türklərin, texnoloji cəhətdən ən inkişaf etmiş variantlardan istifadə edərək silahlarımızı yenə də almaq üçün çox yaxşı perspektivləri var.

Dünyanın ən yaxşı silahı

- Venesuelada, ümumiyyətlə Latin Amerikasında silahlarımızın çox sevildiyini bilirəm. Başqa hansı ölkələrə satırıq? Çünki bu, büt-

cənin böyük bir hissəsidir.

- Hindistan alır. Hindistana S-400 sistemlərinin tədarükü üçün bir meqa müqavilə də həyata keçirilir. Çin artıq Su-35 qırıcılarının partiyasını və S-400-ləri satın alıb. COVID arxa plana keçdikcə, həm Hindistan, həm də Çin ilə yeni böyük müqavilələr gözləyirik. Əsasən, bu ən yeni, ən təsirli texnikadır. Hava hücumundan müdafiə sistemi mütləq vacibdir. Döyüş təyyarələri mütləq vacibdir. Hindistan Rusiya lisenziyası altında fəal şəkildə Rusiya T-90S tanklarını istehsal edir. Vertolyotlar üçün müqavilələr gözləyirik. Hindistan mütəxəssislərinin iştirakı ilə Rusiya lisenziyası altında qanadlı raketlər istehsal etmək üçün Rusiya-Hindistan “BraMos” ortaq müəssisəsi fəaliyyət göstərir. Hindistan yalnız Rusiya silahlarını deyil, həm də Qərb silahlarını da almağı planlaşdırır. Bu bazarı itirmək istəməyən amerikalılar, Hindistana qarşı S-400-lərin alınması üçün sanksiya tətbiq etməkdən qorxurlar. Ən perspektivli bazarlar bunlardır;

- Şimali Afrika (burada Misir və Əlcəzir silahlarımızın ən böyük alıcısıdır),

- Cənub-Şərqi Asiya (İndoneziya, Malayziya, bir sıra digər ölkələr),

- Yaxın Şərq. BMT-nin sanksiyaları götürüldükdən sonra İran Rusiyanın HHM sistemlərinin geniş miqyaslı alıcısı ola bilər.

Hava müdafiəsi mütləq vacibdir, çünki müasir müharibələr çox sadə bir şəkildə aparılır: qanadlı raketlərin vasitəsilə ölkələri dizlərinin altına qoyurlar. Amerikalılar və NATO-dakı müttəfiqləri bu şəkildə döyüşməyə alışmışlar. Və

Rusiya eksperti: “Ermənistan müharibəni ona görə uduzdu ki...”

bunun qarşısını almaq üçün etibarlı bir hava müdafiə sistemi lazımdır.

S-400-in alınması ən yüksək lojaya keçidə bənzəyir, bunlar hərbi yolla özünü qoruyan, suveren daxili və xarici siyasət apara biləcək dövlətlərdir. Onları kimə qorxutduqda deyirlər: S-400-lərimiz var, müdaxilə edən istənilən hədəfi vurarıq.

Ancaq başa düşmək vacibdir, çünki Qarabağda Azərbaycanın qələbəsi ilə başa çatan qarşıdurmadan sonra bəziləri Rusiyanın Ermənistanı silahlandırması və Ermənistanın müharibədə məğlub olmasının səbəbləri barədə danışmağa başladılar, guya Ermənistan rus silahlarına görə müharibəni uduzdu. Bu doğru deyil.

Ermənistanın əsas problemi effektiv olmayan hərbi komandanlıq və idarəetmə sistemində, inteqrasiya olunmuş hava hücumundan müdafiə sisteminin olmamasında və Ermənistanın hava hücumundan müdafiə döyüş qruplarının zəif hazırlığındadır. Yəni, ermənilər bütün iddiaları yalnız özlərinə ünvanlamalıdırlar.

Və biz onlar üçün başqa bir ölkənin ərazisində mübarizə aparmamalıyıq. Qarabağda, yəni Azərbaycan ərazisində məğlub oldular, müqavilə imzalayaraq oradan çıxmağa məcbur oldular. Ancaq bu heç bir halda hərbi texnikamıza kölgə sala bilməz.

Azərbaycan 5 milyarddan çox dəyərde silahlarımızın MDB ölkələri arasında ən böyük alıcılarından biridir. Bunu 10 noyabrda Bakıda keçirilən paradda da göstərdilər: İsrail və Türkiyə pilotsuz təyyarələri ilə birlikdə quru qoşunlarının əsas texnikaları, hava hücumundan müdafiə sistemləri Rusiya istehsalı idi. Azərbaycan Ordusunda bezi İsrail və Türkiyə silah nümunələri var, ancaq əsas hərbi silah və texnika təchizatçısı Rusiya Federasiyasıdır.

Bu mövqeləri qorumaq bizim üçün vacibdir. Çünki bunlar Roso-

boroneksport vasitəsi ilə silah istehsal edən, dizayn edən və satan müəssisələrin büdcəsinə gələn milyardlarla dollardır. Alınan pul, istehsalın modernləşdirilməsinə, yüksək texnoloji mülki və ikili təyinatlı məhsulların istehsalının qurulmasına, konstruktörün, mütəxəssis heyətinin stimullaşdırılmasına və komandanın cavanlaşmasına sərf olunur. Bizim vəzifəmiz nəsiləri dəyişdirməkdir, çünki 1 ildə və ya 10 ildə bir konstruktör məktəbi yaratmaq mümkün deyil. Yaşlı nəsilərdən orta nəsilərə, orta nəsilərdən gənc nəsilərə davamlı bir məlumat ötürmə təcrübəsi zənciridir.

2021-ci ildə böyük ümidlər bəsləyirik: müdafiə sənayemizi üçün yeni müqavilələr olacaq, buna görə yeni iş yerləri, sabit maaşlar, regional büdcəyə sosial ayrılmalar. Bu, dövlətin inkişafına bir töhfədir.

Ermənistanın səhvi

- Tamaşaçılar arasında yenidən Azərbaycan və Ermənistan nümayəndələri arasında fəal əlaqə mövcuddur. Onlar sizdən Qarabağdakı vəziyyətə münasibət bildirməyinizi xahiş edir. Bu gün yayımımızdan bir az əvvəl publisist Anatoli Vassermanla söhbət etdim. Paşinyanın xüsusi olaraq Qarabağı təslim etmək üçün gəldiyi və bunun üçün hər şeyi etdiyinə dair fikirlərini bildirdi. Ermənistan başqasının oyununun girovu olduğunu deyir.

- Anatoliy Vassermanın ensiklopedik məlumatlarına hörmət edirik. Ancaq Paşinyanın konkret olaraq Qarabağı təslim etdiyini söyləməsinə bir konspirologiya nəzəriyyəsi hesab edirik. Paşinyan, baş nazir, siyasətçi, Ermənistanın lideri olaraq qərarlarında Silahlı Qüvvələrin Baş Qərargahı və Ermənistan Müdafiə Nazirliyinin onun üçün hazırladığı hesabatlara etibar etdi. Məhz Paşinyan dövründə Ermənistanın milli müdafiə

və təhlükəsizliyin döyüş planlaşdırılması sahəsindəki doktrin sənədləri sərtləşdirildi. Qarabağ müharibəsindən sonra vəzifəsindən uzaqlaşdırılan Tonoyan (Ermənistan müdafiə nazirinin adını daşıyır) doktrinası qəbul edildi. Tonoyan yeni müharibə başlayacağı təqdirdə Ermənistanın Azərbaycanın yeni ərazilərini işğal edəcəyini, neft və qaz hasil edən sahələrdə, strateji boru kəmərləri boyunca kritik infrastruktur obyektlərinə zərbə endirəcəyini bildiren yeni doktrinal sənədlər təklif etdi.

Yeni, Ermənistanın doktrinal sənədlərində aqressiv bir dəyişiklik baş verdi. Əmin idilər ki, Azərbaycan müharibəni heç vaxt qazana bilməz. Çünki 20 ildən çoxdur ki, ermənilər, göründüyü kimi, alınmaz müdafiə xətti yaratmışdılar:

- * uzunmüddətli atəş qurğuları;
- * onlarla metr uzanan beton tullar;
- * kazematlar,
- * sığınacaqlar,
- * sursat anbarları,
- * qarşıda kilometrərlə minalanmış sahələr;
- * güclü artilleriya atəşi dəstək sistemi.

Ermənilər 25 ildir alınmaz müdafiə sistemi yaradırlar. Və əmin idilər ki, Azərbaycan ora heç vaxt çata bilməyəcək. Müqavimət göstərəcək və hücum edə bilməyəcək, çünki müdafiə sistemi erməni generallarına göründüyü kimi nəhəng idi. Paşinyan bu hesabatlara ciddiyyə aldı. Heç kim müharibənin necə bitəcəyini proqnozlaşdırmırdı. Və Azərbaycan səriştəli davranırdı. Müharibəyə hazırlaşdılar: yeni avadanlıqlar aldılar, mənim-sədiklər, orduya təlim verdilər.

Moskvadakı tok-soularda erməni politoloqların dediklərini xatırlayırıq: Ermənilər döyüşçüdür, azərbaycanlılar isə tacirdirlər, buna görə də hər hansı bir müharibənin nəticəsi Ermənistanın qalib gəlməsidir. Budur onların ideologiyası...

Tərcümə: Elçin Bayramlı

Erməni cəmiyyəti çətin sınaq qarşısında

“Ermənistan cəmiyyəti çətin bir seçimlə qarşılaşıb. Vətəndaşların əksəriyyəti Paşinyanı dəstəkləmir, əksinə, onun əleyhinədir. Ölkədə hər gün təşkil olunan mitinglər, etiraz aksiyaları bunu açıq-aşkar təsdiq edir. Məsələ burasındadır ki, ermənilər müxalifətə də rəğbət göstərmir. O zaman nə baş verir və bu vəziyyətə nə ad qoynaqlar? Əlbəttə ki, kaos, vətəndaş müharibəsi asanası və ən çətin sınaq.

Qərb Qarabağ prosesinə və bölgəyə daha çox diqqəti yönəltmək istəyir. Daha dəqiq desək, Ermənistan üçün bir növ yeni oyun hazırlanır. Bəllidir ki, canlı qüvvəsinin, hərbi texnikasının, silah-sursatının, bütlükdə arsenalının 80 faizini itirən Ermənistan üçün bu mövzu çox faciəli mövzudur. Əbəs yerə deyil ki, erməni baş nazir müharibə mövzusuna gələn zaman, bu mövzudan yayınmağa, hətta qaçmağa çalışır. Necə ki, onun Dağlıq Qarabağa göndərdiyi əsgərlər döyüş meydanından qaçırıldı. Bəli, Nikol Paşinyan, eləcə də onun yaxın ətrafı, hansı ki, müharibə vəziyyətindəki rüsvayçı məğlubiyyətlərinə, durum-

larına hamıdan yaxşı bələddirlər, bu mövzudan qaçır. Amma belə burasındadır ki, məğlubiyyətləri barədə həqiqətləri daxili auditoriyadan, xalqdan gizlətdikləri üçün və bu səbəbdən də, Ermənistanın bir heç olduğunu hələ anlamadıqları üçün Qərb vəziyyətdən istifadə etmək üçün münasib şəraitin olduğu qənaətinə gəlir.

İlk baxışdan, ikinci Qarabağ müharibəsindəki məğlubiyyətdən sonra izahı verilməsi qəliz olan bir kaos yalnız Ermənistanın siyasi həyatında hökm sürür. Amma xarici siyasətlə bağlı həqiqətlər də var ki, bunu ermənilər nə qədər tez anlasalar, təlatümlərdən bir o qədər cəld yaxa qurtara bilərlər. Məsələ burasındadır ki, erməni cəmiyyəti, başda Nikol Paşinyanın istefası olmaqla dəyişikliklər tələb edir, amma dəyişikliklər tələb edən təkə ölkə daxilindəki vəziyyət deyil. Bölgədəki vəziyyəti əslində, Ermənistanın regional proseslərdən kənarlaşdırıldığını isbatlayır. İrəvan yenə də proseslərə obyekt yox, mövzu olaraq qayıtmağa çalışır.

Ermənilər Ermənistanda bir hakimiyyət dəyişikliyinə ehtiyac olduğu

qənaətinə ola bilər. Amma Türkiyə və Azərbaycanla münasibətləri tənzimləməyin, diplomatik əlaqələr qurmağın zəruriliyi onlar üçün yeganə çıxış yoludur desək, yanlışdır. Təbii ki, bütün reallıqları, Azərbaycan ərazilərini, sərhədlərini tanıdıqdan sonra. Bu barədə Ermənistanda hökumət rəsmilərinin açıqlamaları gərəkdir və artıq sərhədlərin müəyyənləşdirilməsini, ərazilərin tanınmasını nəzərdə tutan addımlar atılmalıdır ki, bir qədər sonra gec olmasın. Çünki qeyd edildiyi kimi, Qərb hər an bir oyuna başlaya bilər və Ermənistan kimin üçünsə əvəzə dilməz bir ölkə, yağlı bir tikə deyil ki, buna görə təəssüf hissi keçirən olsun. Belə məqam qaçılmaz olarsa, təbii ki, uduzan dövləti məhv olmaq, xəritədən silinmək təhlükəsi qarşısında olan ermənilər olacaq.

İndi Ermənistanın bölgədəki rolundan danışmaq çox nəinki çətindir, heç mümkün də deyil. İndi bu ölkə nə Dağlıq Qarabağda, nə də ətraf ərazilərə bir imkana malik deyil. Hətta indi Ermənistan özünün belə təhlükəsizliyinin qarantı ola bilmir və əhali, vətəndaşlarla güc strukturları arasındakı toqquşmalar təsdiq edir ki, bu işğalçılıq siyasəti yürüdə, yalnız buna ümid edən ölkə tükədən asılı vəziyyətdədir. Bu vəziyyətdə təhlükəsizlik məsələləri heç şübhəsiz ki, birbaşa Rusiya ilə əlaqəlidir və müharibə dövründə də, ondan sonra da istər baş naziri-

nin, istərsə də vətəndaşlarının bir başa Rusiya prezidentinə ünvanlanması təsadüfi deyildi.

Ermənilər nəzərə almalıdırlar ki, Qərb də Qarabağ prosesinə və bölgəyə qayıtmaq niyyətindədir və bu onlara çox baha başa gələ bilər. Bu vəziyyətdə ən çox cəhdlər, Qarabağın statusu ilə bağlı danışıqlar fonunda baş verir. Daha dəqiq desək, belə söz-söhbətin dövrüyyəyə buraxılmasında məqsəd məhz bundan ibarətdir. Bu baxımdan, Ermənistan üçün bəli, bir növ yeni oyun açılır. Baxmayaraq ki, Rusiya da bu məsələdə dominant rol əldən vermək istəmir. Federasiya Şurasının sədri Valentina Matvienkonun açıqlamasında mühüm bir mesaj var və qeyd olunur ki, Moskva bu mövzuda danışmağa hazırdır. Təbii ki, Ermənistan da bu mövzuda Rusiya ilə bərabər işləyə bilər. Lakin Ermənistan qarşısında Azərbaycan, Türkiyə, Rusiya ilə imzalanmış sənəd var və bu bəzi addımlarda ermənilərin qarşısını kəsir.

Türkiyə və Azərbaycanla münasibətlərin yaxşılaşdırılmasına gəlincə, bu barədə danışmaq hələ tezdir. Çünki Ermənistan dövləti buna hardasa meyilli olsa da, erməni cəmiyyəti hələ də məğlubiyyəti ilə, itgileri ilə, uğursuzluqları və çarəsizlikləri ilə barışa bilmir. Üstəlik, Azərbaycan öz haqlı tələblərini, qanuni tələblərini irəli sürür və bununla ermənilər heç cür barışmaq istə-

mir. Çünki bu, onlar üçün itkilər deməkdir. Lakin artıq erməni tərəfinin buna müqavimət göstərməyinin zərər qədər mənası yoxdur və heç müqavimət göstərmək potensialı da görünür.

Məhz bugünkü şərait təsdiq edir ki, erməni cəmiyyətinin əhəmiyyətli bir hissəsi çətin bir seçimlə qarşılaşıb. Onlar nə Paşinyanı dəstəkləyir, nə də müxalifətə rəğbət göstərir və bu durumda özləri də nə vəziyyətdə olduqlarını anlamırlar. Bir çoxları, məsələn, Akopyan kimi birinə görə, qarşıdakı ildə yeni rəqabətçi bir siyasi qüvvənin meydana çıxacağını ermənilər gözləməməlidirlər. Təbii ki, yeni bir siyasi fiqur ortaya çıxa bilər, amma arxasında yenə də tanış simalar dayanacağı təklif edilə bilməz. Çox güman ki, populyar və tanınmış fiqurlar yenə də “lokomotiv” olaraq ortaya düşəcəklər və bu heç də xilas demək deyil. Çünki, yanlış yol xilas vəd edə bilməz ermənilərə. Bu da istisna deyil.

İndi “cazibədar uydurmalarla”, “cazibədar vədlərlə” məşğul olmağın qəti zamanı deyil. Vəziyyət Ermənistanda kritikdir və vaxt bu işğalçı dövlətin xeyrinə, deyil, ziyanına işləyir. Əsl həqiqət budur ki, erməni cəmiyyəti çətin sınaq qarşısındadır və bu işğalçı ölkə üçün itkilər əvəzolunmazdır.

İnam Hacıyev

Məlum olduğu kimi, Rusiya hərbi müstəntiqləri, Ermənistan-Azərbaycan sərhədində rus hərbi helikopterinin “vurulması” (burada müəyyən şübhələr qalmaqda davam edir - R.R.) ilə əlaqədar cinayət işini daha ağır bir maddəyə (qəsdən adam öldürmə) aid edib. Məhz bu məqamda xatırlada bilərik ki, əvvəlcə Rusiya Federasiyası Cinayət Məcəlləsinin 351-ci maddəsi (uçuş qaydalarının pozulması və ya onlara həzrlıq, ehtiyatsızlıqdan ölümə nəticələnmə) açılan cinayət işi yenidən daha ağır bir maddəyə - 105-ci maddənin 2-ci hissəsinə (iki və ya daha çox şəxsin qəsdən öldürülməsi) uyğun olaraq qaldırılıb.

SİA xəbər verir ki, rus tərəfindən məlumatlı mənbənin bildirdiyinə görə, birinci halda yeddi ilə qədər həbs cəzası nəzərdə tutulurdusa, ikinci halda ömürlük həbs cəzası tələb edilir. O cümlədən, qeyd edilib ki, bu qərar iş çərçivəsində aparılmış istintaq və əməliyyat tədbirlərinin nəticələrinə əsasən verilib. “Cinayətin dəlilləri nə qədər aşkar görünərsə də, müstəntiqlər əvvəlcə bu cür hadisələrin araşdırıldığı maddəyə əsasən, cinayət işi başlamalı idilər. Ardınca hadisənin daha dəqiq qiymətləndirilməsi üçün materiallar toplanmalı idi”, deyər mənbə bildirib.

Məlumatla əsasən, iş Gümrüdəki (Ermənistan) Rusiya bazasındakı hərbi müstəntiqlər tərəfindən araşdırılır.

Rusiya tərəfinin hələ də hadisə üzərindən siyasi maraqlarının tə-

Rusiya istintaq orqanları ermənilərin rus hərbiçilərinə qarşı törətdikləri cinayətləri “görmür”?

Yaxud, “vurulan” helikopter ətrafında oyunbazlıq ehtiyac yoxdur!

min olunması üçün istifadəyə əl atması, baş vermiş hadisənin cinayət tərkibini ağırlaşdırması üzərində verilən qərar növbəti sualları ortaya çıxarır.

Xatırladaq ki, RF Müdafiə Nazirliyinin nümayəndəsi İqor Konaşenkovun daha əvvəl də bildirdiyinə görə, Mi-24 hücum helikopteri keçən il 9 noyabr axşamı Ermənistanın hava məkanında, döyüş bölgəsindən kənarda vurulub və hadisə zamanı iki rus hərbiçisi ölüb, biri isə yaralanıb.

Həmin günün axşamı Rusiya Federasiyası, Azərbaycan və Ermənistan liderlərinin Qarabağ münaqişəsi zonasında atəşkəsə dair üçtərəfli bəyanatı imzalanıb. Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyi Mi-24-ün Azərbaycan hərbiçiləri tərəfindən Ermənistan ərazisi üzərində təsadüfən vurulduğunu bildirib. “Azərbaycan tərəfi qəza xarakteri daşıyan və Rusiya tərəfinə qarşı yönəlməyən bu faciəli hadisə ilə əlaqədar Rusiya tərəfindən üzr istəyir” deyər XİN-in bəyanatında qeyd edilib. Eyni zamanda, Azərbaycan tərəfi müvafiq təminat ödəməyə hazır olduğunu da açıqlayıb.

Lakin söz yox ki, bütün bunların təfərrüatları yaxın gələcəkdə daha geniş şəkildə belli olacaq. Ancaq bütün bunlara rəğmən, Ru-

siya tərəfinin hələ də bu hadisə üzərindən siyasi maraqlarının təmin olunması üçün istifadəyə əl atması, daha dəqiq desək, baş vermiş hadisənin cinayət tərkibini ağırlaşdırması üzərində verilən qərar növbəti sualları ortaya çıxarır.

Bu gün rus pilotların xatirələrinə pravoslav xaçı dikən ermənilər vaxtilə rus hərbiçilərinə qarşı amansız cinayətlər törədiblər

Sirr deyil ki, Qarabağ münaqişəsi başlayan zamandan hazırkı dövrə qədər, daha dəqiq desək, istər birinci Qarabağ müharibəsi dövründə, istərsə də atəşkəs dövründə, yeni ikinci Qarabağ müharibəsi başlayan zamana qədər Ermənistanda və Qarabağda kifayət qədər rus hərbiçiləri erməni silahlıları tərəfindən qətlə yetiriliblər. Bu haqda kifayət qədər faktlar, dəlillər

mövcuddur. Bu mövzunu isə gündəmə gətirməyin səbəblərindən biri budur ki, məhz sözügedən helikopterin düşdüyü yerdə ermənilər öz yaltaqlıq ənənələrinə sadıq qalaraq bir daha ruslardan nə qədər asılı olduqlarını nümayiş etdirdilər. Onlar həmin ərazidə pravoslav xaçı dikərək, rus pilotlarının xatirələrinin əbədiləşdiriləcəyini bəyan ediblər. Söz yox ki, burada hər hansı bir səmimiyyətdən söhbət belə gedə bilməz. Bu, ən yumşaq desək, ermənilərin rusların ayaqlarına növbəti əyilmələrinin aşkar nümunəsidir, tarixən də belə olub.

Ancaq maraqlıdır ki, Rusiya nəyə görə ermənilər tərəfindən öldürülmüş və hələ də açılmamış, başa çatdırılmamış cinayət tərkibli işləri xatırlamır? Axi ermənilərin əllərinə firsət düşər-düşməz onlar yenidən öz qanlı əməllərinə həyata keçirə bilərlər. Bu baxımdan, ermənilər tərəfindən qətlə yetirilmiş rus hərbiçiləri barədə bir neçə faktları diqqətə çatdırmaq. 1992-ci ildə Leninskada rusları güllələtdirən Ermənistan MN: “Bu, rus hərbiçilərinin cinayətkar davranışlarına cavab idi”

Bəli, hazırda helikopterin “vurulması” ətrafında Rusiyanın istintaq orqanlarının işləməsi, cinayətkarları tapıb cəzalandırmaq istəyi görünə bilər...

Amma nəyə görə Rusiya Federasiyasının hərbiçisi Dmitri

Yalpayevin boğazının kəsilərək qətlə yetirilməsinə görə Ermənistanda həbs edilmiş cinayətkarı elə ermənilərdən tələb etmir?

Yaxud, ermənilər tərəfindən asılaraq öldürülən İvan Novikovun qatilləri barədə Rusiya Federasiyasının istintaq orqanları niyə susur?

Və ya 1992-ci ildə Leninskada (İndiki Gümrü) beş rus hərbiçisinin insanların gözləri önündə güllələnərək öldürülməsi faktının sonu necə oldu? Halbuki, həmin rus əsgərləri 1989-cu ildə baş vermiş zəlzələ dağıntılarından erməniləri çıxaran adamlar olublar! Hələ bu da azmış kimi, həmin hadisəni malalayın o zamankı erməni müdafiə nazirinin müavini “Bu, rus hərbiçilərinin cinayətkar davranışlarına cavab idi” deyər bəyan etmişdi. Qətlə yetirilən həmin hərbiçilərin də adlarını xatırlada bilərik - Aleksandr Şapalov, Yevgeni Podubnyak, Oleq Yudinsev, Mixail Karpov, Nikolay Maslennikov. Bu insanlar bilavasitə Gümrünün (ozamankı Leninsk) şəhər mərkəzində, sakinlərin gözləri qarşısında gülləborana məruz edilərək vəhşicəsinə öldürülmüşdülər. Maraqlıdır, Ermənistan üzərində açıq-aşkar qəsdən, bilərəkdən, Qarabağdakı proseslərə təsir edilməsi üçün “vurulan” helikopter pilotları ətrafında oyunbazlıq edən rus istintaqçıları nəyə görə qeyd edilən erməni vəhşiliklərinin üzərindən bu qədər susqun keçirlər? Yoxsa sərf etmir?

Rövşən RƏSULOVA

СТРАНЫ, ЛИДИРУЮЩИЕ ПО ЗАПАСАМ И ПОТРЕБЛЕНИЮ ПРЕСНОЙ ВОДЫ

Место в мире	Страна	Размер водных ресурсов, км³	Место в мире	Страна	Потребление воды, км³
1	Бразилия	8233,0	1	Индия	645,8
2	Россия	4507,3	2	Китай	630,3
3	США	3069,0	3	США	479,3
4	Канада	2902,0	4	Пакистан	169,4
5	Индонезия	2838,0	5	Япония	88,4
6	Китай	2829,6	6	Таиланд	87,1
7	Колумбия	2132,0	7	Индонезия	82,8
8	Перу	1913,0	8	Бангладеш	79,4
9	Индия	1896,7	9	Мексика	78,2
10	ДРК	1283,0	10	Россия	76,7

30 ildən çoxdur ki, dünyanın ekoloq alimləri həyəcan təbili çalır ki, tezliklə dünyada ciddi su böhranı, hətta su müharibələri baş verəcək. Artıq həmin vaxt gəlib çatıb. Qlobal istiləşmə və quraqlıq bəzi ölkələr arasında hətta siyasi gərginliyə səbəb olub. Məsələn, Dəclə və Fərat çaylarının suyunun bölüşdürülməsi uğrunda Türkiyə, İraq və Suriya arasında gərginlik davam edir. Bu çaylarda su azaldığından Türkiyə məcburən suyun çoxunu özünə götürür, İraq və Suriyaya çox az su gedir. Bu da həmin ölkələrlə Türkiyə arasında gərginliyi artırır. Eyni vəziyyət dünyanın başqa yerlərində, o cümlədən ölkəmizdə də var.

Qlobal su problemi ölkəmizi hədələyir?

Azərbaycanın Qarabağ bölgəsinin Ermənistan tərəfindən işğalı nəticəsində düşmənlər ölkə oradakı kiçik çayların və su anbarlarının qanunsuz istifadəsini davam etdirir, bizim digər ərazilərə su keçməsinə imkan vermirdi, nəticədə 10-a yaxın rayonda ciddi su qıtlığı yaranırdı. Azərbaycan ordusunun 2-ci Qarabağ müharibəsində düşməni darmadağın edərək ərazilərimizi işğaldan azad etməsi su mənbələrinin də geri qaytarılmasına səbəb oldu. Beləliklə, ölkəmizin istifadə oluna biləcək su ehtiyatlarının həcmi xeyli artmış oldu.

Lakin təhlükə hələ də tam keçmiş deyil. Çünki problem globaldır, beynəlxalq elmi mərkəzlər tərəfindən istiləşmə və quraqlıq proseslərinin davam edəcəyi proqnozlaşdırılır və bir çox ölkələrdə daha ciddi su problemi yaranacağı bildirilir.

Ötən yay mövsümündə Azərbaycan ciddi su problemi yaranırdı. Ölkənin "şah damarı" Kür çayının mənsəbinə yaxın hissələrində çay suyu minimuma düşdü-yündən Xəzər dənizin suyu geri çaya axması tarixdə ilk belə hal idi. Mingəçevir su anbarında suyun səviyyəsi xeyli azalmışdı. Nəticədə təkcə içməli suyun deyil, suvarma sularının da azalması müşahidə edildi. Bu səbəbdən də, bu mövsümdə xeyli məhsul su çatışmazlığından sahələrdə yandı, dövlətə, əhaliyə xeyli zərər dəydi.

Azərbaycan onsuz da əhaliyə və əraziyə nisbətə içməli su ehtiyatının az olduğu ölkələrdəndir. Respublikamızda ümumi su ehtiyatı 31, Gürcüstanda 63, Ermənistanda 8 kubkilometrdir. Yerli su ehtiyatları ölkəmizdə 10.3, Gürcüstanda 53.6, Ermənistanda 6.5 kubkilometr təşkil edir ki, bunun bir il ərzində hər bir nəfərə

düşən hissəsi Azərbaycanda 1.03, Gürcüstanda 13.7, Ermənistanda isə 2.2 min kubmetrdir. Ölkəmizin hər kv. km-ə 119 min kubmetr yerli su ehtiyatı düşür. Gürcüstanda bu rəqəm 769 min, Ermənistanda isə 218 min kubmetrdir.

Ölkəmizin su ehtiyatının da 70 faizi ölkə xaricindəki mənbələrdən formalaşır. Qlobal su böhranı yarandıqda bizimlə qonşu ölkələr həmin çayların- Gürcüstan Kürü, Ermənistan Arazın, Rusiya Samurun bütün suyunu özlərinə sərf edəcək, biz problemə üz-üzə qalacağıq. Digər kiçik çayların çoxunun da mənbəyi qonşu ölkələrdədir.

Bununla yanaşı, son illərdə kiçik çayların quruması və su ehti-

israf edən broyler fabriklərində, digər müəssisələrdə texniki istifadəyə yönəldilməlidir ki, Bakıya gələn təbii şirin su kanalları yüklənməsin.

3. Ölkəmizin yeraltı su hövzələrindən səmərəli istifadə üçün bütün mümkün zonalarda xeyli sayda artezian qurğuları yaradılmalıdır. Bu yolla həm əhali, həm də təsərrüfatlar daimi su əldə edə bilər və bu da aqrar sektorun inkişafına səbəb olar.

4. Ölkədə ekoloji problemlərin qarşısı alınmalı, quruyan kiçik çayların, göllərin, bulaqların quruma səbəbləri araşdırılmalı və qarşısı alınmalıdır.

5. Su itkiləri minimuma endirilməli, sudan effektiv və qənaətli istifadə olunmalıdır.

Bizdən dəfələrlə az su ehtiyatlarına malik ölkələr, suyu elə optimal, elə itkisiz idarə edirlər ki, problem yaranmır. Onlardan dəfələrlə çox su ehtiyatına malik olduğumuz halda bizdə niyə problem yaranmalıdır?

Dövlət başçısının qeyd etdiyi kimi, bəzi hallarda su itkisi 40-50 faizə çatır. Bu, çox yüksək rəqəmdir. Burada əsas problemlərdən biri də cənab Prezidentimizin qeyd etdiyi kimi, mövcud sudan istifadə zamanı qanunsuzluq edilməsi, yəni suvarma suyunun əsasən iri memurların təsərrüfatlarına verilməsi ilə bağlıdır.

Su müharibələri başlayır: Azərbaycan hazırdır mı?

yatlarının azalması müşahidə edilir. Bununla paralel olaraq yaşıllıq azalır, dağlarda "keçəlləşmə", meşələrdə seyrəkləşmə gedir. Prezident İlham Əliyevin hökumətin müşavirəsində dedi ki, 2030-cu ilə artıq respublika miqyaslı böyük səhrələşmə yaranı bilər. Məsələ təkcə əhalinin sudan istifadəsində çətinliklərlə və ya ekoloji problemin yaranması ilə bağlı deyil, bu həm də ərzaq təhlükəsizliyi, dolayısı ilə iqtisadi problemlərin meydana çıxmasına səbəb ola bilər. Yekunda bu milli və dövlət təhlükəsizliyi məsələsidir, lakin bu sahəyə məsul şəxslərin davranışlarından və aqilnamələrindən görünür ki, onlar təhlükənin səviyyəsini hələ tam başa düşməyiblər.

Problemdən çıxış yolu varmı?

Fikrimizcə, çıxış yolları var və hələ də gec deyil. Ekspertlərin fikrincə, aşağıda qeyd olunan effektiv tədbirlər görülsə, problemin kəskinləşməsinin qarşısını almaq olar.

1. Xüsusi şirkətlərə, müəssisələrə, iri təsərrüfatlara, bahalı villalara çox vaxt saygacsız verilən limitsiz su biabırçılığının qarşısı alınmalıdır. Belə obyektlər aqiləlməz miqdarda su israf edir və bunun üçün çox az pul ödəyirlər.

2. Xəzər sahilində su şirənləşdirici zavodlar tikilməli, onların dəniz suyunu duzsuzlaşdıraraq emal etdikləri su yaşıllıqların suvarılmasında, nəhəng həcmdə su

Mövsümün ən qızgın vaxtında bazarlardakı bahalıqlı gördük. Bunun əsas səbəblərindən biri də, su problemi ilə bağlı bir çox torpaq sahibinin əkindən imtina etməsi, bəzilərini isə məhsulun sahələrdə yaranması ilə bağlıdır. Bu isə son nəticədə ərzaq istehsalında problemlər yaranır, ölkəmizin idxaldan asılılığını artırır.

Respublikada suvarılmadığından istifadə olunmayan milyonlarla hektar torpaq sahələri var. Oralara kanallar çəkib, artezian quyuları qazıb, suvarma sistemi qurub böyük təsərrüfatlar salmaq, böyük həcmdə ərzaq istehsalı təşkil etmək olardı. Nəticədə ölkədə bolluq və ucuzluq yaranar, ərzaq idxalından azad olar, hətta ixrac edib ölkəyə xeyli valyuta gətirə bilərdik. Üstəlik bunun nəticəsində yüngül və yeyinti sənayesi də inkişaf edərdi.

Göründüyü kimi, hazırda isə aqrar sektorda ən böyük problem su problemidir. Aidiyyəti orqanların məsul şəxsləri bu problemin qarşısını almaq üçün düzgün tədbirlər həyata keçirməlidir. Bununla yanaşı, əhali arasında suyun qənaətli istifadəsi üçün təbliğat aparılmalıdır. İnsanlarımız başa düşməlidir ki, su çox qiymətli, onu boş yerə sərf etmək olmaz.

Potensial və perspektivlər nə vəd edir?

Su sektoruna ayrılan vəsaitlər digər sahələrin əksəriyyətindən çoxdur. Müşavirlərində birində dövlət başçısı bu sahədəki problemlərə də toxundu və qeyd etdi

ki, su sektoruna kifayət qədər vəsait ayrılıb, lakin bəzi orqanların və məsul şəxslərin məsuliyyətsizliyi nəticəsində effektiv tədbirlər görülməyib. Bu sahəyə məsul şəxslər Prezidentin reaksiyasından sonra ciddi işə başlayıblar.

Prezident İlham Əliyevin Sərəncamı ilə təsdiq edilən "Su ehtiyatlarından səmərəli istifadənin təmin edilməsinə dair 2020-2022-ci illər üçün Tədbirlər Planı"nda müxtəlif işlərin görülməsi nəzərdə tutulub. Planda alternativ mənbələrdən, o cümlədən, qunt, təmizlənmiş tullantı, kollektor-drenaj sularından, balıqçılıq təsərrüfatlarında istifadə olunan sularından və Xəzər dənizinin suyundan istifadə, çox sayda subartezian və artezian quyularının qazılması, həmçinin 10 yeni su anbarının tikilməsi nəzərdə tutulur.

Məlum olduğu kimi, ölkəmizin su resurslarının çox əhəmiyyətli bir hissəsi, həm təbii çaylar, göllər, bulaqlar, həm də Xudafərin, Qız Qalası, Sərsəng və Suqovuşan kimi iri su anbarları Ermənistan tərəfindən işğal olunmuş Qarabağ bölgəsində idi. Ərazilərimizin azad olunmasından sonra bu su ehtiyatı ilə 15-20 rayonda, çox böyük torpaq sahələrində aqrar sektorun suvarma məsələsi və əhalinin içməli su ilə təminatı həll olunacaq.

Əlbəttə, bu işlər həyata keçirilsə, ölkəmizdə su problemi olmayacaq. Əhali də sudan qənaətli istifadə etməlidir. Suvarmada yeni qənaətcil texniki qurğular tətbiq olunmalıdır. Bir çox ölkələrdə hətta yağış suyunu yığıb istifadə

edirlər. Bu problemin həlli üçün innovativ texnologiyalar tətbiq olunmalıdır. Mümkün olan bütün yerüstü və yeraltı su mənbələrindən istifadə edilməlidir. Əlbəttə, təbii balans pozmaq şərtilə.

Bir çox ölkələr, həmçinin, yaxın qonşularımız, Rusiya, Türkiyə və İran bu istiqamətdə xeyli əvvəldən lazımı işlərə start veriblər. Hətta, Rusiya yaranacaq vəziyyəti düzgün proqnozlaşdırdığından bir neçə il qabaq su qıtlığı yaşayan ölkələrə içməli suyun satılması haqda müqavilələr bağlayıb və dərhlərdə yerləşən böyük su hövzələrinin istismarı üçün işlərə başlayıb. İsrail dəniz suyunu şirənləşdirməklə ölkənin su tələbatının böyük hissini ödəyir. Türkiyə ərazisindən xaricə çıxan çayların (Dəclə, Fərat, Kür və s.) üstündə böyük su anbarları yaradır, bu çayların suyunun daha çox hissəsini öz istifadəsinə ayırır və anbarlarda böyük ehtiyat saxlayır.

Bizdə isə bu sahədə problemlər Ekologiya Naziriyi, Azərsu, Su və Melorasiya kimi aidiyyəti orqanların öz işlərini görməməsindən ya da işlərini əksinə görməsindən irəli gəlir. Lap düzünü desək, bu problemi onlar yaradıb və qarşısının alınması üçün ciddi tədbir görməyiblər.

Təhlükə isə qapıdadır. Ümidvaram bunun nə demək olduğunu müvafiq orqanların məsul şəxsləri başa düşürlər. Bu strateji təhlükəsizlik problemidir və gec də olsa qabaqlayıcı tədbirlərə başlamaq lazımdır. Artıq onsuz da gecikmişik.

Elçin Bayramlı

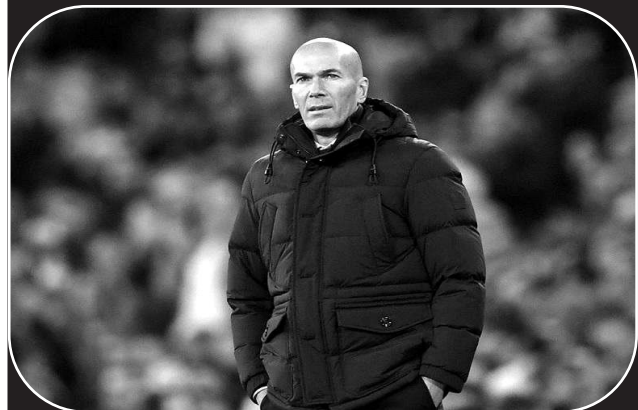

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

9 yanvar

Son səhifə

Zinəddin Zidan karantinə alınıb

“Real”ın baş məşqçisi Zinəddin Zidan karantinə alınıb. Qol.az İspaniya mətbuatına istinadən xəbər verir ki, buna səbəb fransalı mütəxəssisin koronavirusa yoluxmuş şəxsle təmasda olmasıdır. O, komandanın son məşqində iştirak etməyib. Zidanın artıq koronavirus testi verdiyi və nəticənin neqativ olduğu bildirilir. Lakin qaydalara görə, o, ikinci dəfə test verməlidir. Həmin testin də cavabı neqativ olsa, baş məşqçi komandaya qayıtmasına icazə veriləcək. Növbəti testin cavabına qədər o, karantinə qalacaq.

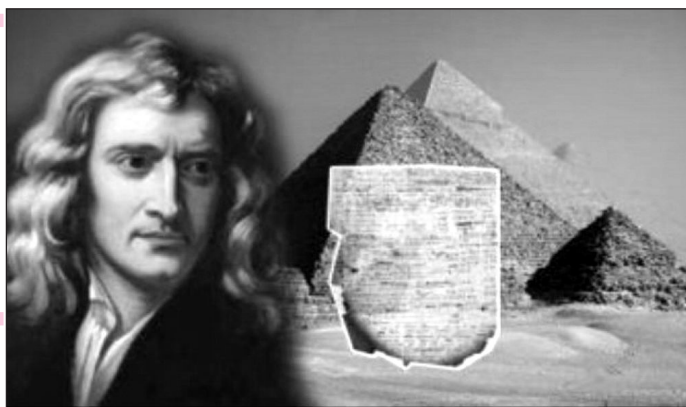
Qeyd edək ki, “Real”ın növbəti oyunu bu gün səfərdə “Osasuna”ya qarşı olacaq.

“Ayaks” 22,5 milyon avroya hücumçu aldı

Niderlandın “Ayaks” klubu yeni transferini açıqlayıb. Amsterdam təmsilçisi İngiltərənin “Vest Hem” klubundan Sebastian Halleri transfer edib. “Ayaks” bu keçid üçün 22,5 milyon avro təminat ödəyib. 26 yaşlı hücumçu ilə 4,5 illik müqavilə imzalanıb. “Vest Hem” fransalı futbolçunu 2019-cu ildə “Ayntraxt”dan 50 milyon avroya transfer etmişdi.

İsaak Nyuton Misir ehramları vasitəsilə dünyanın sonunu hesablamaq istəyib

Yanvarın 5-də anadan olmasının 378-ci ili qeyd edilən dahi ingilis riyaziyyatçısı və alimi İsaak Nyutonun Misir ehramları haqqında tədqiqatı dərc olunub. AZƏRTAC xəbər verir ki, üç səhifədən ibarət və riyazi hesablamalar ehtiva edən tədqiqat dünyanın yeddi möcüzəsindən olan ehramların sirlərinə nüfuz edir.

Nyutonun Kembric Universitetindən ayrılaraq öz doğma şəhəri olan Linkolnşirdə apardığı bu tədqiqatda

göstərilir ki, ehramları tikən qədim misirlilər bu üsulla Yerin ölçüsünü müəyyən etməyi bacarıblar. Dahi alim əlavə edib ki, onlar sonralar itirilən elkimya elminə də dərinlən yiyələnib.

Nyuton hesab edirdi ki, Qədim Misirdə “firon qolu” adlanan ölçü vahidi Yer kürəsinin çevrəsini ölçməyə imkan verirdi. O, bu ölçü vahidi ilə

özünün Yerin cazibə qanununu daha da təkmilləşdirəcəyinə inanırdı. Nyuton, həmçinin “firon qolu” vasitəsilə Süleyman Məbədi kimi tikililərin məmurlığında sirləri açacağına, habelə dünyanın sonunu müəyyən edəcəyinə inanırdı. Dahi alimin Misir ehramlarına dair Sotbide saxlanılan əlyazmasını bu hərrac evinin rəsmisi Qeriel Heton dərc etdirib.

Dünyanın ən təhlükəsiz hava yolları şirkəti açıqlandı

Hava yollarının reytinginin siyahısını tərtib edən, bu məqsədlə 2021-ci ildə 385 şirkəti nəzərdən keçirən “AirlineRatings.com” portalının araşdırmasına görə, dünyanın 20 ən təhlükəsiz hava yolları şirkətlərinin adları açıqlanıb.

Belə ki, reyting tərtib ediləndə qəzaların sayı, hava gəmilərinin standartları, uçuşun rahatlığı, innovasiyalar və pilotların təcrübəsi nəzərə alınıb. Belə ki, dünyanın ən təhlükəsiz hava yolları şirkəti əvvəlki kimi, Avstraliyanın “Qantas” hava yolları seçilib. Siyahının əsas təhlükəsiz və yeniliyin həyata keçirməsi baxımından hava yollarının iyirmiliyinə “Qatar Airways”, “Air New Zealand”, “Singapore Airlines”, “Emirates, EVA Air”, “Etihad Airways”, “Alaska Airlines”, “Cathay Pacific Airways”, “British Airways”, “Virgin Australia/Virgin Atlantic”, “Hawaiian Airlines”, “Southwest Airlines”, “Delta Airlines”, “American Airlines”, “SAS”, “Finnair”, “Lufthansa”, “KLM” və “United Airlines” daxil edilib.

Kafe və restoranların fəaliyyəti nə vaxt bərpa olunacaq?

“Bütövlükdə vaksinasiyadan sonra normal və ya əvvəlki həyatın qayıdacağı ilə bağlı proqnozlar var. Bu gün global olaraq gözlənti ondan ibarətdir ki, bu ilin aprel ayından etibarən əvvəlki həyat geri qayıda bilər. Sözsüz ki, bunlar hamısı proqnozlardır”.

Bu sözləri açıqlamasında millət vəkili Vüqar Bayramov bildirib. Onun sözlərinə görə, müxtəlif ölkələrdə vaksinasiyaya fərqli yanaşmalar var: “Təbii ki, Azərbaycanda da vaksinasiyadan sonra pandemiyadan əvvəlki həyatın, xüsusən

də iqtisadi sferalarda iş yerlərinin bərpa edilməsi, əsas gözləntilərdən biridir. Ümid edirik ki, vaksinasiya prosesi uğurlu olacaq. Nəticədə sərt karantinlər iqtisadi açılımla əvəz olunacaq.

Təklif edirəm ki, vaksinasiyadan sonra epidemioloji vəziyyətə uyğun olaraq iqtisadi açılımla bərpası ilə bağlı qərarlar verilsin. Xüsusən də yenidən iqtisadi fəaliyyət sahələrinin bərpa edilməsi məqsəduyğun olardı. Nəzərə almaq lazımdır ki, ictimai işə xidmət sektoru məşğulluq baxımından çox vacibdir. Daha məqsəduyğun olardı ki, vaksinasiya başladıqdan sonra epidemioloji vəziyyətə uyğun olaraq yenidən iqtisadi açılımla olsun, kafe və restoranların fəaliyyəti bərpa edilsin. Həm xidmət, həm də işə turizm sektorunda çoxlu sayda vətən-

daşlarımız çalışır”.

Deputat həmçinin deyib ki, qonşu ölkələrlə sərhədlərin açılması yalnız Azərbaycanla bağlı deyil, həm də ölkələrdəki vəziyyətdən asılı olacaq: “Məsələn, Gürcüstanda virusa yoluxanların sayı uzun müddət aşağı olsa da, son aylar ölkədə kəskin artımlar oldu. Hazırda Gürcüstanda virusa yoluxanların sayı Azərbaycanla müqayisədə daha çoxdur. Eyni zamanda Rusiya və İranda da virusa yoluxanların sayı kifayət qədər çoxdur. Həmin ölkələrdə də pandemiyanın lokallaşdırılması çox vacibdir.

Əgər vaksinasiya global olaraq bizim regionda yoluxma sayının kəskin azalmasına gətirib çıxarsa, həmin halda sərhədlərin yenidən açılmasına baxıla bilər”.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

**Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.**

Şəhadətnamə: № 022492

http://www.ses-news.az

http://www.sesqazeti.az

E-mail: ses@sia.az

Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

**Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.**

Qəzet “Səs”in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnir.

**“Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzərTAC, SİA və AZADİFORM informasiya
agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.**

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 4600**